د

رحمان بابا

دیوان

مصحح مدون او مقابله کونکی

عبدالرؤف بینوا

Ketabton.com

۱۳۲۶هـ ش/۱۹٤۷ ع

ketabton.com - The Digital Library

مقدمه

رحمان بابا

۱۰٤۲ـ ۱۱۱۸هـ

پیژندنه:

د رحمان بابا د پیژندني دپاره همدومره بس دي چه ټول پښتانه ورته بابا وايي. په پښتوکښي د بابا لقب يا هغو شاهنشو ته ورکړي شوي دي چه د توري او توپک په زور ئې پښتنو ته ملکونه نيولي دي او يا هغو فقيرانو ته ورکړی شوي دي چه نه ئې توره نه ئې توپک او نه ئې زور و، خو د خبرو په سحر ئې د پښتنو د زړونو عالم تسخيرکړي او د هر پښتانه د زړه په تخت ناست پاچهی ئې کړې ده لکه چه رحمان بابا وايي:

د پالنگ او د پيړيۍ حاجت ئې نشته
د يارانو نشستن د زړه په تخت دي

احمد شاه بابا ته ځکه بابا وايو چه د ډهلی تخت ئې پښتنو ته گټلی و، خو رحمان بابا د خاوروکنډولې په لاس د پښتنو بابا ؤ:

پاچهان که د ډهلي په تخت نازيږي
خوار فقير لره د خاورو کنډولی دي

رحمان بابا په ۱۰۴۲ هجري کال د پښتونخوا د پيښور په علاقه په بهادرکلی کښي زيږيدلي دي او د پلار نوم ئی عبدالستار وُ، قوم ئې که څه هم مومند دي مگر د رحمان بابا مقام له دينه ډير اوچت دي چه دي کومي خاصی قبيلی يا کوم خاص ټبر ته منسوب شي، ځکه چه لوي او حقيقي شاعران بين الانساني شخصيتونه لري. رحمان بابا هم د ټولو انسانانو دي خو بيا په خاص طور د ټولو پښتنو بابا دي. دی پخپله هم ځان کومي قبيلې ته نه منسوبوی وايي:

زه عاشق يم سر وکار می دي له عشقه
نه خليل، نه داودزی يم، نه مومند

رحمان بابا فقه او تصوف له ملا محمد يوسف يوسفزی څخه ولوستل او نور علوم ئې د هغه وخت په

ketabton.com - The Digital Library

هندوستان کښي زده کړل. لوی عالم او بزرګ زاهد شو، د پښتنو د لویو او وړو عقیده پرې راغله او ورته بابا وویل؛ خو د ده زاهدي د ریا زاهدي او خود نمائي زاهدي نه وه چه تر خرقې لاندي د خدای مخلوق ته دام وغوړوی، په زړه یو څه په خوله بل څه وي. رحمان بابا له داسي زاهدۍ څخه توبه باسي:

د ریا له زاهدۍ ځما توبه ده
چه ئي کاندي څوك په رسم او په عادات
په ورځ پیدا و نصیحت وایي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښي
ایښي پرې را اړوي وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترګي وي ختلي
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکات
زه رحمان له هسي خلقه پناه غواړم
هر چه لافه کړي خلاف د مقامات

دي زاهد وو مګر نه تش د خرقې زاهد:

د ریا خرقه ئې خداي مکړه په غاړه
رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

رحمان بابا په غریبه کورنۍ کښي پیدا شوي و، او پخپله هم غریب و، خو دې غریبۍ هیڅکله د ده لوړ همت ټیټ کړي نه دي او نه ئې د ده غاړه چا ته کږه کړې او نه ئې لاس د چا خوا ته اوږد کړي دي، وایي:

څوک دي را کاندي قسم په کرد ګار
که درم لرم په کور کښي یا دینار
زه درم او دینار نه لرم په کور کښي
ولې نور عالم مي بولي دنیا دار
هم په دا چه نه له ځایه چیرته خوزم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
آب و خور لکه آسیا په ځاي را رسي
پخپل کور کښي مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مکان یم
که خزان را باندي راشي که بهار

ketabton.com - The Digital Library

د رحمان بابا د لوړ شخصیت پیژندنه د ده له دې یوې غزلې څخه هم ګرانو لوستونکو ته څرګندېدلای شي:

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته پخپل شکل څرګندیږم
آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم
قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي
پټ د درست جهان پادشاه ظاهر ګدا یم
د غنچې په څیر په شل ژبو خاموش یم
لکه بوي هسي په پټه خوله ګویا یم
هم په دا سپینو جامو معلومیږم
لکه ابر هم ګوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مي حاصل شوله راستیه
لکه سر و مدام سبز و تازه پایم
که چا لار د عاشقۍ ده ورکه کړې
زه رحمان د ګمرهانو رهنما یم

د رحمان بابا شعر

رحمان بابا پخپله د خپل شعر په باب کښې فیصله کړې ده چه وایي:

چه منکر پرې اعتراض کولي نشي
دا دئ شعر دي رحمانه که اعجاز

ځکه چه اعتراض خو به د یو پښتون له خوا کیده مګر پښتون خو ده ته بابا ویلي دي نو بیا چرته دا اعتراض او انکار ځاي پاتیدي شي! بې له دې چه بیرته د ده له خولې ووایو:

هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي
د رحمان په شعر ترکي د باګرام

هو، دا یوه خبره شته چه د رحمان بابا شعر یوازي د باګرام د ترکو نه دي بلکه د ده د اشعارو لوي او مهم خصوصیت دا دي چه د هر چا او هري ډلي په زړه جوړ او په خوله جاري دي: یو پلو ته که د باګرام ترکي پرې نڅا کوي بل پلو ته د زاهدانو له صومعې نه هم د ده د اشعارو ږغ راځي چه وایي:

خرقه پوشه په خرقه کښي دي موندلي
هغه خط چه په دنیا کښي دنیا دار کا

ketabton.com - The Digital Library

له يوې خوا که ئې مستان په ميخانه کښې په ويلو مست زنگيږي او د هر مست له خولې دا چيغه خيژي:

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښي جام دي
نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي

له بلي خوا ئې واعظان په منبر لولي:

په دنيا کښي که څه کار دي خو د دين دي
د دې کار په کننده وُ آفرين دي

د دنيا تارکان او پريښودونکي ئې په دې بيت خوشحالي کوي:

دا دنيا په احمقانو ده ودانه
دانا نه کا په دنيا باندي غرض

خو دنيا دار ئې بيا دا شعرونه وائي:

ښـــــه ده ښــــه ده دا دنـــــيـــــا
چـــه تـــوښـــه ده د عـــقـــبـــا
د دنـــيـــا پـــه بـــازارکـــيـــږي
د هـــغـــه جـــهـــان ســـودا
پـــه دنـــيـــا کـــښـــي بـــدي نـــشـــتـــه
کـــه بـــدي نـــه وي لـــه تـــا
پـــه دنـــيـــا کـــښـــي لـــوي حـــکـــمـــت دي
پـــرې پـــوهـــيـــږي حـــکـــمـــا

غرض دا چه د رحمان بابا د اشعارو يو لوي مزيت دا دي چه د هر چا د ذوق سره برابر مطالب لري او د هر چا د تنهائۍ ملگري دي. په پښتو کښي به ډير داسي کم کور پيدا شي چه د رحمان بابا ديوان هلته نه وي. حتي پښتنې ميرمني د رحمان بابا له روح څخه استمداد کوي او په اشعارو ئې فال گوري، دا ځکه چه د ده اشعار له هره لوثه پاک او سپيڅلي دي، نه د چا بې ځايه هجو او نه د چا د مبالغې نه ډکه مدح او ستاينه پکښي ليدله کيږي داسي نه چه گوندي رحمان بابا په دې خبرو نه پوهيده، پوهيده خو پرې خوښ نه وُ. لکه چه وايي:

په اشعار کښي قوتناک لکه زمري يم
ولي نه يم د زمري په خير گزند
هم په مدح هم په هجو ښه پوهيږم
ولي نه يم په دا چارو ډير خرسند

ketabton.com - The Digital Library

بې له عشقه که مي عيب که مي هنر دي
ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پيوند

ښاغلي راورټي او پادری هيوز انګريزی مستشرقين او اډورن روسی پښتو پيژندونکي رحمان بابا د پښتو د ادب پيشوا بولي. که څه هم پښتانه د پرديو مستشرقينو قضاوت ته څه اړه لري، ځکه چه پردي هيڅکله د رحمان بابا د اشعارو په خصوصيتونو د يو پښتون په شان پوهيداي نشي خو به هم له دې څخه د رحمان ادبي منزلت د پرديو په نظر کښې څرګنديږي چه رحمان بابا نه يوازي پښتنو په بابائې منلي بلکه د دنيا نور پوهان هم د پښتو په ادب کښې د ده لوړ مقام ته قائل دي.
مړينه: رحمان بابا په ۱۱۱۸ هجري کال له دې فاني دنيا څخه سترګي پټي کړې او د پښتونخوا پيښور په علاقه د هزار خانې په هديره کښې ښخ شو چه اوس ئې عام خلق زيارت ته ورځي.
ديوان: د رحمان بابا ديوان څو څو ځلي چاپ شوي دي چه ډيره زړه او چاپي نسخه ئې هغه نسخه ده چه په ۱۲۹۳ هجري کال د مولوي احمد په تصحيح او اهتمام په لاهور کښې چاپ شوې ده، ځما په عقيده دا نسخه تر ټولو چاپي نسخو صحيح او مکمله ده ځکه نو موږ په دې کتاب کښې هغه نسخه اساس ونيوله او له نورو نسخو سره مو مقابله او تصحيح کړه؛ دوهمه چاپي نسخه هغه ده چه پروفيسر عبدالمجيد افغاني يو مختصر تمهيد پرې ليکلي دي، د پروفيسر صاحب تمهيد ډير خوږ او ادبي دي، خو افسوس چه پخپله د ديوان متن د کاغذ د نازکوالي له کبله مغشوش دي؛ کومه دريمه چاپي نسخه هغه نسخه ده چه پروسږ کال يعني په ۱۹۴۸ عيسوی کال په لاهور کښې چاپ شوي او مولانا عبدالقادر صاحب د پښتو پياوړي ليکونکي پرې يو خورا عالمانه تمهيد ليکلي دي په دې تمهيد کښې که څه هم يو دوه ځايه د رحمان بابا ژوند او کلام د سياسي اغراضو دپاره استخدام شوي دي مګر د تمهيد هغه برخي چه هغه يوازي د رحمان بابا د ژوند او شاعرۍ په باب کښې ليکلي شوي خورا عميقي او مفيدي دي، بر سيره په تمهيد د دې کتاب کاغذ او ليکل هم ښه دي خو د محشي صاحب بې ځايه حاشيو ئې د صحافت رنګ ګډ وډ کړي او ډير ځايونه ئې بې لزومه حاشيې پرې ليکلي دي مثلا داسي لغتونه ئې ترجمه کړي چه ترجمې ته اړ نه دي او يا ئې ډير عربي مشهور لغات چه پښتانه ورسره ډير ښه آشنا دي بيرته په عربي ترجمه کړي دي.
دا درې سره نسخې او يا نوري چاپي نسخې ټولي په دو وو دفترونو کي چاپ شوي دي چه هر دفتر ځانته ځانته رديف لري خو دا راته څرګنده نشوه چه د رحمان بابا ديوان په دو دفترونو ويشل له کومه وخته شروع شوي دي؟ آيا دا تقسيم پخپله رحمان بابا کړي که بل چا؟ د رحمان بابا له ژونده چه ښکاريږي خو وايي چه هغه خپل اشعار لا پخپله را غونډ کړي نه دي. دا د دفترونو مردف کول خو لا ځانته خبره ده.

دا ديوان:

له ډيري مودې ځما دا خواهش ؤ، چه د رحمان بابا ديوان پښتو ټولنه په يوه ښکلي صورت چاپ کړي چه هم ئې ليکل ښه وي او هم ئې املا سره سمه وي او هم په يوه داسي قطع او حجم چاپ شي چه هر لوستونکي ئې په ډيره آسانۍ له ځان سره وګرځولاي شي؛ د مطبوعاتو د مستقل رياست مسلکي مجلس د

ketabton.com - The Digital Library

پښتو ټولني دا خواهش ومانه، او ما د رحمان بابا د ديوان په تصحيح او مقابله او تدوين شروع وکړه. لمړی مي د دوو دفترو تقسيم له منځه ليري کړ او دواړه دفترونه مي د يوه ديوان په شکل مرتب او مردف کړل وروسته مي دا ديوان د اوسني رسم الخط او املا په اساس تصحيح کړ، په پاي کي مي پورتنۍ درې نسخې په کوم ځاي کښي چه ضرورت وُ سره مقابله کړې، مگر څنگه چه په دې ترتيب دا لمړی ځل دي چه د رحمان بابا ديوان مدون، مرتب او چاپيږي نو دا احتمال لري چه هغه شانته به چه د پښتو اديبانو انتهائي خواهش وي دا ديوان تصحيح او مقابله شوي نه وي، خو بيا هم يو نوي قدم دي هيله لرم چه د پښتو پوهانو ملگرو په مرسته به د دوهم چاپ کي دا نسخه ښه بشپړه او تکميله شي.

عبدالؤف بينوا
د پښتو ټولني مشر
۱۹٤۷/۱۳۲٦

ketabton.com - The Digital Library

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيمِ

۱

گوره هسي کردگار دي رب ځما   چه صاحب د کل اختيار دي رب ځما
همگي بزرگواران چه څوک ئې وايي   تر همه ؤ بزرگوار دي رب ځما
نه ئې هيڅ حاجت په چا باندي موقوف دي   نه د هيچا منت بار دي رب ځما
له نيستئ ئې د هستئ صورت پيدا کړ   هسي رنگ پروردگار دي رب ځما
هم صانع دي د جمله ؤ مصنوعاتو   هم سامع د هر گفتار دي رب ځما
چه ئې هيچري نه مثل نه مثال شته   د هغو عطر و عطار دي رب ځما
هر تعمير چه د دنيا او د عقبیٰ دي   د همه واړو معمار دي رب ځما
خواننده د نانويسو صحيفو دی   دانند‌ه د هر اسرار دي رب ځما
که ظاهر دي که باطن دي که مابين دي   له همه ؤ خبردار دي رب ځما
که پيدا که پوشيده دي که اوسط دی   په همه ؤ وقوف دار دي رب ځما
شريك نه لري په خپلي پادشاهی کښي   بې شريکه شهريار دي رب ځما
هسي نه چه واحدي ده له عجزه   په واحد وجود بسيار دي رب ځما
حاجت نه لري د هيچا و ياري ته   له هغو سره چه يار دي رب ځما
څه حاجت دي چه و بل خوا ته ئې وغواړم   په خپل کور کښي همکنار دي رب ځما
هيڅ تغيير و تبديل نه لري رحمانه   تل تر تله بر قرار دي رب ځما

که صورت د محمد نه وي پيدا   پيدا کړې به خداي نه وه دا دنيا
کل جهان د محمد په روی پيدا شه   محمد دي د تمام جهان آبا
نبوت په محمد باندي تمام شه   نشته پس له محمده انبياء
نور هاله د محمد ؤُ په جهان کښي   چه بوی نه ؤُ د آدم او د حوا
په صورت که آخرين دي پيدا شوي   په معني کښي اولين دي له هر چا
خداي يې مه گڼه بې شکه چه بنده دي   نور ئې کل واړه صفات دي په رښتيا
که نبي دي که ولي دي که عاصي دي   محمد دي د همه واړو پيشوا

ketabton.com - The Digital Library

چه ئې دین د محمد دي قبول کړي — جنتي دي که فاسق دي که پارسا
محمد د گمرهانو رهنما دي — محمد دي د ړندو د لاس عصا
که رڼا ده پیروي د محمد ده — گڼه نشته په جهان بله رڼا
محمد د بیچاره ؤ چاره گر دي — محمد دی هر دردمند لره دوا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم — که مي خداي نه کا له دي در مجدا

دوباره دي راتله نشته په دنیا — نن دي وار دي که دروغ کړې که رښتیا
هره چار چه تر وقت تیره شي عنقا شي — عنقا نه دي په دام نښتي د هیچا
تر ورخ تیرې اوبه بیرته نه جار وزي — نه جار وزي تیر ساعت نه بیرته بیا
تیر ساعت په مثال هړي د لحد دي — هر چا نه دي ژوندی کړي په ژړا
که مقصود لرې تلوار کړه وقت کوتاه دي — غره مه شه د دې عمر په بقا
هره نبسه چه صحیح گڼې په زړه کښې — په غرور به هغه نښه کړې خطا
په امید امید ئې خلق نا امید کړه — د ایام له مکره مه شه بې پروا
چه د مرگ په تماچه دي شي خوله ماته — ترو په ماته خوله به څه کوی ثنا
وير ژړلي ارتیدنې چه وینا وایي — تا ته وایي که پوهیږې په وینا
هلك بې ته چه په زور دي څوك تعلیم کا — هم عاقل یې هم بالغ یې هم دانا
په عمل د نیکو بدو فهم وکړه — چه په دا کښې دي بهبود دي که په دا
سر دننه په گریوان کړه ستړگي رونې — ډیر په پورته پورته مه څه سرهوا
سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته — ته په اصل کښې له زمکي یې پیدا
د عمل په ځاي به دا پوښتنه نه وي — چه ته زوي یې یا نمسي د فلانا
په خپل ځان ښیگړه وکړه غره مه شه — په ښیگړه دا دي او د بابا
هغه ناوې چه په ځان ښایسته وي — څوك یې څه کوي ښایست د مور ونیا
دا خبره زه و ځان ته کړم اې یاره — دلگیر مه شه که مي نوم واخیست ستا
نوم د ستا او د بل اخلم ځان ته وایم — نه مي کار نه مي غرض شته په بل چا
که مي ځاي د دې غمونو وي په زړه کښې — ما به څه لره کوله دا انشاء
چه د مرگ سختۍ خوارۍ دا ستا په خوا دي — اې رحمان ولي نه مرې لا پخوا

ketabton.com - The Digital Library

هوښیار مه ګڼه هوښیار د دې دنیا　　بی وقوف دي وقوف دار د دې دنیا

روښنائی په هغو زړونو ده حرامه　　چه پرې کښیني ګرد غبار د دې دنیا

پوچ ګوئی ده چه ئې اهل د دنیا کا　　هر کلام و هر ګفتار د دې دنیا

د طفلانو په څېر واړه خاکبازي کړي　　هر چه کاندي کار و بار د دې دنیا

واړه ډکي خولې د پیو هلکان دی　　کار دیده و پخته کار د دې دنیا

همیشه به بې وقوف او بې شعور وي　　چه مخمور وي په خمار د دې دنیا

د شرابو هم لا همره مستي نه وي　　لکه مست وي خمر خوار د دې دنیا

هر بیمار لره د لرو په جهان شته دي　　دارو نه لري بیمار د دې دنیا

د هر سوی علاج وشي په جهان کښې　　مګر سوی په شرار د دې دنیا

هر چه واچوي و اور ته وار سوځي　　موړ به نشي طلبګار د دې دنیا

ګرفتار ئې همیشه په غم کښې ډوب وي　　هیڅوک مه شه ګرفتار د دې دنیا

تل به پروت وي په ظلمت و په تور تم کښې　　چه اسیر وي په ګفتار د دې دنیا

په مسلمو کښې خاصه مسلم هغه دي　　چه ئې وشلاوه زنار د دې دنیا

تن ئې پاتې شي بې سره سر ئې لاړ شي　　سردار کله دي سردار د دې دنیا

زوی و لوڼه یتیمان کا ځني درومي　　بې وفا دي مور و پلار د دې دنیا

همیشه به ئې یو پنډ د غم په سر وي　　چه په سر ئې وي دستار د دې دنیا

واړه غم دي که ئې پیری که ئې پلوري　　نور څه نشته په بازار د دې دنیا

همګي واړه ټګان دي ټګي کاندي　　فروشنده و خریدار د دې دنیا

په دنیا به مینه نه کاندي هیڅري　　چه خبر وي په اصرار د دې دنیا

چه نظر د چا په دین و په ایمان وي　　هغه نه کا انتظار د دې دنیا

لوی هلک ئې همه واړه مکاران دي　　څه ویسا ده په مکار د دې دنیا

آشنایان ئې همه واړه اغیاران دي　　یار دي چری په دیار د دې دنیا

چه پیدا شي همګی واړه فنا شي　　راشه وګوره ناتار د دې دنیا

چه ویریږي له کوهی او له کړنګه　　هغه نه درومي په لار د دې دنیا

هر سړی لره چي ورشي ځني درومي　　ما لیدلی دي رفتار د دې دنیا

که هزار هزار پشتۍ ورته ته کیږدي　　بې بنیاده دي دیوار د دې دنیا

که د اوسپنو حصار تر ځان چاپیر کړې　　ښیښه وګڼه حصار د دې دنیا

لکه سوری د آفتاب په مخ کښې ګرزي　　نشته هیچري قرار د دې دنیا

هیڅ ګمان د بهترۍ وربانديي مه کړه　　کهتري ده وار په وار د دې دنیا

ketabton.com - The Digital Library

بې مقراضه غوڅوي د سړی عمر	هم دا لیل و هم نهار د دې دنیا
پس له مرګه به حساب له سړی غوښت شي	په انداز و په مقدار د دې دنیا
عاقبت خو به یو موټی شي د خاورو	ګلعذار و ګل رخسار د دې دنیا
برابر به له ګدایه سره پاځي	شهزاده و شهریار د دې دنیا
پاس به داغ وي د لئم په تټر باندي	هر درم و هر دینار د دې دنیا
د قانع تر قناعته صدقه شه	هم دنیا و هم دینار د دې دنیا
پس له مرګه به همه واړه مظلوم وي	ظالمان و ستمګار د دې دنیا
تر قیامته دغه لس او دغه شل دی	پوره نه کړ هیچا شمار د دې دنیا
چه ایام پرېږ د کفن د غسل ورشي	بې پردې شي پرده دار د دې دنیا
په تخته باندي بیرون شي له حجابه	شرمناک او شرمسار د دې دنیا
له هر چا به پیغمبر څخه وه ډیره	که څه قرب وي یا وقار د دی دنیا
یو فساد به ئې بیان په رحمان نشي	فسادونه دي بسیار د دې دنیا

هیڅ ثابته نه کړه چا د دې دنیا وفا	واړه مینی کاندي بې وفا په دا دنیا
هر څوک چه دعوې په دا دنیا د څپلوئ	واړه باطل وايي دنیا نه ده د هیچا
دا فلک کلال دي سازول او ماتول کا	ډیر ئې ما و تا غوندی پیدا کړه هم فنا
هر سنګ و کلخ چه څرګندیږي د دې دهر	واړه ککرئ دي څوک د شاه څوک د ګدا
دام دي هیڅوک نه بردي د دنیا و رهګذر ته	ښکار به وکړی نه شي د سیمرغ او د عنقا
هر څوک چه له دې فانی نفس وابستګي کا	نه به شي ترلی په زنځیر سره هوا
ماه دي که آفتاب دي عاقبت واړه خراب دي	ګل که همیشه وي هسی نه تر ابدا
مه دروه رحمانه په خلاف د دانایانو	مینه د دنیا پسندلې نه ده هیڅ دانا

ketabton.com - The Digital Library

ښه ده ښه ده دا دنیا   چه توښه ده د عقبا
مذمت د دنیا مه کړه   واوره پند کړه دا وینا
د دنیا په بازارکیږي   د هغه جهان سودا
په دنیا کښي ډیر حکمت دي   پرې پوهیږي حکما
که تر سر ئې صدقه کړي   رفع دفع کړي بلا
که غلیم لره ئې ورکړي   غلیم دوست کا په هوا
که په اور باندي ئې کیږدی   بوي د عودو وکړي پیدا
که ئې توی کړې په صحل کښي   ښایسته کاندي صحرا
که ئې نذرکړې و پیر ته   خوشحال درومي په خندا
څو ژوندي وي په دنیا کښي   یادوی دي په دعا
د حاتم په څیر دي ستائی   خطاب درکړي د سخا
سخی هر دود و دوست د خدای دي   ولوکانَ فاَسقاً
هر بخیل د خدای دښمن دي   ولوکانَ زاهداً
دنیا کښت د آخرت دي   دا خبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډیر دي   که ئې مومي څوک له چا
ولی مرد په کښي هغه دي   چه سخي وي هم پارسا
په دنیا کښي بدي نسته   که بدي نه وي له تا
دنیا بحر دی بهیږي   آئینه غوندي صفا
خپل خپل مخ په کښي لیده شي   که څوک زشت وي که زیبا
هم خطر په کښي د شر سته   هم گوهر دي د بې بها
وفا دار لره وفا شوه   جفا کار لره جفا
له یوه مخه ئې درد وي   له بل مخه ئې دوا
چرته خوند کاندي د زهرو   چرته خوند کا د حلوا
کار همه واړه موقوف دي   د سړی په مدعا
مالکان دی نندارچي شي   د خپل ځان په تماشا
هر چه کا هغه به مومي   دنیا ځای دي د جزا
لکه دئ هسی به پاخي   که نادان وي که دانا
که دانا ئې وپوهیږه   په روا په ناروا
فتویٰ ونیسه په مخ کښي   پسې مټ کړه په تقوا
دنیا نه ده واړه دین دي   چه له نهی وي سوا

ketabton.com - The Digital Library

وطاعت وته ولاړ وي | همیشه تړلي ملا
له حرامو ئې پرهیز وي | مشغول وي په پنج بنا
کلمه ئې وي قبوله | هم په جهر په اخفا
د دنیا دکار دپاره | فرض لمونځ نه کاندي قضا
هم صائم د رمضان وي | هم زکوة کاندي ادا
که ئې توان د حج رسیږي | حج هم وکړي پسې بیا
دا پنځه بنا د دین دی | چه بیان ئې وکړ ما
چه ئې یون په دا طریق وي | هغه کس دي اولیأ
که ئې مال د دنیا ډیر وي | هیڅ دي نه کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده | چه ئې کسب وي ریا
یا ئې ټوله کا په ظلم | یا د خمرو په سودا
یا ئې ورکا په شرابو | یا ئې ورکا په زنا
یا ناحق خونونه کاندي | یا مالونه خوري د چا
عبادت کا په ځان فرض | د پادشاه د امرا
حق باطل کا باطل حق کا | په سبب در وي ریا
نه ئې ویره وي له خدایه | نه ئې شرم نه حیا
د یووې ګېدې دپاره | هزار خوني کا بیدیا
همیشه ئې له ستمه | واړه خلق وي په غوغا
ګوش و هوش ئې هرګز نه وي | د مظلومو په ژړا
د فرعون په خیر به ناست وي | بې پروا و کبریا
بتخانې وته ئې مخ وي | و مسجد وته ئې شا
اختلاط کا له بدانو | له نیکانو وي سوا
هیڅ نه وي په خاطر کښې | تولاً و تبرًا
و رحمان ته پیښه مه کړې | خدایه هسې رنګ بلا

ketabton.com - The Digital Library

هغو بیا موند سعادت په دا دنیا — چه ئې وکړ قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمان په هزار کاله — نه یوه کړۍ طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدای په یاد واولئ تر دي — نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړ — چه ئی وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دي خو طاعت او عبادت دي — ګنه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دي خو د دین دي — پکار نه دي بل محنت په دا دنیا
بې له خدایه هر چه دي واړه فاني دي — که لذت دي که زینت په دا دنیا
که بادشاه وي آخر خاورو له به درومي — څه عزت دي څه حرمت په دا دنیا
له هغه به زیات نادان په جهان نه وي — هر چه غواړي فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقته فرصت په دنیا غواړې — چا موندلي دي فرصت په دا دنیا
عمارت په سر د ریګ روان کاندي — هر چه کاندي عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزشه څه کم نه وي — د سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندی چه د مرده په قبر ورشي — بس دي همره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر ګوره — ډېر دي همره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه — خو به وران شي عاقبت په دا دنیا
وړی سترګي د آسمان څه هسي نه دي — چه څوک پرېږدي سلامت په دا دنیا
هر چه راشي همه واړه ځنی درومي — مسافر دي هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شي مرد هغه دیي — چه ئې وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوي و خصلت به سبا پاځي — خدای څوک مه کړه بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به ئې خرمن وي پس له مرګه — هر چه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښې لیدي نه شي — زه ئې وینم علامت په دا دنیا
په قیامت به ښه توښه ځېله نه شي — ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښې پروت وي — هر چه اوسي امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دي طاعت بویه — چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار هم نیک عمل هم نیک خویونه — هم جنّت دي هم راحت په دا دنیا
ضدیّت د سړی عمر په عذاب کا — پکار ندي ضدیت په دا دنیا

ketabton.com - The Digital Library

لاس په سر په سینه ایښي و هر چا ته　　هم دغه دي شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه د چا پکار وی　　لوی مقام دي عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یووړ نه شي　　مگر مهر، محبت په دا دنیا
د هغه جهان سودا واړه دلې ده　　که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع د سړی نه وي جار وتلي　　هیڅ پټ نه دي حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو　　که څوک غواړي ولایت په دا دنیا
ولایت دی خدای هغو لره ورکړي　　چه ئې ورک کړ سکونت په دا دنیا
که تمام دنیا واړه سره یو شي　　نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دي خو هغه دي په دنیا کښې　　هر چه نه لری حاجت په دا دنیا
په رحمان باندي دا عمر هسي تیر شه　　لکه تیر شي یو ساعت په دا دنیا

راشه مه کوه له چا سره جفا　　لږ ژوندون دي ضایع کیږي بی وفا
په دنیا کښې هیڅوک نه دي پاتي شوني　　واړه تلونی دي که نن دي که سبا
دا یاران چه نن و تا ته جلو کا　　په دوه ورځي پس په واړه شي فنا
که دیدن د دوی دي خوښ وي ورته گوره　　چه فنا شي بیا به کله شي پیدا
د خزان پای چه بیل شي له ښاخه　　په حکمت به ئې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوزی له آسمانه　　بیا له زمکی ختی نه شي په سما
گمان مه کړه چه بیا سترگو لره در شي　　هغه اوښی چه له سترگو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژی بیل بیل نمر دي　　هر چه پریوزي هغه نه شي ختي بیا
که جنت په زهد نه دي بې له فضله　　هر سړی دي خپله غاړه کړي ادا
که د نس دپاره سل محنته وکړې　　یو محنت به دي پکار نه شي فردا
که تمام جهان په خپله گیډه وخورې　　یاد به نه شي په درود او په دعا
که یوه دانه دوړی په لاس ورکړې　　هم دغه به دي توښه شي د عقبا
که یو څاڅکي اوبه تږي لره ورکړې　　د دوږخ او ستا تر مینځ به شی دریا
که یوه ځله سر د خدای دپاره ټیټ کړې　　په قیامت به سر بلند شې له هر چا
بازار دا دي که څوک سود و سودا کاندي　　په هغه جهان نه سود شته نه سودا
آشنایان که څوک پوهیږی نن ئې وقت دي　　چه ځاریږي یو آشنا تر بل آشنا
که ژوندون دي خو هم دا دي په جهان کښې　　چه له چا سره تیریږې په خندا

ketabton.com - The Digital Library

سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دي   خداي دي نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د ورور او عزیز زړه پرې آزار شي   حاصل مه شه هغه خپله مدعا
کله د نورو رضا بویه گاهي خپله   په کار نه ده همیشه خپله رضا
ښه خواړه چه یو ئې خوري بل ورته گوري   خواړه نه دي هغه زهر دي گویا
چه ښادی ئې یو زمان وي غم تر تله   دغه هسي چاري نه کاندی دانا
لکه ځان هسي و بل وته نظر کړه   لکه ستا دي هسي ځان دي د هر چا
منصفانو لره بویه چه انصاف کړي   نه چه نغوته کا د حرص و د هوا
د سړی په خاطر هر څه هر څه گرزي   هسي نه چه واړه وگڼي روا
دینداران دي و خپل دین وته نظر کا   څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای دي نه کاندي خطا د چا له لاسه   څه نسبت دي د خطا او د عطا
هسی نه چه سړی واړه سره سم دي   څوک اعلیٰ دي څوک اوسط دي څوک ادنا
د هر چا حرمت په خپله اندازه دی   نه چه مومي نفر ځاي د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم   نشته بل دوست و دښمن ځما بې تا

که څوک یار په جهان غواړی یار دي دا   یار دي دا که د جهان سنگار دي دا
خیال د زلفو ئې ځما تر زړه چاپیر شه   یار تر گنجه چاپیر شوي مار دي دا
دا جهان دی خداي له عشقه پیدا کړي   د جمله ؤ مخلوقاتو پلار دي دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته   تر همه کارونو غوره کار دي دا
بل بلبل به د گل نوم اخیستي نه و   که خبر وي چه گل نه دي خار دي دا
بیا راتله دي دې جهان ته بل وار نشته   بل وار نشته بل وار نشته وار دي دا
د حباب عمر دي وگوري چه څه دي   که څوک شمار کاندی د عمر شمار دي دا
د مجنون صورة په زړه کړه رحمان گوره   ستا په عشق کښې هسي خوار و زار دي دا

ketabton.com - The Digital Library

چه له تا سره په سر کاندی سودا   بل به نه وی هسي ما غوندی شیدا
نه به ما غوندي شیدا وي په جهان کښي   نه به تا غوندي دلبر شي بل پیدا
ما دا ستا جور و جفا دي قبول کړې   ولي نشي د ژړا په ځاي خندا
بې د ستا له مخه کون دي که مکان دي   ښه توبه مي نه په دا شي نه په دا
جدائې به دي هیڅ رنګ قبول نه کړم   څو مي نه دی روح کالبوت سره جدا
لکه ورستو مقتدیان وړاندی امام وی   ما په تا پسې ده کړې اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مین دي   که بادشاه دي د دې دهر که ګدا
کاشکی خط د امانۍ و ما له را کړې   چه له ما سره وعده کړې د فردا
زه پخپله په تا نه یم مین شوي   ستا له لوری په ما شوې ده ندا
زه په تا باندي مین یم له ازله   نه چه کړې می نن ورځ ده ابتدا
چه د ستا د عاشقۍ په تیغ شهید شي   د رحمان غاړه به هله شي ادا
د رحمان و زیړي رنګ وته نظر کړه   چه مدام په تا پسې کاندي ژړا

که مین یې په خپل یار باندي رښتیا   آواره کړه اول دین پسې دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه   دغه قوم دي بې وفا و کبریا
د خوبانو طایفه ده هسي شوخه   چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه   عمل نه کا په ګفتار د اولیا
دل و دین په یو نګاه د سړي یوسي   نه یې ویر له چا کیږي نه حیا
بل به هسی سرګردان په جهان نه وي   یا عاشق دي یا آسمان دي یا آسیا
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقۍ کښي   عاشقي دا هسي چري ده ویړیا
د جنت له حورو تیر شه که یار غواړې   خدای دي نقد د چا و نه کاندی نسیا
د ساقی له لاسه هسي پیاله نوش کړه   چه دي غوڅ کا له زړه خیري د ریا
چه ئې کسب عاشقي شوه د دلبرو   نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
یو ګفتار ورلره بس کانده رحمانه   څه به هر ساعت پوښتنه کړې بیا بیا

ketabton.com - The Digital Library

عاشقي مي ئې په زړه وکړ گذر بیا   بیلتانه مي لنبې بلي کړې په سر بیا
که دفتر د خپل قسمت می په خپل لاس وی   ما به ستا له غمه وران کړ دا دفتر بیا
ما لا نوم د عاشقۍ آخستي نه و   جدایۍ دي راته جمع کړ لښکر بیا
پس له مرگه به ئې بیا له تا قربان کړم   که صورت مي خدای پیدا کړ په محشر بیا
د هجران محنت مي واړه له زړه هیر شه   چه مي ولیده په سترگو ستا بشر بیا
چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب و   خدای و ما وته ښکاره کړ هغه نمر بیا
چه رقیب راته تړلي په زنځیر و   خپل حبیب را باندي پرانیت هغه در بیا
په یوه نظر ئې زړه را څخه یووړ   خدای دي خیر کا چه لا وکړي بل نظر بیا
په وصال ئې منت بار اوسه رحمانه   په صدف کښي دخل نشته د گوهر بیا

ته چه ما ته وایې چه په څه کوې ژړا   نه در معلومیږي دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړې زه ژړا کوم دلبره   ستا که دغه نه وي دا به هم نه وه ځما
څه ښادی به کاندي طائفه د عاشقانو   رسم د بتانو که هم دا وي لکه ستا
دا خصلت چه ستا دي که هم تل دغه شان وي   نه را معلومیږي د دردمند د زړه دوا
یو د ستا مانی شه بل غرور د رقیبانو   وار په وار مي وژني کله هغه کله دا
هر چه عاشقي کا که په قطع افلاتون وي   زه خو ئی مجنون گڼم که نن وي که سبا
سپی هم په عذاب د جدایۍ د وژلو نه دي   زه خو گوندي ستا د کوڅې سپی شوم په وینا
هیڅ ئې په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبره   دا ځما رضا ده باقي هر چه ستا رضا

چه ئې نقش په زړه خیال شي د آشنا   صدقه ئې سر و مال شي د آشنا
پس له مرگه به ئې تیغ هسي مخ روڼ وي   چه آشنا په تیغ حلال شي د آشنا
په آسمان د آشنائي به ئې مکان وي   چه زمین غوندي پایمال شي د آشنا
خوشحالي ځما د زړه په هغه دم وي   په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
روح هغه ساعت داخل گڼم په تن کښي   چه ئې دخل په وصال شي د آشنا
نور د هیچا قیل و قال می پکار نه دي   چه تر غوږ مې قیل و قال شی د آشنا
هم هغه یوه گړۍ را باندي کال وي   چه یوه گړۍ محال شي د آشنا
زرغونه کاندي دانه زما د عیش   چه په زړه مي زرغون خیال د آشنا
نه بل څوک ځما طبیب بې آشنا شته دي   نه به بل څوک په مثال شي د اشنا
د رحمان نظر په هیچا باندي نه وي   چه نظر ئې په جمال شي د آشنا

ketabton.com - The Digital Library

دل و دین می په هغه ترک کړه فدا | لا ئې نه حسابوي د ځان بها
د ښایست صفت ئې څو کوم حیران یم | په هیڅ شان ئې موندی نه شي انتها
د صورت له عیبه هسي پاکیزه دي | لکه ذات د ویښته نشته دي په ها
که ئې مخ په زلفو پټ وي باک ئې نشته | تل به گنج باندي پراته وي اژدها
لکه نمر هسي جلو کا په شفق کښي | چه په سر کاندي اودنړی د سوها
نه پوهیږم چه په کومه لاره درومم | چپ و راست مي رقیبان دي هزارها
خدای دي هسی تنها نه کا څوک په غم کښي | لکه زه د یار په غم کښي یم تنها
همیشه د بیلتانه له غمه لولم | زه رحمان نعوذ باللّٰه منها

ډیره شوه د یار پسې ژړا ځما | نه گروهیږي په ژړا آشنا ځما
که مي هره وینا در شي یا گوهر شي | ستا د غوږ نه ده لائق وینا ځما
په نارو به ما بیدار کړ که اوده وي | راته ویښ اوده شه دلربا ځما
زه مکتوب غوندي په پټه خوله گویا یم | لاندي کړله خاموشي غوغا ځما
کښت د عشق په توده زمکه آسان نه دي | سمندر بویه په دې صحرا ځما
دا یار نه دي چه هجران له ما نه بیل کړ | دغه روح له تنه شه جدا ځما
زه رحمان بې خپله یاره هیڅ نه غواړم | که قبوله خداي ته وي دعا ځما

عالمان دي روښنائي د دې دنیا | عالمان دي د تمام جهان پیشوا
که څوک لار غواړي و خدای هم و رسول ته | عالمان دي د دې لاري رهنما
کیمیا گر که د کیمیا په طلب گرزی | همدمي د عالمانو ده کیمیا
په مجلس د عالمانو به سره زر شي | که څوک کاڼي وي یا لوټه د صحرا
جاهلان دي په مثال د مردگانو | عالمان دي په مثال د مسیحا
چه مرده ئې له نفسه ژوندي کیږي | عالمان دي واړه هسي اولیا
هر سړی چه رتبه نه لري د علم | سړی نه دي خالی نقش دي گویا
زه رحمان حلقه بگوش د هر عالم یم | که اعلیٰ دي که اوسط دي که ادنا

ketabton.com - The Digital Library

چه واده ئې کا په ډول او په سرنا   بیا پرې وایي زمانه د ویر وینا
که مي هر څو دلبري او دلجوئي کا   زه پوهیږم د خپل یار په استغنا
په یوه ګړۍ می یار هم مي آشنا شي   بیا مي بله ګړۍ نه ګڼي آشنا
دا زه خپله تسلي کړم یار ئې بولم   څه یاري ده د ناتوان او د توانا
یو زمان و یو دم بې خپله صنمه   زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سړی په یوې چاري خدای مشغول کړ   زه مشغول کړم رب د ترکو په ثنا
ما بې عشقه بل هنر نه زده ناصحه   بخښنده شه که نادان یم که دانا
چه مي غوږ په نارو نه باسي حیران یم   پروا نه لري واړه دي که برنا
بې د یار له ښه دیدنه دي خداي نه کا   د رحمان په زړه کښې بله تمنا

دا دنیا د بې وفا   بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته   لکه لوټه د صحرا
په یوه ګړۍ ئې مخ وي   په یوه ګړۍ ئې شا
په یوه ګړۍ د ستا وي   په یوه ګړۍ ځما
په یوه ګړۍ ئې درد وي   په یوه ګړۍ دوا
په یوه ګړۍ ئې خوف وي   په یوه ګړۍ رجا
په ساعت کښې ئې بقا وي   په ساعت کښې ئې فنا
په ساعت کښې ئې سکوت وي   په ساعت کښې ئې غوغا
په ساعت کښې ئې خندا وي   په ساعت کښې ئې ژړا
په ساعت کښې ئې وفا وي   په ساعت کښې ئې جفا
په ساعت کښې ئې افلاس وي   په ساعت کښې ئې غنا
چه نه شان لري نه شکل   کله دا شي کله دا
خداي څوک پېښ مه کړه رحمانه   په دا هسې رنګ بلا

ketabton.com - The Digital Library

په ښادۍ ښاد شوي نه يم د هيچا — تور تپ سوي يم په غم د هر آشنا
که زه طمع توقع له بله نه کړم — د بل طمع توقع کيږي له ما
که مي وروړ که مي عزيز که مي فرزند دي — واړه غواړي خپله خپله مدعا
په هر کور کښې رنځوران راته پراته دي — لاس مي نه رسي د هيچا په دوا
د دنيا خبري واړه په دنيا شي — ما به څه کا څوک چه نه لرم دنيا
که په کلي کښې مي کور دي زه گمان کړم — چه کور نه دي دا مي گور دي په صحرا
چه څه کار پرې نه پوره وي نه نيمگړي — څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئې ښه توښه و بله سره نشي — تر هغه آشنا بهتر دي نا آشنا
په توده زمکه استوگنه ده مشکله — څه به زيست شي له رحمان سره د چا

که خپل زړه غواړې له چا — ځان صياد کړه د عنقا
د حباب کلاه په سر کړه — سپور په آس شه د هوا
لکه حضر هسي پاخه — اوبه وڅښه د بقا
له زمينه قدم کيږده — په آسمان لکه عيسٰا
د هغه استاد شاگرد شه — چه در وښيي کيميا
دا چه ما درته بيان کړه — که حاصل کړې واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه — له خوبانو د وفا

که نماښام تر ستوني ښکته کړې حلوا — سبا خواست کوې له خدايه د ښوروا
په هيڅ حال کښې دي قرار و صبر نه شي — ليونی کړې ډير حرص ډيري هوا
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري — يوې گيډې مختورن کړې هم رسوا
چه په خپلي رسوايۍ دي پروا نشته — نور به څه کړې په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس و چا ته نيسې — دا زحمت له خدايه غواړې که دوا
نفس بې شماره عالم پرې يست و کوهي ته — خدای دي نه کا نابينا د چا پيشوا
په روا په ناروا کله پوهيږي — و چارپای ته څه روا څه ناروا
چارپايان که غوږ و سترگي لري څه شو — په معنیٰ کښې نابينا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم — چه له دينه له مذهبه وي سوا

ketabton.com - The Digital Library

سل ځله که وخوري ناصحان ځګر ځما　بیل به وبله نه کا درد ستا و سر ځما
صبر ستا په عشق کښي دا خبره څه اوره څوک　نشته د دې چاري توان يو موي قدر ځما
ستا له محبته جاروواته ځما دروغ دي　ولي خاوري نه شي په دا لار بشر ځما
واړه معشوقې د عاشقانو خبر اخلی　بې له تا چه نه اخلې يو دم خبر ځما
هیڅ اندوه مي نشته بې د ستا له جدائیه　نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کور و کلي په نارو ځما برهم شه　څه چل دي چه نه شي ستا په زړه اثر ځما
کل واړه جهان که ما رحمان لره دلبر شي　چري دي دلبره بې تا بل دلبر ځما

هسي یاد یې همیشه مدام ځما　چه اوراد يې په هر صبح و شام ځما
هر کلام چه بې د ستا له یاده وکړم　سل توبې دي په هغه کلام ځما
بې له تا که زه آرام کړم په سل رنګه　نه شي نه شي په هیڅ رنګ آرام ځما
ننګ و نام که ستا په مينه له ما درومي　زار شه ستا تر میني ننګ و نام ځما
چه قایم شوم په مقام د عاشقۍ　هیر شه دلته واړه بل مقام ځما
څو د عشق په خمخانه ئې داخل نه کړم　پخته نه دي دغه عقل خام ځما
نن دي وقت دي که مي آه و فریاد اورې　څو چه خاوري نه دي هر اندام ځما
هزار جام و صراحی دې فلک مات کړه　څو به ګرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام کوم تر کومه　وایه کله به حاصل شي کام ځما

چه هر چا لیدلي نه وي یار ځما　خیر دي دا که وایی بد په کار ځما
هر هغه چه وي دلبر ځما لیدلي　نه به کا انشاءالله انکار ځما
سر ځما درګاه د هغه یار عزیز وي　بې له دې نه شته بله لار ځما
ما بې له عشقه بل څه څیز نه دي زده کړي　چه څه دي هم دا دي واړه کار ځما
خدای دي یو له بله هیڅوک آزار نه کا　اي دلبره ماخله ته آزار ځما
یاره ستا په جدایۍ او په ډیر غم کښي　سیند د اوښو درومي په رخسار ځما
لوي هلک کړي همه واړه ستا خبريي　ګفت و ګو نشته بل څه په دیار ځما
زه رحمان به لاف په عشق څه وهمه　خود به ځان څرګند کا انتظار ځما

ketabton.com - The Digital Library

سر ځما سامان ځما ځار شه تر جانان ځما　　ځار شه تر جانان ځما سر ځما سامان ځما
ريان ځما نقصان ځما واړه د يار هجر دي　　واړه د يار هجر دي زيارن ځما نقصان ځما
مښک ځما زعفران ځما ستا د کوڅې خاورى دي　　ستا د کوڅې خاوري دي مښک ځما زعفران ځما
گل ځما ريحان ځما ستا رخسار و زلفي دي　　ستا رخسار و زلفى دى گل ځما ريحان ځما
فکر ځما توان ځما ستا په غم کښي نه رسي　　ستا په غم کښي نه رسي فکر ځما توان ځما
آه ځما افغان ځما هيڅ په تا اثر نه کا　　هيڅ په تا اثر نه کا آه ځما افغان ځما
زړه ځما چشمان ځما بې له تا هيڅ حال نه لري　　بې له تا هيڅ حال نه لري زړه ځما چشمان ځما
دا پيران شيخان ځما ستا په غم کښي نه رسي　　ستا په غم کښي نه رسي دا پيران شيخان ځما
باغ ځما بستان ځما بې تا ميوه نه نيسي　　بې تا ميوه نه نسي باغ ځما بستان ځما
وصل هم هجران ځما اې رحمانه خير دي　　اې رحمانه خير دي وصل هم هجران ځما

بادشاهى لري هر يو غلام د ستا　　د خاصانو په ځاى ناست وي عام د ستا
پخته کله دى چه لاف د پختگۍ کا　　پختگان دي په دې خم کښي خام د ستا
خو هم همره ئې نظر په ننگ و نام وي　　چا چه نه وي اوريدلي نام د ستا
هميشه به له مقامه بې مقام وي　　هغه څوک چه لټوي مقام د ستا
چه په خپلو وينو گل غوندي غرق نه وي　　و به نهويني رخسار گلفام د ستا
صبح و شام په هغو خلقو باندي يو وي　　چه آرزو لري هر صبح و شام د ستا
بل کلام ئې په زړه کله اثر کاندي　　چه تر غوږ ئې شي شيرين کلام د ستا
فراموش کاندى همه نوري مستۍ　　هر چه نوش کاندي باده په جام د ستا
دام د ستا د تورو زلفو عالم گير دي　　تنها نه يم نښتى زه په دام د ستا
زه رحمان دعا سلام په هغو وايم　　هر چه ما لره راوړي سلام ستا

ketabton.com - The Digital Library

هر چه ووېني په سترګو روي د ستا — مخ ئې کوږ وي همیشه په سوي د ستا
بې دماغه په تر سر و تر مال تیر شي — چه یې تیر شي تر دماغه بوي د ستا
که لوئي کړې څه بې ځایه خو ئې نه کړې — چه په دا رنګه قامت دي لوي د ستا
نو بهار دي عالم سیر د بوستان کاندي — خدای و ما و نه بوستان کړ کوي د ستا
د عیسیٰ له دمه دم وهلي نشم — چه خوله بیرته شي په ګفت و ګوي د ستا
هم په دا مي له چشمانو رود بهیری — چه یادیږي مي قامت دل جوي د ستا
همیشه ئې زړه په اور باندی سپند وي — و هغو ته چه څرګند شي خوي د ستا
د لړم لاشه ئې ما ته وي په زړه کښې — چه ئې نقش وي په زړه آبرو وي د ستا
و زنځیر وته ئی څه لره را کاږې — لیونیو لره بس دي موي د ستا
و ګړنګ وته پخپله ځان پرې باسي — چه و زړه وته پرې باسي روي د ستا
که ته سل ځله ځما ئې زه د ستا یم — تلوني نه دي له ما جست و جوي د ستا
ګل لنبه شه د بلبل په آه رحمانه! — نه ګروهیږي یار په هاي و هوي د ستا

خوی که په دا شان وي دل آزار ستا — څه ښادي به کاندي طلب ګار ستا
حیف چه اوریدي شي لیدی نه شي — حسن و لطافت پرې وار ستا
بیا دوباره نه ګوري و بل ته — هر چا چه لیدلي دي رخسار ستا
خدای زده چه ته یار د کوم یوه ئې — هر طرف یاران دي صد هزار ستا
ځاي د پښو اینښودو مونده نه شي — همره عاشقان دي په دربار ستا
بل به هسې نه وي که خدای کاندي — ما غوندي خاکسار و هوادار ستا
بل ګمان په ما باندي و مه کړه — عمر واړه زه و انتظار ستا
عشق له حُسنه حسن دي له عشق — ته نګار ځما یې زه نګار ستا
ته ځما مطلوب یې زه طالب یم — ته ځما طبیب یې زه بیمار ستا
ته که تازه ګل د نو بهار یې — زه یم عندلیب په لاله زار ستا
جور دي که جفا ده که ستم دي — واړه مي منلي دي یک بار ستا
جور و جفا ځوک په بها پلوري — زه یم د جورونو خریدار ستا
یو تار که ضایع شي ستا د زلفو — ځان به صدقه کړه په هر تار ستا
سل ازمینښتونه دي را وکړه — حیف دي چه لا نه شي اعتبار ستا
تیر یم زه رحمان له هره کاره — اوس مي ملا تړلې ده په کار ستا

ketabton.com - The Digital Library

ستا په څير نه دي خوبان ليدلي ما نه په غورږو چري اوريدلي ما
هيڅ وفا له عاشقانو سره نه کا دلبران دي واړه ازمايلي ما
چه مي ستا و ښکلي مخ ته دي کتلي بل يو مخ ته نه دي بيا کتلي ما
د زړه غولي مي نيولي ستا غمونو نور غمونه نه دي له زړه ويستلي ما
چه مي کار د عاشقی په لاس کښي واخيست دي له بله کاره لاس وکښلي ما
نور غمونه مي له زړه نه دي وتلي ستا غمونه په کښي دي کرلي ما
زه رحمان بې ياره خوب و خندان نه کړم بې ده نه ده خوب خندا پسندلي ما

چه اميد په عمارت د دې دنيا کا د کاغذ په کشتي سير د دريا کا
د آسمان توسن هيڅا نه دي تېرلي څوک به څه زنګ سورلي د باد په شا کا
نه ليوه په آدميت آموخته کيږي نه اميد د مروت شي له افلا کا
له فلکه د وفا اميد باطل دي کله ديو له آدم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه ګرزی فرق د تور و د سپين کله نابينا کا
فما د دهر علامت په سترګو وليد په هر دم هزار پيدا هزار فنا کا
هيڅ اميد مي د ايام په ګردش نه شي چه فرصت به په خپل دور و مارا کا
په خپل عمر به هيڅا ليدلي نه وي هغه چاري چه دي هر ساعت په ما کا
که د ګلو غنچه کيږدم په دستار کښي شوم طالع مي هلته خار څني پيدا کا
که وزورو وته لاس کړم خاوري کيږي که د خاورو په آرزو شم استغنا کا
جدائي د خدای بلا شوه نه نتوانيرم خوشي زړه مي په ديدن پسی ژړا کا
همره صبر دي عاشق څخه له کومه چه د نن وعده موقوفه په فردا کا
که د اور جامه را واغوندې دلبره په نظر څما جلوه لکه ديبا کا
په خپل عشق کښي که څوک بد را باندي وايي زه ګمان کړم چه همه څما ثنا کا
ملامت په عاشق ښائي دا دستور دي چه روغ خلق په رنځور پوري خندا کا
عاشقي ننګ و ناموس دي وبله لري په روښانه ورځ به څه رنګ څوک غلام کا
که زه طمع کړم د ګلو له طالع نه ما عاجز لره د ګل په ځاي خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښي له عالمه زمانه مي په جهان باندي رسوا کا
هميشه به په عالم کښي وي سرخ رويه چه ثنا لکه بلبل د خپل آشنا کا
دا ځواب رحمان هغه کا چه دولت وي که دلبر د ديدن مي پياپي را کا

ketabton.com - The Digital Library

هر چه ستا کوخه ماوا کا — ځای ئې بر شي تر افلا کا
ځان هاله ورته بادشاه شي — چه ئې ستا د درگدا کا
چه د ستا د درگدا شي — بادشاهئ وته نور شا کا
نظر بې د ستا له رویه — نه په ارض نه په سما کا
مینه بې د ستا له مخه — نه په دین نه په دنیا کا
ستا په مهر و محبت کښې — ځان جهان واړه فنا کا
د دنیا کورو وگړي — ستا په مینه کښې تالا کا
رضا ستا په رضا کیږدي — ترک خپله مدعا کا
و هر خوا ته چه ستا مخ شي — دي هم مخ په هغه خوا کا
چه له چا سره جفا کړي — له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړي — له هغه سره وفا کا
که په عمر چري خاندي — خوله ته سره خندا کا
که په عمر چري ژاړي — خو په تا پسې ژړا کا
که مطلب ئې د دیدار وي — ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتینو مقام دا دي — که څوک مینه په رښتیا کا
عاشقان په عاشقي کښې — چه رحمان وایي هم دا کا

هسی نه چه څما یار واړه جفا کا — صد چندان لکه جفا همره وفا کا
لکه زه چه په خپل یار باندي مین یم — یو په سله همره مینه یار په ما کا
زړه ئې وړي په احسان دي نه په جور — مجنون ځکه په لیلي پسي ژړا کا
درست جهان د خوبرویانو ناز بردار دي — نه یوازي دغه ناز په ما و تا کا
نه به گوري رحمان څشکل هغه مخ ته — فرښتې چه ئې د حسن تماشا کا

هغه ژوي چه مین وي څه به خوب کا — چه فرهاد غوندي کوهکن وي څه به خوب کا
هر نفس د سړي تله دي له جهانه — چه ئې هر نفس رفتن وي څه به خوب کا
چه سبا له خپله یاره جدا کیږي — که د سلو شپو کړمن وي څه به خوب کا
عاشقي ده خدای له اوره پیدا کړې — چه په اور کښې ئې وطن وي څه به خوب کا
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شي — د هغو چه یار دښمن وي څه به خوب کا
خوب خندا په بې غمی کیږي رحمانه — هر چه تا غوندي غمجن وي څه به خوب کا

ketabton.com - The Digital Library

چه په سترګو کښې ئې خار وي ښه به خوب کا — چه په زړه ئې غم د یار وي ښه به خوب کا
خوب له یاره سره هم د عاشق نه شي — چه ئې یار په بل دیار وي ښه به خوب کا
په دنیا کښې خوب هغه کا چه نادان وي — هغه ژوي چه هوښیار وي ښه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلي دي په خوب کښې — هغه څوک چه طلبګار وي ښه به خوب کا
دیدار نه دي چا په پټو سترګي کړي — چه مطلب د چا دیدار وي ښه به خوب کا
بله لار د مرګ له لاري ګرانه نشته — چه په خوا ئې هسي لار وي ښه به خوب کا
هر نګاه د دلبرانو ذوالفقار دي — هر چه غوښ په ذوالفقار وي ښه به خوب کا
زه رحمان د یار بنده و خدمتګار یم — چه بنده و خدمتګار وي ښه به خوب کا

هغه ژوی چه بې خدایه محبت کا — همګي واړه بې ځایه محبت کا
محبت بې خدایه واړه د زړه رنځ دي — که مدام له چنګ و نایه محبت کا
خر خاري ده چه ئې یو له بله کاندي — هر خود راي چه له خود رایه محبت کا
نتیجه ئې ریش کنده جامه پاره وي — آدم زاد چه له چارپایه محبت کا
هغه سراي لره به تله ور باندي ګران وي — هر سړی چه له دې سرایه محبت کا
بلهوس به نه پتنګ و پروانه شی — د مګس په ښیر له ورایه محبت کا
چه د تورو زلفو سوزیدي چا وشي — هغه کله له همایه محبت کا
رحمان ځکه د ربیار متابعت کا — چه رهروله رهنمایه محبت کا

اورنګ زیب چه آرایش د تخت و تاج کا — تخت و تاج به ئې مرګي تاخت و تاج کا
به جهان کښې به ئې پاتي ښه بد نوم شي — که دي چاري د کسریٰ او د حجاج کا
اوبه سترګو لره لاړې اور د زړه شه — څوک به څشکله ژوندون په دا مزاج کا
جدائي ځما په زړه کا هسي چاري — لکه باز چه په تارو او په دراج کا
ځما اوښي چه پیدا د زړه له ریم شوې — لکه اور چه له کبابه نم اخراج کا
زه غمجن د عید په جشن خبر نه شوم — که نور خلق هاي و هوي ته احتیاج کا
هر ناوک چه د قضا له شسته خیژي — زمانه د رحمان زړه ورته اماج کا

ketabton.com - The Digital Library

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا | چه قضا شي ورد و ښار حکما څه کا
مور و پلار خو نیک فرزند له خدایه غواړي | چه بد بخت شی ادې څه که بابا څه کا
یار له یاره په لوی لاس کله بېلېږيیږه ښير و په دعا | چه لاس نه رسي یار څه که آشنا څه کا
څه شي کړوني خدای دي | چه خدای نه کا ښېږې څه که دعا څه کا
بخت په زور و په زر نه دي چا خپل کړي | په دا کار کښې ناتوان څه که توانا څه کا
ای رحمانه پتنګ عذر شه چه وسه | نور د شمع خندا څه که ژړا څه کا

د بې دردو همدمي به دي بې درد کا | د نامردو همدمي به دي نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دي دا حدیث دي | ګنګو نمري هم په خیر د ګنګو زرد کا
هر کالي چه څوک په زمکه باندي کیږدي | هغه زمکه ئې له جنسه د خپل ګرد کا
په مجلس د ویر ژړلیو څوک ور مه شه | که صحیح که سلامت وي آه سرد کا
چه دوئی له میانه لري شي رحمانه | معشوقه عاشق پخپله ناز پرورد کا

که په ګنج د شاهۍ فخر شهریار کا | عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشه په خرقه کښې دي موندلي | هغه خط چه په دنیا کښې دنیا دار کا
پتنګانو لره خدای ورکړه په اور کښې | هغه عیش چه ئې بلبلی په ګلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه | په وصال کښې غم د هجر ورد و ښار کا
نس د ګور و د مور یو دي په معنیٰ کښې | خو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا
د ببرۍ په ډوبیدو چه رب راضي شي | بیا ملاح د زړونو کله هلته کار کا
هغه مخ چه مادر زاد ښایسته نه وي | مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅې پسي ګرزي | چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمي شپې ئې یار تر سره پوري کښیني | لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستۍ د هوښیارۍ یون څرګند وي | په هر چا کښې چه څه وي هسي رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولي نشي | هر سرود آواز په طور د خپل کار کا
رحمان هسي بې وقوف سوداګر نه دي | چه د دین متاع بدله په دینا کا

ketabton.com - The Digital Library

که سړی د خپلي پوهي تقصير نه کا　　د خدای کړه به څوک په پوهه تغير نه کا
خواه مخواه به د تقدير شوی ور پيښ شي　　که څوک هيچري نظر په تقدير نه کا
د هغو چه بخت بيدار وي غم ئې نشته　　که هيچري بيداري و شبگير نه کا
دا له خپلي کم پوهۍ مونږه څه وايو　　چه فلاني سړی تالاش و تدبير نه کا
دلگيري او خوشحالي که په خپل لاس وي　　په خپل لاس به خپسر هيڅوک دلگير نه کا
معرفت د خدای څرگند دي په هر څه کښي　　سترگي وخوره چه څوک همره نظير نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دي　　برق به هيڅوک په فانوس کښي اسير نه کا
د دنيا سړی همه واړه درماند دي　　کوم بادشاه دي چه منت د وزير نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښي　　چه فلک ئې و آخر وته وير نه کا
په خوله هر يو سړی اسم د پير اخلي　　ياري څه پکار چه نغوته د پير نه کا
دغه نښي د قيامت نه دي نور څه دي　　چه د پلار ويل په زوي په څه تاثير نه کا
هسي چاري له ناصحه واقع کيږي　　چه له شرمه ئې هيڅ غل وکا سير نه کا
په مرده پسي تکبير و کاروان شي　　څوک گمان په ځان د هسي تکبير نه کا
په دنيا پسي درست عمر زهيريږي　　ځان يو دم د خدای دپاره زهير نه کا
د عيال دپاره تير تر سر و مال شي　　دل جوئي په يوه ټوک د فقير نه کا
رحمان گرم دي چه ناري د هجران اوري　　و آشنا وته کاته په خير خير نه کا

چه اميد په عمارت د دې جهان کا　　لکه کرښه په اوبو هسي نشان کا
د اوبو په مخ د کرځي بقا نشته　　په نابود باندی ناحق د بود گمان کا
نادانانو هسي دين په دنيا بايلو　　لکه وړکي دُر بدل په پاره نان کا
د دنيا و دين نسبت و بله نه شي　　اور اوبه سره استوگنه په څه شان کا
عشق د نفس له خاصيته ميره دي　　کالا سترگو به څوک څنگه په دهان کا
لکه کار د گوش و چشم سره بيل دي　　هسي دين و دنيا حکم په ځان ځان کا
په پيریٔ کښي د ځوانیٔ خيال دي هسي　　لکه څوک چه د باغ سير په خزان کا
بې درگاهه ئې بل ځاي د رحمان نشته　　په سفر استوگنه څو مسافران کا

ketabton.com - The Digital Library

عاشقان د ناصحانو وینا نه کا مست هاتي د ماوتانو پروا نه کا
واړه جور د دې دهر مي قبول دي که خدای ما له خپله یاره جدا نه کا
چه د ګلو پریشاني شوه ور څرګنده غنچې سر په زانو کښېښود خندا نه کا
و سیلاب ته د ډنډوکي څه حاجت دي زړه چه ژاړي سترګي څه رنګ ژړا نه کا
دنیا کل په احمقانو ده ودانه دانا ځکه وابستګي د دنیا نه کا
چه ئې زړه وي په هوا پوري تړلي د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بې هنر دي چه څوک دین په دنیا پلوریي هنرمند سړی دا هسي سودا نه کا
که څوک وائي هوښیار کوم دي وایه دا دي چه بې خدایه نوره مینه په چا نه کا
ګدائي که ورپیښیږي ځاي ئې دا دي هر بادشاه چه دلجوئي د ګدا نه کا
چه بیدل ئې په یوه نګاه رغیږی څه انصاف دي چه دلبر ئې دوا نه کا
هر چه زړه ئې وي په یار باندي بایلوي نوره مینه په چا بې له آشنا نه کا
چه تر غوږ ئې وي وینا د آشنا شوې هغه غوږ هر ګز په نوره وینا نه کا
و به نه رسي د یار تر بلند بامه چه د زړه غولي روش په ژړا نه کا
زه رحمان د هغه یار په ژړا خوښ یم که اغیار مي خدای له میانه پیدا نه کا

زړه مي بې خپله نګاره آرام نه کا کامراني را څخه غواړي ناکام نه کا
بې ناکامه زیست محال دي په دنیا کښې د کوم آس په خوله کښي دخل لګام نه کا
د آسمان مانۍ به هم قرار نه وي مالک ځکه قصد د قصر و د بام نه کا
ګاه ئې کښینوي په تخت کله په خاورو زمانه رضا د هیچا مدام نه کا
بې له سروي چه آزاده خدای پیدا کړه ترکې ځکه و هیچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم د خزان له غمه ریږدي ځکه زرکه و چمن ته خرام نه کا
چا چه سر دي په سجده و یار ته ایښي دوباره له دې سجوده قیام نه کا
چه ئې کښې د یار په لوري لوښتې لکه بحر هسي درومي مقام نه کا
نشستن د عاشق نشته لکه شمعه څو صورت د عشق په اور کښي تمام نه کا
چه محظوظ وي په تش بوي د مهرویانو هغه فکر د بوسې د پیغام نه کا
چه لذت ئی د سرو شنډو وي موندلي نوره مینه د شرابو په جام نه کا
په هغو د لعلو لبو مي حرام دي څو دا نور لذت په خپل سر حرام نه کا
رحمان هسی و خپل یار ته بې حجت دي لکه عذر چه صاحب ته غلام نه کا

ketabton.com - The Digital Library

ځما اوښی چه دا هسي شست و شو کا   دا محنت واړه ځما د مخ آبرو کا
د عاشق د سينې چاک به ور ځرګند شي   که څوک سر و خپل ګريوان وته فرو کا
تل ئې مخ وي تر خوبانو پوري وللي   عاشقي چه د چا اوښي په شيبو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ   پروانه به څه حجت د ځان په سود کا
ګل څه نه وايي چه غرق په وينو ناست وي   بلبل څه لره بې ځايه ګفتګو کا
زه که مرګ غواړم بې ياره خو ګرم نه يم   جدائي سړی په ځان پوري به کوه کا
معشوقې په محنت نه دي چا موندلي   مګر خدای ئې په رحمان باندي پيرزو کا

څو يو ځله ئې تاراج په جفا نه کا   يار له ياره سره مهر و وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهيږم   چه قبول به دغه عجز ځما نه کا
چه په خپله رضا تللي مادر زاد وي   هغه هيچري د نورو رضا نه کا
څو ئې خپله مدعا حاصله نه وي   مهرويان په خوله د خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دعا کوم په عمر   ګوش و هوش د دعاګو په دعا نه کا
که آهو نه آتشين پسې وکاږم   لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که رحمان په عاشقۍ کښي آرام غواړي   دا خو واړه ناروا که ناروا نه کا

ketabton.com - The Digital Library

ب

هسي مست يم ستا د شونډو په شراب — چه به نه وي بل دا هسي مست خراب
لاس د ستا په مينه اچوم و گل ته — لکه بوتي ته لاس اچوي غرقاب
دا سرخي و سفيدي ده ستا په مخ کښي — که ځما په مخ باران دي د سحاب
څه اثر به ځما اوښي په تا کاندي — لا تازه شي اور په اوښو د کباب
عاشقان دي سترگي روني کا په عشق کښي — دا خواب نه دي منزل گاه دي د سيلاب
ما چه خال د ستا د ورځو په ميان وليد — نه بل هسي رنگ امام شته نه محراب
ښاپيرۍ چه ليدئ نه شي سبب دا دي — مخ د ستا له غمه نغاړي په حجاب
چه صباح شي ستا تر مخ پوري شرميږي — ځکه زيست په توره شپه کاندي ماهتاب
حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو — چه تحسين کا ستا په دور د آفتاب
هسي نه چه زه دلبر و تا ته وايم — خداي دي تا لره درکړي دا خطاب
سستا د مخ په ورق باندي خط و خال دي — د مصحف په صحيفو باندي اعزاب
ستا د حسن حساب هيڅ را څخه نه شي — هم په دا چه بې حساب دي بې حساب
يو کتاب په سړه بن کښي چا و نه کړ — بې رحمانه چه ئې وکړ دا کتاب

لاس مي وتړي د زلفو په طناب — بيا مي وسپاري د سترگو په قصاب
هسي آب ئې دي د دوو سترگو په تيغ کښي — چه بې سره په سر نه لري حباب
چه توسن د فلك زين كاندي له نازه — دا هلال ئې په ځاي راشي د رکاب
په درگاه ئې درويزه کاندي د حسن — کنډولی په لاس سپوږمۍ هم آفتاب
چه په ياد کښي مي سرې شونډې سپين رخسار دي — له چشمانو مي بهيږي سره شهاب
چه د مخ و آب و تاب ته ئې نظر کړم — راته هيڅ شي د گلونو آب و تاب
چي نسيم ئې د زلفينو را پيدا شي — درست مي ډوب کاندي په مښك و په گلاب
چه د سپي آواز ئې واورم هسي خوښ يم — لکه څوك په نغمه خوښ وي د رباب
ما وې مخ ئې گوندي ووينم په خوب کښي — باري چري شي بې ياره خورد و خواب
په غزل کښي خو دوه بيته انتخاب وي — د رحمان تمام غزل دي انتخاب

ketabton.com - The Digital Library

هر مطرب چه غوړي تاو کا د رباب　　په دا تاو کښې ځما زړه کاندي کباب
چه سامع ئې په نغمه په ترانه شم　　ديوانه شم گريوان څيري مست خراب
هم ئې تار هم ئې گفتار هسي اثر کا　　چه هيڅوک ئې نه طاقت لري نه تاب
يو ئې ساز بل ئې آواز وي د لښتيو　　دريم شعر پرې آغاز کړي انتخاب
څلورم ئې يو ساقي د ځنگه کښيني　　چه مخزي ئې نه آفتاب وي نه مهتاب
دا څلور واړه فتنې په څلور کنجه　　او پنځم ئې صراحي د مي ناب
شپږم وقت د نو بهار اووم ځواني وي　　اتم شغل د کباب نهم رباب
چه دا همره آفتونه سره ټول شي　　ترو څوك څه رنگ ځني کاندي اجتناب
چه دا هسي دلبران پرې اثر نه کا　　يا به ديو يا به ديوار وي يا دواب
را څرگند به شي پرهيز د پرهيز کارو　　که قادر شي په شاهد و په شراب
زه رحمان له ريا زهده پناه غواړم　　د ريا زهد عذاب دي هم عتاب

ورقونه لټوم د هر مکتوب　　په کښې غواړم خال و خط د خپل محبوب
يا تنور دي يا دکان د آهنگرو　　چه په عشق کښې تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان اچوي واورته　　خداي څوك مه کړه په حذبه د عشق مجذوب
زه چه غم د مهرويانو را په زړه کړم　　له دې غمه لاړ شي زړه را څخه ذوب
گوره عشق څه رنگ آسان کړه و عاشق ته　　دا مشکل مشقتونه د ايوب
په ژړا ژړا تر هسي حده راغئ　　چه ځان ړوند کړ په يوسف پسې يعقوب
عشق دي دا چه معشوقه شه و عاشق ته　　ښه رخسار د مهرويانو په اسلوب
هغه څه پوښتې له هجره له وصاله　　چه پخپله هم محب شي هم محبوب
چه نظر ئې له صورته په معنیٰ کړ　　و رحمان وته يکسان شو زشت و خوب

ketabton.com - The Digital Library

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب　　راته هیڅ شي خپل تالاش و خپل ترتیب
مگر خود پخپله خداي د چا طبیب شي　　گڼه نشته په جهان کښي بل طبیب
را څرگند دي سود و زیان د رقیبانو　　که خداي دي نه کاندي خپل یار د چا رقیب
چه خپل یار د چا طبیب شي مثال دا دي　　لکه څوك چه په وطن کښي شي غریب
چه غریب شي په وطن کښي فرق ئې نه وي　　که فرسنگ ئې وي تر میانه که جریب
ما په عشق کښي هیڅ حاصل نه کړه بي غمه　　هر چه وایي واړه ښه وایي ادیب
دښمن هم د سړي کله کله دوست شي　　دوستي نه کا د رحمان سره حبیب

زه پـــه ســـل رنـــگـــه راغـــب　　تـــه پـــه ســـل رنـــگـــه غـــایـــب
دا بـــه څـــه رنـــگ شـــي دلـــبـــره　　چـــه زه مـــســـت یـــم تـــه تـــایـــب
کـــه لـــه جـــوره دي فـــریـــاد کـــړم　　دا هـــم نـــه دي مـــنـــاســـب
کـــه څـــه وایـــم نـــه مـــي رســـي　　زه مـــغـــلـــوب یـــم تـــه غـــالـــب
څـــه ســـیـــالـــي بـــرابـــري ده　　د مـــطـــلـــوب او د طـــالـــب
دا ســـتـــا مـــهـــر مـــحـــبـــت کـــړ　　خـــداي پـــه مـــا بـــانـــدي واجـــب
درد و غـــم دي هـــمـــره نـــه دي　　چـــه ئـــې وکـــښـــم پـــه کـــاتـــب
جـــدائـــي ده ډیـــره ســـخـــتـــه　　د ارواح او د قـــالـــب
چـــه مـــجـــنـــون پـــه ځـــانـــکـــنـــدن شـــه　　زه ئـــې پـــریـــښـــودم نـــایـــب
وصـــیـــت ئـــې راتـــه وکـــړ　　پـــه څـــو رنـــگـــه عـــجـــایـــب
چـــه روزي دي شـــه رحـــمـــانـــه　　ځـــمـــا واړه مـــراتـــب

ketabton.com - The Digital Library

ت

که مي وشي له دلبره ملاقات   بيا به نه ځم له دې دره په حيات
پس له دې مي دي استوګنه خداي نصيب کا   په دا در کښې که حيات وي که ممات
ښائي دا که زه خپل يار وته سجده کړم   هغه يار ځما قبله دي د حاجات
د خپل يار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم   که شکري وي که قند وي که نبات
دا ځما د يار جلوه ده چه ليده شي   لکه نمر په صومعه و سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډير مين دي   چه خبري کړي د کشف و کرامات
د ريا له زاهدي ځما توبه ده   چه ئې کاندي حوك په رسم و په عادات
په ورځ پند و نصيحت وايي و بل ته   په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دين ئې دام وي د دنيا په لار کښې ايښي   پرې را اړوي وحشيان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترګي وي ختلي   چه په لاس ئې سر سايه وي يا زکوات
زه رحمان له هسي اهله پناه غواړم   هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

آفرين د عاشقانو په همت   چه په عشق کښې يك انداز وي يك جهت
نه ئې هيچري تغيير و نه تبديل وي   که تمام جهان پرې وايي ملامت
که څوك سل نصيحتونه ورته کاندي   غوږ ئې نه وي د هيچا په نصيحت
چه په يار پسې تر ځان و جهان تير شي   څوك کولي شي دا هسي مشقت
که تمام عمر ئې يار په سترګو ناست وي   تمام عمر ورته ښکاري يو ساعت
که يو دم شي هغه يار ور څخه لري   هغه دم شي ورته عمر د قيامت
که دوزخ لره د يار په مينه درومي   دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوځيږي   نه په پښو د رياضت و ديانت
په تالاش او په تدبير کله مونده شي   چه موقوف وي هغه کار په عنايت
د عاشق خاطر له غيره پاکيزه دي   د درياب په مخ کښې نه وي نجاست
خداي چه زړه د طالب کاڼي کړ رحمانه   کاڼي پريوت د طالب په عمارت

ketabton.com - The Digital Library

ث

چه ویلي مي له تا دي دا حدیث سر نامه د هر انشا دي دا حدیث
چه آغاز مي کړ په مدحه د خوبانو ځکه گنج بې بهار دي دا حدیث
په ثنا د دل پسندو دلرباوُ دل پسند و دل ربا دي دا حدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا هسي رنگه دلکشا دي دا حدیث
چه اوصاف مي د سرو شنډو په کښي راوړه خوږ تر قند و تر حلوا دي دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دي د حیاتو که نفس د مسیحا دي دا حدیث
د غونډ ژبو شاعرانو د خولې نه دي ځکه هسي رنگ صفا دي دا حدیث
ستا و مخ ته که څوك شمس و قمر وایي دروغ نه دي په رښتیا دي دا حدیث
که څوك وایي چه چا کړي دا حدیث دي رحمان وایي چه ځما دي دا حدیث

د وصال شپه مي بدله په بیلتون شوه الغیاث د قیامت خواري را پیښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو ترې کوله نا گهان پیاله نسکوره د گرودن شوه الغیاث
هغه چار چه مي په لاس وه زه پرې نه ومه پوهیدلي اوس چه پوه شوم له اختیار مي بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدائۍ شه را په غاړه هغه طمع چه ځما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل پیتې د عشق څوك اخستي نه شي په دا کار کښي ما ته ملا د افلاطون شوه الغیاث
ما رحمان د یار وصال په آسانۍ موندلي نه دي زرد روئي مي سر خروئي په جگر خون سوه الغیاث

یار یاري را سره نه که الغیاث نه ئې ترس شي نه ئې کرکه الغیاث
سرو و مال واړه ځما و دل آرام ته نه ارزیږي په کنجکه الغیاث
په حملو حملو مي زړه وړي نه پوهیږم آفریدۍ ده که ختکه الغیاث
خو چه را کاږي چوگان په مخ د زلفو کوي ځما دا خراب زړه که الغیاث
بیلتانه ئې پیښاور راته تنور کړ له خیبره تر اټکه الغیاث
هیڅ سبب ئې موندی نه شي جفا کارندي نه پوهیږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص و په راستۍ ورته ولاړ یم یار جفا همره په څه که الغیاث
سل خبري که له صدقه ورته وکړم یار یوه را سره نه که الغیاث
چه مي ویني له رقیبه سره خاندي په ژړا مي لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په زما دروموم یار په خپله رضا تله که الغیاث

ketabton.com - The Digital Library

ج

چه برهم کا عاشقي د چا مزاج حکیمان ئې درمانده شي په علاج
په آشنا پسې تل ژاړي په دوه سترګو د اوبو په ځاي خوناب کاندي اخراج
دواړه لاس ئې وي له دواړو کونو وللي ډوب وي تل د عاشقۍ په امواج
په هغو کښې چه څه بوي د عاشقۍ وي په کښې نه وي بوي د رسم و د رواج
ابراهیم ادهم څه هسي نادان نه وُ چه نظر ئې یا په تخت و یا په تاج
مجنون هسي رنګ مین په لیلي نه وُ چه په نورو ئې موقوف و احتیاج
لیونتوب له لیونو ته تلوني نه دي که ئې راج په خونه ورشي که تاراج
که ئې سر لکه منصور غوندي په دار شي دغه دار دي و رحمان وته معراج

ketabton.com - The Digital Library

ح

په طلب د ماهرويانو سرگردان دي ځما روح
لکه باد د گل په بوي پسې پريشان دي ځما روح

ستا د حسن و آفتاب ته چه سپارلي ځان شبنم دي
لکه صبح د ژړا په ځاي خندان دي ځما روح

چه مي ستا د جمال عکس دي ليدلي په خپل ځان کښې
هم په دا د آينې په څير حيران دي ځما روح

ستا د مخ د آئينې له برکته ځما جانه
هميشه لکه طوطي هسي گويان دي ځما روح

لکه رنگ د ميو نابو چه ليده شي په ښيښه کښې
هسي رنگ په ضعيف تن کښې نمايان دي ځما روح

منتظر يم د وصال و گلستان ته تل تر تله
سر تر پايه د شبنم په څير چشمان دي ځما روح

چه حاصل مي له حسنه روښنائي شوه په طلب کښې
شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان دي ځما روح

ستاه په زلفو په رخسار پسي رحمان شه بې وطنه
مسافر د هندوستان و خراسان دي ځما روح

ستا وصال دي را بخښلي ځما روح
ستا هجران دي را پرودلي ځما روح

ستا په مخ پسې مي درست وجود راهي شه
له صورته دي وتلي ځما روح

چه هر گز مَلَکُ الَموُت پرې نه پوهيږي
هسي شان دي تا وکښلي ځما روح

ځان ئې هسي ستا په مينه پسې ورك کړ
چه هيچا نه دي موندلي ځما روح

که وي هم به تا څخه وي که خداي کاندي
نه دي بله خوا ته تللي ځما روح

بلبل نه دي دا چه الوزي په گلو
ستا په لور دي الوتلي ځما روح

چه ئې خاوري کړ صورت د ستا په در کښې
سر تر عرشه دي وکښلي ځما روح

ته ئې پيژنې چه څه دي يا څه نه دي
نور چا نه دي پيژاندلي ځما روح

زه رحمان له خپله ياره خبر نه يم
چه ئې خ څه شان دي کوتلي ځما روح

ketabton.com - The Digital Library

خ

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسي شوخ　نور به نه وي مردمان دا هسي شوخ
کج زلفان کج ابروان لکه چه ستا دي　نه لړم شته نه ماران دا هسي شوخ
ډیر غمونه شوخ شوخ سته په جهان کښي　ولي نه لکه هجران دا هسي شوخ
مگر د یو وي چه بې غمه وي په هجران کښي　ګڼه نه به وي انسان دا هسي شوخ
دا فتنې او فسادونه به وو چري　که پیدا نه وي آسمان دا هسي شوخ
د آشنا له غمه زړه د آشنا نه چوي　آفریده کړ خداي جهان دا هسي شوخ
چه یوسف ئې د دنیا په متاع ورکړ　پیدا مه شه بل کاروان دا هسي شوخ
چه بوسه له یاره غواړي بې ادبه　خداي دي نه کاندي رحمان دا هسي شوخ

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ　تیر تیر سر ما له په بازار یم ستا د مخ
بې د ستا له مخه نور مي هیڅ په مخ کښي نشته　هسي رنگ نتلي په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترگو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دي　ډوب تر هسي حده په انوار یم ستا د مخ
درد و آه کاږم بهانه د تماکو کړم　سوي لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نورو کړي واړه همگي د دنیا کار کا　زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له مینه　سر په سجده ایښي منت بار یم ستا د مخ
هره خوا چه درومم زه رحمان د زړه په سیل　بل مطلب مي نشته طلبگار یم ستا د مخ

ما سحر سبا لیدلي وُ د چا مخ　چه مي درسته ورځ و نه لیده دا ستا مخ
دا خو مخ ځما و تا وته خداي هیڅ کړ　ګڼه هر یو آشنا گوري د آشنا مخ
ډیر مخونه د جفا دي را ښرگند کړه　لا به کله را ښرگند کړې د وفا مخ
ښو د مرگ په تماچه اوښتي نه دي　اوښتوني له تا مه ګڼه ځما مخ
زه په تا پسې راغلي په دا مخ یم　که ته نه وي ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسې ژړا کړه　که موندي شوي بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مي نه وه ستا په در کښي　په جنت کښي دي راښود د بلا مخ
زه به څه رنگ د رقیب و مخ ته گورم　کله اهل سنت گوري د ترسا مخ
د چکنا چکنۍ بیلتون په نیمه شپه وي　ستا ځما په حال غماز شه د صباح مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا گوري　خداي بې تا ور ښرگند مه کړه د دنیا مخ

ketabton.com - The Digital Library

د

پادشاهانو که قصرونه کړل آباد
ما د عشق عمارتونه کړل بنیاد

نوم د کوم یوه بادشاه هسي یادیږي
لکه نوم دي د مجنون او د فرهاد

عشق عاشق لره یو هسي پیر استاد دي
چه به نه وي بل دا هسي پیر استاد

دغه واړه کرامت د عاشقۍ دي
چه څوك غوث کاندي څوك قطب څوك اوتاد

د دنیا چاري همه واړه فاني دي
څوك به څه کا په دا چارو اعتماد

لکه سوري چه د نمر په مخ کښي گرزي
نه استوگنه چرته کاندي نه استاد

هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه
که جمشید وُ که بهمن وُ که قباد

که جمشید وُ که بهمن که کی قباد وُ
که نمرود وُ که فرعون وُ که شداد

رسولي ئې تر مراده هیڅوك نه دي
همه واړه هسي پاتي شول نامراد

نه چا ختم نه دعا ورپسي وکړل
که ئې آل که ئې عیال و که اولاد

زه رحمان د زمانې له جوره درومم
خپل صاحب لره په داد و په فریاد

زه که لافي د وفا کړمه هر چند
هغه یار مي باور نه کړي په سوگند

زه بې یاره هسي زیست کړم په جهان کښي
لکه زیست وي په مجمر کښي د سپند

آبرو ئې د طالبانو خپل مطلب وي
آبرو ئې د غلامانو خپل خاوند

لکه یار مي سر بلند دي په جهان کښي
په تاثیر ئې هسي زه یم سر بلند

لکه یار چه مي څرگند دي په جهان کښي
زه هم هسي په داد ور یم څرگند

چه مي مدحه د خوبانو کړه آغازه
هر کلام مي د لپذیر شه دل پسند

لکه خوند لري ځما خوږې خبري
په شکرو کښي هم نشته هسي خوند

هغه قند چه خداي ځما په خوله کښي کښیښود
حلوایانو څخه نشته هسي قند

لکه زه چه سخندان و هنرمند یم
بل به نه وي سخندان و هنرمند

په اشعار کښي قوتناك لکه زمري یم
ولي نه یم د زمري په څیر گزند

هم په مدح و هم په هجو ښه پوهیږم
ولي نه یم په دا چارو ډیر خورسند

بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي
ما غوڅ کړي دي له ځانه بل پیوند

زه عاشق یم سروکار مي دي له عشقه
نه خلیل نه دوادزي یم نه مهمند

چه و ما ته نصیحت کا څوك په عشق کښي
گویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند

هر سړی چه آئینه په لاس کښي خاندي
گویا کاندي په خپل ځان پوري ریشخند

رنگ ریزان دي اول خپله بریره رنگ کا
بیا هاله دي و رحمان ته وایي پند

ketabton.com - The Digital Library

که قاصد یې د مقصود | آواره کړه زیان و سود
هر چه درشي ستا په وړاندي | واړه وګڼه بهبود
هر چه دي سوي له خدایه | واړه وګڼه نابود
رضا پاسله و قضا ته | مدام خوښ اوسه خشنود
و هستۍ وته جلوه کا | لکه ابر هسي دود
ته و ځان وته نظر کړه | چه قبول یې که مردود
ننداړچي د خپل صورت شه | چه مسلم یې که جهود
امتي د ابراهیم شه | تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاځه | څو به اوسې خواب آلود
مقید و مشغول اوسه | په دعاو په درود
آسمان طوره په رکوع شه | زمین طوره په سجود
ټول اشیا د خداي ثنا کا | په نغمه لکه داوود
که بیدار شې خود به واورې | په هر لوري دا سرود
که ایاز غوندي بنده شې | نور به نازکړې په محمود
ټول اسباب د ښو د بدو | مهیا دي هم موجود
که دانا یې و بله بیل کړه | فرموده و نافرمود
څو سپند نه شې په اورکښې | نه وي خوند د بوي دعود
ځان له خبثه پاکیزه کړه | لکه بحر نامعدود
هلاك ځکه شي رحمانه | چه پاك نه شي دا وجود
رحمان بې د یار له ذکره | نه زده بل ګفت و شنود

ډ

چه مي يار وليد په سيمه د اعيار گډ   له غيرته مي ليمه شو په خونبار گډ
دغه حق د بلبالنو په جانب دي   خداي دي نه کا مښگيرك په لاله زار گډ
زه په وصل كښي هجران هسي پيښمه   لكه څوك چه خالي لاس وي په بازار گډ
په اميدو د زلفو ونښتم په دام كښي   روهيلي وم ساده دل په هندو بار گډ
د ديدن په گدائي كښي مي ننگ نه شي   درويزگر يم د بدانو په بازار گډ
د وفا د گلو پاڼي په كښي نشته   كاشكي مه وي د دې دهر په گلزار گډ
زړه مي بې له خپل نگاره آرام نه كا   كه هر څو ئې كړم په نفس و په نگار گډ
كه پخوا تر آشنائي بيلتون ليده شوي   هيڅ بنده به د خداي نه وُ په دا كار گډ
زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص كړم   كه په كلي په كوڅه شوم د خپل يار گډ

ketabton.com - The Digital Library

ر

همره اوښي مي بهيږي په رخسار　　چه غرقاب مي هم گريوان دي هم کنار
هغه يار مي هسي ناست د زړه په سر دي　　لکه ايښي د چا گل وي په دستار
که ځوك وايي چه مار کله په کټ خيژي　　زه خوړلي يم په کټ د زلفو مار
خود يار بيماري سترگي خداي خوني کړې　　گڼه خون کله کولي شي بيمار
که په دار شم زه د يار له لاسه خوښ يم　　سروقد دي ځما يار ځما دلدار
بس کړه دا چه زه پهار پسي غوښ غوښ يم　　خداي دي نه کړي لکه زه يم هسي يار
همره جور لکه يار چه ما سره کا　　ياد مي نه دي همره جور د اغيار
دلبران کوډي جادو وکړي زړونه اخلي　　هغه وايه چه بې کوډو وي دلدار
چه د زړونو له نمانځلو بې پروا دي　　تروکه زړه د سړي يو سي څه پکار
په گريوان ئې تل د اوښو باران ووري　　نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه دي زړه پوري تړلي استوار　　دا جهان دي د نيکه دي که د پلار
ته خپل پلار و نيکه وگوره چه څه شول　　هسي ستا دي هم په دوي پسې رفتار
تل وړنبي د ورستي پل دي پرې تيريږي　　کړي نه دي چا په پله باندي قرار
هسي نه چه زه يوازي تا ته وايم　　راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوي مه کړه په ناحق به ئې خپل نه کړې　　پردی ښهر پردی ملك پردی ديار
چه استوگڼه په پردي وطن کښي کاندي　　هغه نه لري د هيڅ واك و اختيار
که هزار قسمه وخوري په يو کار کښي　　نه کا ځوك په مسافرو اعتبار
چه سبا شگفته کيږي ماښام رژي　　څه اميد دي په گلونو د گلزار
که دي ورور که دي عزيز وي که دي يار وي　　مه ئې ورور مه ئې عزيز گڼه مه يار
چه پيدا شي همگي واړه فنا شي　　اې رحمانه دا جهان دي دا ئې کار

ketabton.com - The Digital Library

څو جفا قبوله نه کړې د اغيار   و به نه وينې په سترګو مخ د يار
چه اول ئې خار زرغون شي په پهلو کښې   عنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنت چا په رضايت مونډلي نه دي   ولي بويه هر بنده لره خپل کار
که مونده شوي خوشخولي په خوشبوئي کښې   پروت به نه وُ په چندن بانديي ښامار
آب تر لعلو د لاله ګلونو ډېر دي   بخت دي دا چه څوک عزيز کاندي څوک خوار
هسي زيب کا په بياض د رحمان شعر   لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوک دي را کاندي قسم په کردګار   که درم لرم په کور کښې يا دينار
زه دينار و درم نه لرم په کون کښې   ولي نور عالم مي بولي دنيا دار
هم په دا چه نه له ځايه چرته خوځم   نه د هيڅ يوه مخلوق يم منت بار
نه مي ښکته ملك ليدلي دي نه پورته   خبر نه يم په يمين و په يسار
آب و خور لکه آسيا په ځاي را رسي   په خپل کور کښې مي سکون دي هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مکان يم   که خزان را باندي راشي که بهار
توکل مي لاس پسې سره کړه په نکريزو   چه په ځاي ئې کښېنولي يم قرار
چه ځما په باب کښې کښلي دي را رسي   که رحمت دي که زحمت دي وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئې پلار کړل   مربّي مي دي هغه پروردګار
کار همه په اراده د خداي موقوف دي   هيڅ موقوف نه دي د چا په انتظار
غم به هيچري و نه کا په دنيا کښې   که څه کيږي د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه وي هر ګور   د عاشق په پښو ځپلئ دي داور
که ديدن د يار مونده په انتظار شي   ځما سترګي دي شبنم غوندي ځاور
تيغ د اسپنو محتاج د نرم آب دي   قرب و حلم يو په سل دي زيات په زور
له لوئي سر کشئ ځما توبه ده   خداي څوك مه کړه د آسمان په څير نسکور
خداي زده څه سودا به پيښه په بازار شي   د بازار خبري نه شي په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پيدا دي   که تهمت که ملامت دي که پيغور
جفا ناز وجور و کبر د خوبانو   ما په ځان دي قبول کړي لکه پور
راحت بې زحمته نه دي چا مونډلي   غم ښادي د دې دهر خور و ورور
رحمان هسي په خپل يار پسې غوڅ غوڅ يم   لکه غوڅ په خپل اولاد وي پلار و مور

دا څه مخ دي منور   چه هم شمس دي هم قمر
دا څه زلفي دي مښكيني   چه هم مښك دي هم عنبر
دا څه پيوسته ابرو دي   چه هم نيش دي هم نشتر
دا څه سترگي دي قاتلي   چه هم سيف دي هم خنجر
دا څه شوندېي دي مي گوني   چه هم مي دي هم شكر
دا څه سپين سپيڅلي غاښ دي   چه هم در دي هم گوهر
دا څه سيب زنخدان دي   چه هم سيم دي هم ثمر
دا څه قد و څه قامت دي   چه هم گل دي هم عرعر
دا څه ملا ده باريك وضعه   چه هم موم دي هم كمر
دا څه زړه دي د خوبانو   چه هم موم دي هم حجر
دا څه يار دي نه پوهيږم   چه هم دل دي هم دلبر
دا څه بت دي ځما ربه   چه هم بت دي هم بشر
دا څه شعر دي رحمانه   چه هم گنج دي هم هنر

دغه يار دي دا اغيار   دغه گل دي دغه خار
دغه گل دي دغه خار   دا منصور دي دغه دار
دا رقيب دي دا حبيب   دغه گنج دي دغه مار
دغه عشق دي دغه عقل   دغه غم دي دا غمخوار
دا هجران دي دا وصال   دا خزان دي دا بهار
دا طاعت دا معصيت دي   دغه نور دي دغه نار
دا عالم دي دا جاهل   دا خفته دي دا بيدار
دا رحمان دي دا جانان   دا طبيب دي دا بيمار

هر چه نه وي خوار و زار   په طلب د خپل دلدار
تر پړوني صدقه شه   د هغه عاشق دستار
هزار حيف دي هزار حيف دي   هزار څه لا صد هزار
چه عاشق په عاشقۍ كښي   نه حلال وي نه مردار
نه پتنگ د خپل څراغ وي   نه بلبل د خپل گلذار
نه مجنون غوندي رسوا وي   نه منصور غوندي په دار
دواړه نه كيږي رحمانه   يا به يار شي يا بيزار

ketabton.com - The Digital Library

هسي تله کاندي و گور ته ياران زر زر لکه تله کاندي خپل کور ته کاروان زر زر
هسي زر زر مرگ په مونږ شتابي کا لکه لو د پاخه کښت کا دهقان زر زر
هسي زر زر دا دنيا و بله اوړي لکه اوړي و بله ريگ روان زر زر
هسي زر زر صورتونه دي نړيږي لکه رژي لاله زار په خزان زر زر
هسي زر زر دا شيرين عمر تيريږي لکه بحر چه بهيږي روان زر زر
هسي زر زر ځنبول د بڼو نه وي لکه درومي له جهانه رحمان زر زر

چه په زور ور سره نه ئې برابر د هغو تر ځنگه مه کښينه زړه ور
زورآور اور و اوبه دي فهم وکړه چه ډوب نه شې يا و نه سيځې بشر
زندگي که بې اوبو بې اوره نه شي تل هم نه دي هيچا ايښي په ټټر
خداي ور مه وله سيلاب د چا په خونه که په قطع هم اوبه وي د کوثر
و دي نه لگيږي اور په کور د هيچا که روڼا ئې وي د شمس و د قمر
چه ئې درست صورت غلبيل شي په اغزيو وخوږ مه شه د هغې ونې ثمر
د هغه ديوال په سوري څوك کښي مه نه چه ولاړ وي لکه زوړند چاو د کمر
چه په گيډه دي څوخيږي مخ ئې ورك شه که د سرو زرو چاړه وي يا خنجر
ناکرده سودونه ډير دي په جهان کښي سود هغه دي چه د خير وي نه د شر
و اوبو ته اچاوه نه شي ځان خوږ دي گڼه ډير دي په درياب کښي در گوهر
چة له آب و له حرمته سره نه وي خداي ور مه کړه و چا هسي سيم و زر
زور آور که رسوي و چا ته فيض له دې فيضه سره وگڼه ضرر
په ياری د زور آور و غلط مه شه مگر دا چه تر ده ته ئې زورآور
په هر وقت چه ته غالب و دي مغلوب وي ترو هاله ئې قدمونه ږده په سر
يا خو دا چه ته قدم ئې په در نه ږدې دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر کښې ياري د زور آوارو زه رحمان کومه بول په دا هنر

ketabton.com - The Digital Library

پورته بدر را ښکاره شه ښکته نمر　　ښکته پورته واړه مخ دي د دلبر
نمر سپوږمي مي په پالنگ د پاسه زغړي　　چه مي يار په بالښت ولگوي سر
په سرو سپينو درو لعلو ئې غوږ ډك شي　　چه مي غوږ كاندي د اوښو په در در
چه دي ووينم په مخ مي اوښي درومي　　لكه موم چه په آفتاب شي برابر
بل مذكور د سخنگويو سترگو نه زده　　بې له دې ذكره چه اللّٰهُ اكبر
په شرابو كښي خوند نشته د شكرو　　د يار شونډې هم شراب دي هم شكر
كه سل ځله پټ تر شونډو لاندي خاندي　　نه پټيږي آب د لعل و د گوهر
دا خو ما لره خداي را كړ گڼه نشته　　هسي بت په بتخانه كښي د آذر
پس له دې به ئې په نام د مَلَكَ بولم　　هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
كه رحمان صاحب نظر باله شي ښائې　　چه مدام د يار په مخ لري نظر

تل به نه وي شگفته گلزار د عمر　　نه به جوړ وي هميشه بازار د عمر
لكه سيند د اباسيند په غورزي درومي　　هسي يون دي په تلوار تلوار د عمر
لكه برق چه مخ ځرگند كاندي بيا نه وي　　هسي تيز دي بې سكون رفتار د عمر
سر كشي لري تر هسي حده پوري　　چه نيوى نه شي هيڅوك مهار د عمر
چه سمند ئې نه جلب لري نه واگي　　خود به پريوزي عاقبت شهوار د عمر
په ساعت د سلو كالو ياري پرې كا　　بې وفا په هسي رنگ دي يار د عمر
خپل صورت به د حباب په كمتر گوري　　كه څوك وكاندي په زړه كښي شمار د عمر
نه له كوره چرته ځمه نه سفر كړم　　بې سفر مي غوڅيږي لار د عمر
عاقبت به د اجل په مقراض غوڅ شي　　پيوسته به مدام نه وي تار د عمر
بيا ئې وار په دا دنيا نشته رحمانه　　په هر چا باندي چه تير شي وار د عمر

ketabton.com - The Digital Library

زه تیر شوي یم تر سر   په طلب د خپل دلبر
څو ژوندي یم په دنیا کښې   پرې به نه ږدم دغه در
د آشنا په طلب گرزم   وچې شونډې لیمه تر
یو قدم مې دي په بحر   بل قدم مې دي پر بر
دواړه لاس مې دي نیولي   هم په شام هم په سحر
مناجات مې دي و خداي ته   که ئې وویئم بشر
همیشه له خپله بخته   گله مند یم مرور
چه په ما ئې پیرزو نه کړ   د خوبانو یو نظر
هم ئې و نه ښوده ما ته   بې له عشقه بل هنر
عاشقي مې رب رسوا کړه   په جهان کښې لکه نمر
نصیحت را باندي نه کا   لکه موي همره اثر
واوره غوږ باسه ناصحه   کوتاه وایم مختصر
په مولیٰ مې دي سوگند وي   هم په روح د پیغمبر
چاوا ته مې بیرته نشته   چه عالم شه را خبر
تر نیننه به ئې ځار کړم   که مې سیم دي که مې زر
که مې سیم دي که مې زر دي   که مې در که مې گوهر
زه رحمان تر هر څه تیر یم   تیر به نه شم تر دلبر

په بزرگۍ د هغه پاك پرودگار   موقوف مه شه په سړي د سړي کار
په سړي چه د سړي غرض موقوف شي   نور بې آب و بې حرمته شي روزگار
احتیاج هسي بلا ده په جهان کښې   چه پلار زوي کا د زوي زوي پلار
په ساعت کښې گدا شاه شاه گدا کا   دا فلك ځکه باله شي کج رفتار
چه همه عمر ئې تاج وي په سر ایښې   ور په سر کاندي گیډۍ د خس و خار
چه قادر نه په درم و په دینار وي   په هغو باندي گنجونه کا انبار
زمانې د رحمان زړه دي کباب کړي   له احواله ئې څوك نه دي خبردار

ketabton.com - The Digital Library

پس له مرگه که څوك ارت غواړي خپل کور که حق وایم همره ارت دي بویه کور
تر ځان زیاته کمه چار څه پکار نه ده ځان په لویشت کړه چه دي څو دي اوږده سور
چه جامه د چا کوتاه شي یا اوږده شي ورکاوه شي هنرمند لره پیغور
هر سړي چه په حساب کښي تیر و بیر شي ملامت پرې وایه کیږي لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شي ځاي لري که بې عزت شي هم سر تور
چه عزت حرمت ئې نه وي په جهان کښي هغه هسي ژوندون وسوزه په اور
بې عزت سړي به خوښ د هیچا نه وي مگر هسي بې عزت وي ځني نور
خپل مجلس ئې تر جمله مجلسو خوښ وي په هر ځاي چه سره جمع شي خمسور
هر هم جنس د خپل جنس سره جوړ وي زیب کا هره کشیده په خپل انځور
نا بینا په خپله سیمه کښي بینا وي بینایان په پردي ملك شي کر و کور
درست صورت د یوه نوك په درد درد مند سي وران شي ښهر د یوه سړي په تور
چه یو غاښ په خوله کښي زوړند شي یا ووزي درسته خوله پرې بد نمایه شي هر کور
یو سړي چه په کوړمه کښي د چا بد شي واړه بد شي که پنځه وي که شلور
بد کرداره زوي پیدا مه شه له موره حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
هر څوك خپله خوشنو دي له خدایه غواړي باري نه شي دغه کار په زر و زور
خداي په خپل قدرت څوك لوي و څوك هلك کړه نه چه هر یو ښهر ډهلي شه یا لاهور
د چا تاج زرین په سر تر ملا خنجر وي د چا پنډ په سر په ملا ټونبلي لور
څوك په آس د پاسه سور وي توغ دوړاندي څوك ږیر کلي گرزاوه شي په خره سور
د تنگو پورونه هر څوك و بله کاندي بخت هیچا ور کړي نه دي چا له پور
اې رحمانه د خداي نوم به چا وا نه خست که د خداي چاري په پلار شوي یا په مور

په نظر د بې بصر لکه شام هسي سحر
لکه شام هسي سحر لکه سنگ هسي گوهر
لکه سنگ هسي گوهر لکه خاوري هسي زر
لکه خاوري هسي زر لکه خیر هسي شر
په نظر ئې معلومیږي همه واړه برابر
که څوك ښه ورسره کاندي تر بدۍ وي لا بتر
که څوك بد ورسره کاندي تر نیکۍ وي لا بهتر
نه په بدو زهیریږي نه پرې ښه وي د چا زبر

ketabton.com - The Digital Library

په صواب و په خطاب ئې ‌ ‌ ‌ نه دليل وي به نظر
نه آگاه په خپل بهبود وي ‌ ‌ ‌ نه آگاه په خپل ضرر
نه په عيب باندي پوهيږي ‌ ‌ ‌ نه پوهيږي په هنر
لکه ړوند وګوڼ چه ګوري ‌ ‌ ‌ هسي هيڅ نه وي خبر
له طاعته له ګناهه ‌ ‌ ‌ څه خبر وي ځناور
ځناورو نور څه نه زده ‌ ‌ ‌ يا ئې خوب وي يا ئې خر
دا خو ته يې ځما نفسه ‌ ‌ ‌ چه دي زه کړم کور وکر
تمام ووتې له عقله ‌ ‌ ‌ په دنيا پسي اوتر
نه دي فرض د خداي ادا کړه ‌ ‌ ‌ نه سنت د پيغمبر
نه دي مرګ په زړه ياديږي ‌ ‌ ‌ نه خواری د محشر
اوده پروت ئې دا دي نه زده ‌ ‌ ‌ چه په خوا لرم سفر
په هر دم در څخه درومي ‌ ‌ ‌ که پوهيږي دا بشر
هغه تور ويښته دي څه شول ‌ ‌ ‌ چه هم مښک وو هم عنبر
هغه قدر دي مجنون بيد شه ‌ ‌ ‌ چه چنار و پا نښتر
تن دي درست زير و زبر شه ‌ ‌ ‌ زړه دي نه شه لروبر
تر پنځوس تر پنځه تير شوې ‌ ‌ ‌ ته لا ځان بولې پسر
نه دي ترس شي نه دي ويره ‌ ‌ ‌ نه په زړه باندي اثر
بل بل نه وي لکه ته يې ‌ ‌ ‌ هسي شوخ و ځګر ور
په غفلت دي عمر تير کړ ‌ ‌ ‌ نه رهرو شوې نه رهبر
عبادت دي په ريا شه ‌ ‌ ‌ لکه ډك په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر ‌ ‌ ‌ پټ په زروکښي حجر
لکه پټ وي په دانه کښي ‌ ‌ ‌ سل اغزيه د شجر
لکه سحر چه بر پاي کا ‌ ‌ ‌ سحرګر و جادوګر
لکه تش صورت بې روحه ‌ ‌ ‌ چه تصوير کا مصور
لکه تش کدو بې مغزه ‌ ‌ ‌ ميان خالي و تن پرور
لکه زړي په ميوکښي ‌ ‌ ‌ درون سنګ بيرون ثمر
لکه بې لاسه لستوني ‌ ‌ ‌ سر تر پاي پاي تر سر
لکه ټګ و دغا باز وي ‌ ‌ ‌ په مرغانوکښي ډکر
لکه بې نمکه ناوې ‌ ‌ ‌ چه په سرکاندي ميزر
تر ميزر لاندي چا څه زده ‌ ‌ ‌ چه دختر وي که مادر

ketabton.com - The Digital Library

نه ئې حسن نه جمال وي   غولوي خلق په زيور

هي له هسي فريبيانو   لکه زوړند چاو دکمر

نيم په زمکه کښي دننه   نيم بر سيره لکه غر

په دستارکښي ئې مسواك وي   تر بغل لاندي خنجر

په ايروکښي پټ بخري   په وښوکښي پټ ژور

په شپه وينـي د مظلوم خوري   صباح کښينـي په منبر

په زړه تور لکه تبيئ وي   په مخ سپين لکه قمر

د دنيا په طلب گرزي   خپل ځان بولي قلندر

کلمه په ژبه وايي   په زړه نه لري باور

په مثال د منافقو   نه مسلم وي نه کافر

نه مسلم وي ن کافر وي   نه پخلا ن مرور

پريشان گرزي سر وهلي   کوي په کوي و در په در

هميشه رفت و آمدکا   د زر دارو په گذر

په کوخه د دنيا دارو   گوخوري کا لکه خر

اورنگ زيب هم يو فقير وه   چه ټوپۍ ئې وه په سر

و ټوپۍ وته ئې شا کړه   چه قادر شه په افسر

خو ئې همره فقيري وه   چه څه نه ووُ ميسر

چه فلك ئې ياري وکړه   نور ئې ملك کړ مسخر

گوره څه چاري ئې وکړې   په عيال د خپل پدر

وار په وار تر تيغ ئې تير کړ   د خورم تمام ټبر

يو ټبر د خورم څه وه   ډير عالم ئې کړ ډبر

تمامي جهان ئې ونغړد   چه ئې لاس شه باندي بر

په فريب فريب ئې خپل کړه   بيجاپور او بهانگر

بيجاپور بهانگر څه ووُ   لا جينچا و چينجاور

هم ئې هند په ډکه واخست   هم کابل و پښاور

بيا ئې ذکر شوه په زړه کښي   بادشاهي د هفت کشور

له حوص ورته هيڅ شو   هم دارا هم سکندر

خيال ئې دا وه په خاطرکښي   چه به خپل کړم بحر و بر

باري ورځ ور ځني لاړه   وقت پر راغي مازيگر

ketabton.com - The Digital Library

نه ئې مراد د زړه حاصل شه   نه ئې يخ کړه خپل تټر
همګي شو ځني پاتي   که ئې ملك وه که لښکر
خالي لاس له دنيا ووت   لکه عيني درويزګر
له دنيا ئې هيڅ يو نه وړه   مګر شوئې يو څادر
خوار حيران په زمکه پروت   بې بالينه و بې بستر
نه پوزي شه تري د لاندي   نه تري لاندي شه تغر
د بنې په حير خفيف شه   چه ثقيل وه لکه غر
د سيلاب په مخ کښې لاړ شه   لکه خس وي يا وزر
حق ئې پاتي په ګردن شه   د سپاهي و د چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم   که ئې خداي کا بهره ور
حق تعالي که ئې نصيب کا   هغه شيرين حوض کوثر
د جنت په خوشبوئي ئې   خداي دماغ کړه معطر
په درست هند باندي ئې حق وه   هند يو شپه وه دي و نمر
د دې نمر په روښنائۍ   تمام هند و منور
په روښا ئې خلقو زيست کړ   نه څه خوف و نه خطر
خو چه مخ ئې په غروب کړ   نور پيدا شه شور و شر
چه په نوم د اورنګ زيب وُ   و خوړګاو هغه دفتر
اوس نوبت د شاه عالم دي   دور طور شه دګر
خداي زده څه بازي شي پيښه   عاشورا شي که اختر
رنګارنګ بازۍ کاندي   د آسمان دي پازيګر
ګهي تلخ شي لکه زهر   که شيرين لکه شکر
چه څه وشو هغه وشو   لا به کيږي مقدر
ما خو نوم د اورنګ واخيست   دا احوال دي د هر
هر سړي د خپلي خوني   هم بادشاه دي هم سرور
هر چه اهل د دنيا دي   واړه هسي دي اکثر
دا بيان دور و دراز دي   رحمان وکړ مختصر

ketabton.com - The Digital Library

ړ

خراب زړه مي د دلبرو هوا يووړ
د هوا له وړ يو چا زده چه چا يووړ

گوښي گوښي ښايسته مي زړه وکاږي
زه و کوم يوه ته وايم چه تا يووړ

چه مي زړه لره د تورو زلفوو ځاي غوښت
هغه زړه را ځخه توري بلا يووړ

د سيلاب په مخ کښي کله د چا خوب شي
شيرين خوب را ځخه ډيري ژړا يووړ

هغه عقل چه ئې لاف د خود رايي کړ
په يوه پياله ئې واړه ما يووړ

هغه رخت چه مي د صبر سکون وُ
هيڅ را نه کړه مهرشانو ويړيا يووړ

که يې يووړ خسته زړه مي ترې قربان شه
نا آشناؤ وړي نه دي آشنا يووړ

هيڅ نا حق پرې شوي نه دي که حق وايم
معشوقې د رحمان زړه په رضا يووړ

ستا دې خواب آلودو سترگو خواب را ځخه يووړ
شونډو دي لذت د مي ناب را ځخه يووړ

نه مي اوښي پاتي شوې نه صبر په صورت کښي
ډيري بې صبرئ د مخ آب را ځخه يووړ

زړه مي په نغمو نغمو سوري کړ مطربانو
عقل ساقيانو په شراب را ځخه يووړ

يو ساقي بل يار دريم مطرب سره يو ځاي شو
زړه ئې له گوگله به شتاب را ځخه يووړ

څه شوکه ئې يووړ خسته دل مي ترې قربان شه
نور چا وړي نه دي خپل احباب را ځخه يووړ

خط دي تور حرفونه مخ دي پاڼې د کتاب دي
شغل دي کتاب دي بل کتاب را ځخه يووړ

هر اسباب چه ما ځخه د زهد د پرهيزو
واړه تا د حسن په اسباب را ځخه يووړ

کړي ما رحمان په زړه کښي نقش د محراب و
ستا ابرو يو نقش د محراب را ځخه يووړ

ketabton.com - The Digital Library

ز

لکه کاندي په کوترو نظر باز   هسي زه يم د دلبرو نظر باز
زه نور چا وته د راز خبري نه کړم   بې هغو چه موي مژگان لري دراز
بل بادشاه لره محال دي ملك د زړونو   مگر مخ د چا محمود شي خال اياز
ستا د زني تر سيب پوري را ښکاريږي   نوري زني د خوبانو لکه پياز
د تصورير له گلو طمع د بوي مه گړه   له منقوشو مرغو نه خيژي آواز
هغه يار که په خپل ناز خوښ و خور وي   زه هم خوښ يم هميشه د يار په ناز
که څوك آه و فرياد ښه گڼي په عشق کښي   زه په عشق کښي دغه کار گڼم غماز
ښادي هر چري ده غم په اندازه وي   هسي غم د دې دنيا وي په انداز
نيستي واړه د هستۍ په دنبال گرزي   نه ډوبيږي په اوبو کښي تش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ همره ژور وي   بو صورت دي هم نشيب شي هم فراز
هميشه مي لاس نيولي دي دا خواست کړم   چه مدام دي د يار ناز وي څما نياز
چه يکسان گوري هم شاه و هم گدا ته   هسي يار دي د رحمان غريب نواز

که بې ځايه زرکي نه وکښي آواز   نه صياد ځني خبر وي نه شهباز
لکه له دې خبري هسي معلوميږي   چه خپل صوت دي هر سړي لره غماز
د منصور و حال ته گوره حال ئې څه دي   خداي دي فاش د هيچا نه کاندي پټ راز
دريغه دريغه که ورستي عقل وړنبي وي   د انجام خبري نه شي په آغاز
نيك عمل د عالمانو نيك فرزند دي   خداي څوك مه کړه شراب خور و قمار باز
چه فرزند ئې شراب خور و قمار باز شي   نور ئې کانې شي د پلار په خونساز
خداي له هسي زاهو زاده امان وکړ   چه بې دين بې ديانت شي بې نماز
هچه منکر پرې اعتراض کولي نه شي   دا دي شعر دي رحمانه که اعجاز

ketabton.com - The Digital Library

بد اختر به نيك اختر نه شي هر گز   مرغچيچ به دُر گوهر نه شي هر گز
كه مكان ئې په آسمان وي غزا وشوه   ستاره به شمس و قمر نه شي هر گز
كه ئې اصل له يوې زمكي وي ځه شو   بيد به سرو و صنوبر نه شي هر گز
كه همه عمر باران ور باندي اوري   خس به گل د پيغمبر نه شي هر گز
له نا اهلو د وفا طمع و مه كړه   گنده نل به و نيشكر نه شي هر گز
كه تور غر له ځايه خوزي و به خوزي   ولي نور به مقدر نه شي هر گز
د رحمان په باب چه وشو هغه وشو   مكرر به دا دفتر نه شي هر گز

ketabton.com - The Digital Library

س

که څوك فخر کا په ننگ و په ناموس — دا په عشق کښي نه ارزيږي يو فلوس
که اغوستي ئې زري جامې دي څه شو — گڼه يا مرغ زرين دي يا طاوس
که ئې تاج وي په سر ايښي غزا وشوه — په نظر څما هدهد دي يا خروس
نه ئې فهم فراست وي نه ئې عقل — خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښي — عبث هسي خالي لوني په سر بوس
د مجاز له ياره طمع د خير مه کړه — تمامي شر و شدت دي د الوس
وداني ئې همه واړه ويراني ده — راشه وگوره مانۍ د دي قيانوس
که څما په گفتگو کښي زيات و کم وي — څوك دي گڼ کا په دا ښهر کښي جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بيخود شم — خداي څوك مه کړه په خودۍ کښي محبوس
که څوك وغواړي تمامه دنيا واړه — څما يار غوندي به نه وي بل عروس
رحمان حسن د يار وينم په پرده کښي — نه پټيږي نور د شمع په قانوس

وينښته سپين، سترگي تاريکي، غاښ کنډاس — نه وگاڼې د دنيا له چارو لاس
په هر لوري چه ئې مومې پسي درومې — نه په چپ لوري صرفه کړې نه په راس
يو وينښته د عقيدې دي په تن نشته — سر تر پايه هسي ډوب يې په وسواس
خداي رازق گڼې او رذق گڼې له کسبه — په دا شناخت و ځان ته وايه حق شناس
هسي رنگ په مذبذب صفت موصوف شوې — نه پوهيږمه چه ناس يې که خناس
په دويي کښي به ور نه شې تر توحيده — که پيشوا کړې مهتر خضر مهتر الياس
واړه زهر قاتل نغرې که پوهيږې — چه ته بې له خدايه نغرې هر انفاس
امر دا دي چه له نهي لاس کوتاه کړې — او که نه وي خپسر وگڼه مواس
خير دا دي چه له سره وجار ووزې — په دا چاره کښي هيڅ نشته کوز و پاس
که څما ويل دروغ او کوز و پاس وي — ته پخپله په خپل زړه وکړه قياس
له سړيه غرض واړه سړيتوب دي — نه چه پټ وي د سرو زرو په لباس
څه په دا به عراقي او ترکي نه شي — که په خره باندي څوك سور شي که په آس

ketabton.com - The Digital Library

د تشنه خوله اوبو سره مطلب وي　نه تش اينبني بې اوبو د زرو طاس
هر زاهد چه په ريا زهد نازيږي　د خربنت گمان ئې کيږي په آماس
اي رحمانه که څه کار دي خو د دين دي　نور کارونه بې وفا دي بې اساس

تير شه درست عمر ځما په دا هوس　که مي پوښتې چه څوك يې يا څه کس
يو پرسش د هغه يار را لره بس دي　که څه کس وي خو يو ويې ور لره بس
هزار حيف دي چه په هر نفس ترې تښتم　هغه لور ته چه مي تله دي هر نفس
چه ئې زه په هر نفس له خدايه غواړم　هغه کله کله وينم په ډير پس
که يو خس وي په محتاجو لکه غر شي　څوك دي نه کا خداي محتاج د يوه خس
هر مرغه په خپله جاله کښې هماي دي　که قارغه که مښگيرك دي که ققنس
که شهباز لره سينه ده د تنزري　عنکبوت لره سينه ده د مگس
خو چه خاورو لره ورشي برابر شي　که چا غوندي وي اغوستي چا اطلس
هم هغه مي خندوي چه ژړي مي　تل څوك نشته د رحمان فرياد رس

ketabton.com - The Digital Library

ښ

هسي بې له یاره زه یم په جهان کښ چه مي نه شي ځاي په مځکه په آسمان کښ
سره ګلونه د چمن راته سور اور شي چه قدم بې یاره کیږدم په بوستان کښ
چه ئې مړ نه یم له ډیري بې نیازیه حیرانیږم د ناتوان صورت په توان کښ
که هر څو فکر له ځانه سره وکړم هیڅ د صبر طاقت نه وینم په ځان کښ
هیڅ ساتنه د سر کښ خاطر را نه شي څوك ساتلي شي بځري په ګریوان کښ
تر هغه به بل نادان په جهان نه وي چه څوك مهر وفا غواړي په نادان کښ
که ئې سل ځله په ځار و قربان بولم غوړ رانه باسي په ځار و په قربان کښ
هسي رنګ ځما په ډیره ژړا خاندي لکه ګل د پسرلي خاندي په باران کښ
جوهري شي در و لعل کاندي پرڅیره چه مي کښیني د دوو سترګو په دکان کښ
چه مي هیچري په خوا په خاطر نه وو زمانې راته څرګند کړه په زمان کښ
چه په وصل کښ ئې اوښي نه وچیږي ترو به حال د رحمان څه وي په هجران کښ

زړه مي بایلو ستا په مینه محبت کښ عاشقي دي زهر راکړه په شربت کښ
لار ځما و یار ته مه تړه ناصحه ما موندلي دي دا یار په ډیر محنت کښ
که صورت د هغې مستي څرګند شي عقل هوش به دي هیڅ نه وي په صورت کښ
که د عشق تر کمره پریوزې سر به بایلې ته چه ما ته غاښ چیچې په نصیحت کښ
زه توبه په هغه تیر عمر وکاږم چه صرف شوي دي بې یاره په غفلت کښ
د آشنا د میني پت به مي مات نه شي که مي سر له تنه درومي په دا پت کښ
له ادبه ئې و مخ ته کتی نه شم خداي را پیښه جدائي کړه په وصلت کښ
په قیامت که څوك له نیته پوشیده شي زه د یار د کوڅې خاوري یم په نیت کښ
د درګاه په خاك نشینو سختي نه وي د غمونو دخل نشته په جنت کښ
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښ
د دنیا له دولتونو بې پروا یم زه رحمان د عاشقۍ په ښه دولت کښ

ketabton.com - The Digital Library

مدام ناست یم وچ گوگل سترگي په نم کښ   عشق را وښود بحر و بر په خپل حرم کښ
ما چه رحم ستا د توري په خوله کښل کړ   نور مي دا لذت بیا نه موند په مرهم کښ
خود مجنون چه سر په ښو د لیلي کیښود   سر فراز شه په عرب و په عجم کښ
زورآور مدام غالب وي په کم زوري   زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښ
لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښ   بل به نه وي په جمله بني آدم کښ
لکه مړي د ژوندو تر میانه پروت وي   هسي بیل یم له عالمه په عالم کښ
هیڅ صحت مي د دم گرو په دم نه شي   هم په دا چه ځما دم دي ستا په دم کښ
نه مي بې تا تگ و پونه جست و جو شته   مراد مي ته یې په هر دم په هر قدم کښ
که نصیب مي شي کوغالي ستا د سپیو   و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښ
زړه مي هسي ستا په زلفو پسې ورك شه   لکه غوټه د چا پریوزي په تور تم کښ
سره په وینو د سرو گلو په څیر زانگي   هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښ
زه رحمان کناره خوښ یم له عالمه   باري ستا سترگو رسوا کړم په عالم کښ

مغرور مه اوسه د عشق په کار و بار کښ   هر خسنړي تیره تیغ دي په دا لار کښ
دا سور گل به دي دستار په وینو سور کا   چه دي اینښي زمانې دي په دستار کښ
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دي   زه دې آب حیات سوي یم په نار کښ
چه د اوسپنو دانه پرې اوبه کیږي   ترو ځما د هستۍ څه دي په دیدار کښ
چه په هر وار ئې زه سترگو ته نظر کړم   لاس مي وللي دي له ځانه په هر وار کښ
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړې   عاشق کله وي په صبر و په قرار کښ
که مي سر و مال د ستا په مینه درومي   زه تر سر و مال تیر یم په دا کار کښ
ستا له دره له دیاره به وا نه وړم   څو و نه مرم ستا په در و په دیار کښ
کمبختان د یار په وصل کښ مهجور دي   د وچ ډگي بهره نه وي په بهار کښ
مفلسانو لره عین کوهستان دي   که همه عمر ئې کور وي په بازار کښ
و عیب جوي ته واړه عیب څرگندیږي   ښایسته که ځان یوسف کا په سنگار کښ
چه هنر عاشقۍ ئې خداي نصیب کړ   بې هنره نور څه نه ویني په یار کښ
دا داغونه د خپل زړه ور لره بس دي   څه حاجت دي د رحمان په لاله زار کښ

ketabton.com - The Digital Library

هسي خوښ يم ستا د در په خاکستارۍ کښ — لکه خوښ وي سرداران په سردارۍ کښ
عاشقي که نورو خلقو ته خواري ده — ما مونډلي دا دولت دي په خوارۍ کښ
و بيمار ته که ناخوښ وايي وګړي — خوښ يم زه د ستا د عشق په بيمارۍ کښ
د خپل بام و دروازې وته نظر کړه — هسي سترګي دي ځما په بيدارۍ کښ
يار د يار له سترګو اوښي پاکيزه کا — تا جاري کړې ځما اوښي په يارۍ کښ
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه — مړي عذر دي په ډيره ناچارۍ کښ
غم به هيڅ يوه هوښيار خوښ کړي نه وي — ما خوښ کړي دي ستا غم په هوښيارۍ کښ
د رحمان اوښي به څه رنګ په قرار وي — چا ليدلي دي درياب په قرارۍ کښ

زړه مي ډوب ډوب کيږي ستا د غم په غلبلو کښ — هسي لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښ
ستا د عشق له موجه هيڅ لوري وتی نشم — دواړه لاس مي پريواته د عشق په لانبو کښ
سل توبې مي ماتي کړې وا نه وښتم له شقه — څه ويسا مي نوره پاتي نه شوه په توبو کښ
ته چه له ما درومې دا د اوښو باران ګوره — رخ د سفر هيڅ نه دي په دا ګڼو شيبو کښ
له يوه سپوږميۍ نه په آسمان کښ هزار ستوري — بې تا څوک څه کاندي د خلقو په جنبو کښ
عشق و عقل دواړه سره ضد دي که پوهيږې — کله کړي آرام د اور بڅري په پنبو کښ
هر څوک چه د عشق په آتش ځان سيزي رحمانه — خداي دي ابراهيم غوندي څوک نه کا په لنبو کښ

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښ — بيا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښ
څو دي تير تلخائي تر ستوني نه شي — شيريني به خوند در نه کا په دهان کښ
ما په هجر کښ لذت د وصال بيا مونډ — له يوسفه ملاقي شوم په زندان کښ
لکه متن له معني معني له متنه — يار هم هسي دي ځما په دل و جان کښ
عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه — سر بازي ده هر نفس په دا ميدان کښ
د ناتوان له ناتوانيه وويريږه — که هزار ځله توانا يې په خپل ځان کښ
هم هغه به پس له مرګه آزاريږي — هر چه بل آزار وي په دا جهان کښ
په رحمان باندي بې ياره هسي حال دي — لکه حال د زندانيانو په زندان کښ

ketabton.com - The Digital Library

ستا د میني گوهر نشته په هر آب کښ — مگر بیا موند شي د اوښو په دریاب کښ
که ته وینې ځما پټې ځښې دلبره — رنگ د لبو دي گواهي لي په دا باب کښ
په هر ځاي چه ستا د لبو نوم آغاز شي — د لاله و باران اوري په احباب کښ
له خسته زړونه به څه دلستاني کا — د خراج گنجایش نشته په خراب کښ
زه حیران د ستا د وروځو په تور خال یم — کافر څشکل سجده کا په محراب کښ
گل له ډیري باریکۍ په شبنم خور شي — نازکان زړه بد وي په صاف ځواب کښ
د بهار په گلو اوري بارانونه — د څځویکي طاقت نشته په حباب کښ
د رحمان غلطي وبخښه اې خدایه — د اوترو چاري نه وي په حساب کښ

ښایسته مخ وي تور کودي شي په پیرۍ کښ — سم قامت وي کوږ لرگي شي په پیرۍ کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي — هم بې تاب و هم زیړي شي په پیرۍ کښ
یو طرف ته ئې سر ریږدي بل خوا درومي — خپل صورت تمام پردي شي په پیرۍ کښ
د مرده ؤ په حساب وي غزا وشوه — که څرگند لیده ژوندي شي په پیرۍ کښ
مړ لا ښه دي پس له مرگه بیا ژوندي شي — نشته دا چه څوك زلمي شي په پیرۍ کښ
که څه وخوري لکه زهر نه هضمیږي — نه څه ځښي نه څه خوړي شي په پیرۍ کښ
دا ځواني ده چه څه اوري یا څه ویني — نه لیدې نه اوریدې شي په پیرۍ کښ
اې رحمانه پیري هسي عاجزي ده — که رستم وي زړه پرې سوي شي په پیرۍ کښ

ketabton.com - The Digital Library

ص

گوره څه بلند مقام دي د اخلاص　　چه جهان واړه غلام دي د اخلاص
که له زمکي و آسمان ته خاته گران دي　　دا سفر په یوه گام دي د اخلاص
چه خبر کا مخلصان له علم غیبه　　دا همه واړه الهام دي د اخلاص
د رواج و رسم عمر مدام نه وي　　لکه عمر چه مدام دي د اخلاص
بې اخلاصه حلاوة د اسلام نشته　　که اسلام دي خو اسلام دي د اخلاص
څه عجب دي که مستان وي ترې چاپیره　　هر ساقي څخه چه جام دي د اخلاص
څه عجب دي له هما ئې په دام نبنلي　　هر صیاد څخه چه دام دي د اخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وي　　که اخلاص کړې نن هنگام دي د اخلاص
د رحمان کلام په دا سبب شیرین دي　　چه ئې هر کلام کلام دي د اخلاص

هر ساعت چه څه گذران دي بې مخلصَ　　هزار بار ارمان ارمان دي بې مخلصَ
که څوك وایي چه له ځان شیرین څه نشته　　ولي ما ته ځان تاوان دي بې مخلصَ
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم　　تمام عمر نقصان دي بې مخلصَ
په بلبل کله بهار کله خزان وي　　په ما کل واړه خزان دي بې مخلصَ
که شبنم د نور را باندي اوري　　په ما کاڼي د آسمان دي بې مخلصَ
ډیر غمونه د هجران را باندي تیر دي　　اوس یو دم را باندي گران دي بې مخلصَ
د آشنا د میني اور و ما ته گل دي　　کل د اور په دود سوزان دي بې مخلصَ
په وصال کښې مي نه مرگ لیده نه تبه　　اوس مي مرگ په هر زمان دي بې مخلصَ
زه حیران د هغو خلقو په روزگار یم　　چه ژوندون ورته آسان دي بې مخلصَ
د رحمان د زړه دمه په هیچا نه شي　　مسافر غوندي حیران دي بې مخلصَ

ketabton.com - The Digital Library

ض

که ته نه کړې په بل چا باندي غرض بل به نه کاندي په تا باندي غرض
که ګدا د بل په غولي غرض نه کړي سپی به نه کړ په ګدا باندي غرض
په ساحل کشتي د هیچا نه ډوبیږي که څوك نه کا په دریا باندي غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښي فراغت دي د رسوا دي په رسوا باندي غرض
دا دنیا په احمقانو ده ودانه دانا نه کا په دنیا باندي غرض
زه رحمان د عشق په درد کښي هسي خوښ یم چه مي نشته په دوا باندي غرض

ط

طمع مه کړه په دنیا کښي د نشاط بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلې بیا به هسي ځني درومې دا جهان د رهروانو دي رباط
تر هر ګام لاندي کوهي دي د دې دهر اینښي بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږي هم جنت و هم دوزخ و هم صراط
په عاشق به هیڅ دهشت د رقیب نه وُ که ئې نه کړي له خوبانو اختلاط
له کم ذات بې دیانته بې نمازه طمع مکړه د نیکۍ د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسي چاپیر شه لکه وسکني جامه په چا خیاط

ketabton.com - The Digital Library

ظ

اومه کله دي پاخه وايي واعظ | هر چه وايي واړه ښه وايي واعظ
دی چه ما له خپله ياره لري باسي | نور به څه راته اومه وايي واعظ
جار واته ځما له ياره ډير مشکل دي | زياتي څه له دوباره وايي واعظ
په خوږو پستو خبرو ئې غلط شوې | دا خواږه خواږه ترخه وايي واعظ
څوك به څه باور د ده په نصيحت کا | چه له ياره جار واته وايي واعظ
زه بې عشقه بل يو کار کولي نه شم | ډير له عشقه تښتيده وايي واعظ
اعتبار ئې په نرمۍ په گرمۍ مه کړه | دا توده توده ساړه وايي واعظ
اوريدونگي ئې رحمان د ويل نه يم | بهتر دا دي چه نور نه وايي واعظ

ع

په تندي چه آتش بل کړم مدام شمع | ځکه بيا موده له خلقو آرام شمع
په انور ئې منور اهل ابصار شو | لا به کله شي ښکاره د انعام شمع
پتنگان ئې لور په لور تر مخ څرخيږي | ځکه نه کوي په سول کښې آرام شمع
وسيزه ته ځان ځما په شعله باندي | کړ پتنگ ته په رموز کښې کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاصو سر فرازو | د رحمان په څير نه مومي هر عام شمع

غ

هر يو گل د ستا د باغ روشن تر دي تر چراغ | روشن تر دي تر چراغ هر يو گل د ستا باغ
ستا د باغ و د بڼ زاغ په نظر ځما هماي دي | په نظر ځما هماي دي ستا د باغ و د بڼ زاغ
د دردمندو په دماغ ستا د در خاوري عنبر دي | ستا د در خاوري عنبر دي د دردمندو په دماغ
د عاشق د ټټ داغ په آسمان د عشق آفتاب دي | په آسمان د عشق آفتاب دي د عاشق و ټټر داغ
د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو | نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

ketabton.com - The Digital Library

ف

اورنگ زیب و شاه جهان غوندي اشراف   صدقه شه تر منصور غوندي نداف
که د تن په لويي لوي دي ته ئې څه کړې   مه کړه خداي چه کوه طور شي کوه قاف
بلهوس دي عاشقۍ ته هوس نه کا   دا دروغ دي چه زر دوز شي بوريا باف
د مکې په بزرگي کښي هيڅ شك نشته   ولي خر به حاجي نه شي په طواف
که په سل دريا به غسل د ځان وکا   گمان مه کړه چه به سپی شي پاك و صاف
کشتي هم چه ډېره ډکه شي ډوبيږي   د مسرف په ځان بلا شه خپل اسراف
صابرانو صبر پريښود حريصان شول   نه څه عدل شته په چا کښي نه انصاف
دا څلور واړه مذهبه سره يو دي   ما و تا په کښي پيدا کړ اختلاف
د همه واړه ملکونو څښتن خداي دي   که دروغ دي که جنّت دي که اعراف
شهيدان نه دي هغه خون فروشان دي   چه خوني ته خون بهانه کا معاف
د کاذب ژبه په خوله کښي وچه ښه ده   لکه توره د لرگي وي په غلاف
د ديوال په سر به څو زغلي تر کومه   دروغژن چه په دروغو وهي لاف
آب و تاب د ناکره مهر وي همره   څو نظر پرې شوي نه وي د صراف
د دنيا په دولت ناز مه کړه رحمانه   دا يو موي دي په نظر د مو شگاف
مدح و هجو د حبيب و د رقيب کړم   رحمان نه زده بله هجو نور اوصاف

ketabton.com - The Digital Library

ق

چه پاي بند شه د ليلي په اشتياق　　مجنون واچاوه و نورو ته طلاق
چه د مى و د طرب په خوند خبر شه　　فراموش کړه صوفي نفل د اشراق
جام د ميوو دي يا رقص د خوبانو　　په هر ځاي چه بله جمع شي عشاق
پة نسيه و نظر نه کاندي بې نقده　　که ځوك حوري ورته ستايي يا براق
چه حاصله د دلبر يگانگي شي　　د دويې خبري نه کاندي مشتاق
حرکت له ځايه نه کا لکه شمع　　که ئې اور په سر بليږي په تاراق
خوښ وي هسي د خپل يار په درد و غم کښي　　ته به وايې چه بادشاه دي د آفاق
هسي محو وي د عشق په مي ناب کښي　　چه خبر نه وي په وصل په فراق
که ظاهر په صورت وي په معني نه وي　　لکه کښلي د لا لفظ وي په اوراق
ځو ئې تن په کار و زار کښي فنا نه شي　　نه جار باسي مخ آسونه د عراق
د عراق آسونه کار په اشارت کا　　په وهل په کوتل کار وي د ايلاق
چه خداي پوه کړل د بڼو په ځښل پوه شو　　چه پوه نه شو نه پوهيږي په شلاق
که ئې سر ځي که ئې مال ځي خداي دي نه کا　　د طالب و مطلوب تر مينځ نفاق
د قسمت پارځي په لاس نيولي ناست يم　　نه پوهيږم چه به جفت شي که به طاق
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته　　کاشکي نور کړې هغه کښلي د ميثاق

خدايه څه شه هغه ښکلي ښکلي خلق　　په ظاهر په باطن سپين سپيځلي خلق
هيڅ خندا مي له دې خلقو سره نه شي　　ژړوي مي هغه تللي تللي خلق
خبر نه يم چه و کومه خوا ته لاړ شه　　ليدل نه شي هغه ما ليدلي خلق
لکه ځگ چه د اوبو په مخ کښي درومي　　هسي درومي په دنيا راغلي خلق
دريغه يو ځله خو بيا په دنيا راغلي　　له جهانه په ارمان وتلي خلق
هزار حيف دي چه په خاورو کښي لاړه شي　　په چووا و په چندڼ لړلي خلق
رحمان هسي گوښه خوند له خلقو بيا موند　　چه هر گز نه دي دا خوند موندلي خلق

ketabton.com - The Digital Library

ك

زړه مي تراشي د بڼو په تیره نوک   ماتوي مي دو دیرش غاښ واړه په سوک
په غمزو د تورو سترګو یم وژلي   ژوبل ژوبل پړوکي پړوکي یم ټوک ټوک
که نارې وهم که خاوري په سر لونم   ناروا شه که پروا لري یو څوک
لکه ګل چه څوک د طفل په لاس ورکا   هسي رنګ دي ځما زړه کړ شوک په شوک
د آسمان په نیلي سور لکه آفتاب شي   د زربفتو دستار کیږدي په سر هوک
که له ډیره درد و غمه مي زړه وچوي   ورته هیڅ دي ځما درد و ځما دوک
درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پایه   که ګدا دي د دې دهر که ملوک
که انصاف لري په زړه کښي منصفانو   راشي ګورئ د دلبرو دا سلوک
زه به ولي د خپل یار ثنا نه وایم   چه سحر سحر نارې وهي تل غوک
چه مین د دلبرانو په جمال شوې   اي رحمانه ځان وژاړه کوک په کوک

په ښایست ځما دیار نه دي خبر څوک   که خبر شي پرې به نه بړدي دغه در څوک
د دنیا چاري همه واړه فاني دي   بر ناحقه خاوري لوني په خپل سر څوک
چه قبول شي په درګاه د مهرویانو   د هغه په څیر به نه وي بختور څوک
که ځما د یار په مخ د چا نظر شي   و به نه کاندي بل خوا وته نظر څوک
د دیدن طاقت ئې هیچا څخه نشته   و آفتاب ته کتي نه شي برابر څوک
که هر څو دلبران ډیر دي په جهان کښي   بل به نه وي ځما یار غوندي دلبر څوک
عاشقي یوه پایه ده عجائبه   دغه کار کولي نه شي هم هر هر څوک
له هجرانه بله سخته بلا نشته   خداي دي نه کاندي زخمي په دا نشتر څوک
مخ به بل خوا ته هرګز و نه جار باسي   چه شي ستا په خمارو سترګو ابتر څوک
و به نه رسیږي تا ته په آسانه   ستا په غم چه خاوري نه کاندي په سر څوک
ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي   چه حاصله ګونټه نه کا په شش در څوک
همره نوم د عاشقۍ ور باندي مه بړده   چه د یار په غم کښي نه شي قلندر څوک
هغه نه کاندي نظر و سیم و زر ته   چه په لور د خپل آشنا کاندي نظر څوک
په ګلونو د ګلزار به میل نه کاندي   چه خوبونه کا د یار په خاکستر څوک

ketabton.com - The Digital Library

بې رهبره يون د عشق په لاري گران دي   دلته بويه چه پيدا کاندي رهبر څوك
چه بيلتون په سترگو ويني آشنائي کا   د رحمان په څير به نه وي بې هنر څوك

چه مشغول نه وي د ترکو په جمال څوك   نور به څه کا په دنيا کښې اشتغال څوك
چه ئې قيل و قال له ياره سره نه وي   له نور چا سره به څه کا قيل و قال څوك
د بل خط په عبارت به نظر نه کا   چه نظر وکاندي ستا په خط و خال څوك
چه په اصل کښې خداي نه دي پيدا کړي   ترو به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوك
نور خوبان دي ست تر مخه پوري هسي   لکه بل کا د آفتاب په مخ مثال څوك
چه عنقا شو اهل دل په دا دنيا کښې   ترو به څه وايي و چا وته احوال څوك
که عاشق په عشق کښې ژاړي هيڅ گرم نه دي   په دا هسي درد کښې نه لري مجال څوك
سر خروئی د هر سړي په جگر خون ده   نه هغه چه په سر واچوي سور شال څوك
مخ روښي دي د عاشق په خپلو اوښو   په دانه شي چه ئې مږي په رويمال څوك
سړی بويه چه په نيك عمل نازيږي   نه چه ناز کا د دنيا په ملك و مال څوك
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي   چه نظر کا په حرام و په حلال څوك
هر چه کر کا دا وربوشو غنم غواړي   له خاطره دي بيرون کا دغه خيال څوك
که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي   غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوك

چه علاج کولي نه شي د قسمت څوك   ترو به څه وايي و چا ته نصيحت څوك
غم د چا په ځان پيرزو دي باري څه کا   چه د خداي په کړه کښې نه لري قدرت څوك
هغه چاري چه موقوفي په تقدير دي   کړي ئې نه شي په محنت په مشقت څوك
که نظر کا و قضا و هم رضا ته   په هيڅا باندي دي نه کا ملامت څوك
د مطلوب جفا واړه هنر دي   څه پوهيږي د حکماو په حکمت څوك
د ابليس و رياضت ته دي نظر کا   چه غرور کا په طاعت په رياضت څوك
علت لاړ شي عادت نه ځي له سړی نه   خداي ديي نه کاندي په بده چار عادت څوك
زه رحمان د بيلتانه سيلاب يم وړي   که لاس را کاندي د خداي په محبت څوك

ketabton.com - The Digital Library

مـــاتـــوي مـــي خـــولـــه پـــه ســـوك — خـــراشـــي مـــي زړه پـــه نـــوك
کـــه نـــاريږ وهـــم کـــه ژاړم — پـــروا نـــه لـــري يـــو چـــوك
راشـــي گـــوري مـــنـــصـــفـــانـــو — د دلـــبـــرو دا ســـلـــوك
لـــکـــه گـــل پـــه لاس د طـــفـــل — ځـــمـــا زړه کـــړي شـــوك پـــه شـــوك
د چـــشـــمـــانـــو پـــه غـــمـــزه ئـــي — ژوبـــل ژوبـــل يـــم ټـــوك ټـــوك
د فـــلـــك پـــه تـــوســـن ســـور شـــي — دســـتـــار کـــيـــږدي پـــه ســـر هـــوك
هـــيـــڅ اثـــر ور بـــانـــدي نـــه کـــا — د دردمـــنـــدو درد و دوك
اې رحـــمـــانـــه چـــه عـــاشـــق شـــي — ځـــان دي ژاړي کـــوك پـــه کـــوك

چه په زړه مي تور لحد شي د خپل خاك — بې مزه مي شي هم خوب هم مي خوراك
چه د خوب او د خوراك مزه شي ورکه — نور له مرگه برابر شي هغه ژواك
غلط وايي چه څوك عمر ورته وايي — هغه عمر چه تيريږي په پخساك
نن سپيره په خاورو ډکه خوله بهتر يم — چه آخر مي دا خوراك دي دا پوشاك
ځاي لري که ځان ژوندون په زمکه خښ کړم — چه مي پس له مرگه ځاي دي يو مغاك
گويا شوي دي هغه چه شدني دي — زه پخوا تر هلاکته يم هلاك
زړه چه روغ وي گريوان کله څيراوه شي — له گريوانه معلوميږي د زړه چاك
تن و ځاي و جامه هله پاك پکار دي — چه ورننبي شي د چا زړه له غيره پاك
سړي بويه چه درون بيرون ئې يو وي — نه هغه چه بيرون زر وي درون لاك
له سړيه غرض واړه سړي هوښ دي — نه چه سر کښي ئې طره وي يا مسواك
د دنيا چاري همه واړه فاني دي — څوك يو دوه ورځي خوشحال وي څوك غمناك
په ساعت کښي څوك خوشحال کا څوك غمناك کا — دا خويونه هميشه دي د افلاك
چه څه کاندي واړه خداي دي نور څه نشته — رحمان څه دي څه ئې واك څه ئې ادراك

گ

زغره واغونده ملا وتړه په جنگ　　دغه پسه معرکه کوه د ننگ
و بې ننگ وته د ننگ خبري مه کړه　　یا ځان وگڼه په خپلو وینو رنگ
ننگیالي چه یو ځل مخ کا په یو لوري　　نور هیڅ نه ویني کوهي وي که گرنگ
هیڅ له ځایه له جهانه خبر نه وي　　چه څراغ په نظر کیوزي د پتنگ
د بلبلو و چمن وته پرواز وي　　سمندر کا مدام اور وته آهنگ
که جهان و بې هنرو ته فراخ وي　　یو لحد دي هنرمند و لره تنگ
هغه ښهر جوهري لره زندان وي　　چه یکسان وي په کښي لعل و مردار سنگ
آسمان زمکه دواړه ژامي د نهنگ دي　　څه به زیست کا څوك په خوله کښي د نهنگ
په ښادي ئې هیڅ ښاد مه شه که دانا ئې　　غم ښادي دي د دې دهر څنگ په څنگ
که رحمان د هغو تلليو وصال مومي　　تیر به نه کا په دا دور کښي یو درنگ

ketabton.com - The Digital Library

ل

ایښي مي پر سر دي ستا د مخ د ميني گل — بيا ميتور ليمه دي ستا د زلفو تور سنبل
ته چه آئينه په لاس کښي واخلې حيرانيږي — زه له کومه راوړم صبوري او تحمل
گرزې په چمن کښي منگل ډکه وړې د گلو — خداي زده چه گلونه وړې که زړونه په منگل
هم مي مښک ليدلي هم عنبر دي په جهان کښي — شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل
نه به ستا د مخ په څير گلشن وي چا ليدلي — نه به وي څما په څير آهونه د بلبل
هسي تغافل کا ستا په جور و په جفا کښي — خلق حيرانيږي د رحمان په تغافل

هيڅ مي نه کړه په دا عمر کښي حاصل — هسي پاتي شوم مردود و ناقابل
ما لا بوي هم د وصال مونډلي نه دي — تش په توره مي خداي نوم کړ واصل
هسي ډوب يم د گناه په دريابونو — چه په سترگو مي و نه ليده ساحل
له وطنه مي په هر زمان وباسي — رقيبان ئې را پسې کړه محاصل
که بلا ده که جفا ده که وفا ده — دا همه واړه په ما کړه خداي نازل
د دنيا په پليتۍ مي ځان پليت کړ — حيف دي دا چه نه عالم شوم نه جاهل
توره بږيره مي شوه سپينه زه حيران يم — چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

مه غوږ باسه د نا اهلو قيل و قال — پکار نه دي قيل و قال د بد سگال
يا به فخر په خپل اهل په نسب کا — يا به فکر کا د مال و د منال
يا به هسي پوچ گويي کاندي آغازه — چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دي هسي — لکه گډ شي و بله لعل و کوتي لال
لکه لعل و کوتي لال چه و بله گډ شي — يا صحبت شي د عيسي و د جلال
هغه عمر چه تيريږي بې هم جنسه — ترو به څه وي د هغه عمر احوال
د دنيا چاري فاني دي مرد هغه دي — چه خبر شي په ثواب و په وبال
آب د سيند لا څه محال لري په تله کښي — د دنيا د چارو هيڅ نه وي مجال
د دنيا چاري په مثل خواب و خيال دي — څوک به څه کا اعتماد په خواب و خيال
لکه مال و ملک په خوب کښي ور څرگند شي — خو چه ويښ شي نه ئې ملک وي نه ئې مال
لکه څگ چه د اوبو په سر ليده شي — که ئې واخلي هيڅ ور نه شي په چنگال
لکه دود چه غرونه غرونه څرگنديږي — تار په تار شي په يوه نري شمال

ketabton.com - The Digital Library

لکه يخ چه د سړو په زور شي جمع   هيڅ ئې نه وي د آفتاب په مخ مجال
په يوه ساعت ئې ساز بيا ئې ويران کا   خاوري ختې دي په لاس کښې د کلال
د مجاز په معشوقو کښې وفا نشته   ما هزار ځله وکښلي دي دا فال
اعتماد ئې په ښادئ و په غم مه کړه   نه ئې هجر په قرار دي نه وصال
گاه تور کودي په مخ باندي را کيښ شي   گاه ئې را کيښ شي په مخ باندي رويمال
لکه مالگه چه څوك کيږدي په اوبو کښې   زه هم هسي سر زده يم په مثال
چه د مرگ و تاخت و باخت وته نظر کړم   صورت وينم د ميږي په څير يا مال
که وصال مي د يار بيا موند هاله سيال يم   گڼه نه يم زه رحمان د هيچا سيال

بيلتانه دي هسي خوار کړ ځما دل   چه له ځانه ئې ويزار کړ ځما دل
عاشقئ همره داغونه دي پرې ايښي   چه تمام ئې لاله زار کړ ځما دل
چه د زلفو په کمند سره دي را کيښ   په بلا دي گرفتار کړ ځما دل
ستا چشمانو په کښې هسي مقام وينو   چه له غيره ئې ويزار کړ ځما دل
لاس و پښې د خلقو نسي دعا غواړي   ميني هسي منت بار کړ ځما دل
بې سببه چا آزار موندلي نه دي   تا په څه سبب آزار کړ ځما دل
زه رحمان خو منت بار د عاشقئ يم   چه مين ئې په دلدار کړ ځما دل

چه له نازه پوشيده لري چشمان خپل   څه به ويني مقتولان و مظلومان خپل
چه ښکنځل راته به قهر قهر کاندي   دا لا وگڼې په ما باندي احسان خپل
گفتگو په اشارت کاندي له نازه   کله اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گريبان باندي چه ټک وهي غوټئ   عاشق کښيباسي لاسونه په گريوان خپل
خريدار ئې له حيرته بې شعور شي   چه د حسن رخت څرگند کا په دکان خپل
چه خپل مخ په آئينه کښې ور څرگند شي   خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل
چه هر څوك ئې عاشقئ وته هوس کا   گويا لوبي کا په دين و په ايمان خپل
هيڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا   ما ليدلي دي پخپله مطلوبان خپل
مجنون ملك د عاشقئ خو هاله خپل کړ   چه په اور باندي ئې وسو خان و مان خپل
هيڅ د سترگو غړولو خوند ئې نه وي   چه رحمان په سترگو نه ويني جانان خپل

ketabton.com - The Digital Library

م

ژوبل ژوبل د خوبانو په نګاه یم　　لا تر دا نه زیات غوځیږم چه پناه یم
چه یوسف غوندي هزار په کښي پراته دي　　بندیوان د هغه سیب ذقن په چا یم
چه ئې قد و قامت ووینم په سترګو　　عندلیب په سهي سرود خپل آه یم
د سپین مخ د تورو څڼو له رغبته　　منت بار د هر سفید د هر سیاه یم
د رقیب خبري وړم د یار دپاره　　دعا ګوي هم د نیك خواه هم د بد خواه یم
ښاخ د زلفو ئې پخپله خداي را ټیټ کړ　　ګنه زه د یار تر قد پوري کوتاه یم
بې له عشقه که مي عیب که مي هنر دي　　نه خبر په عبادت نه په ګناه یم
ځان هر ګوره ناآګاه را څرګندیږي　　له هغي ورځي را هسي چه آګاه یم
بې صبرۍ که یار په وصل کښي مهجور کړم　　د پسرلي په مرغزار کښي وچ ګیاه یم
له اوله ټټر ووهم بیا آه کړم　　په نارو نارو خروس د صبحګاه یم
په جذبو جذبو ئې را کښوم و ځان ته　　هغه یار مي کاهربا دي زه ئې کاه یم
لکه بار دوني پوخ شي ځني رژي　　زه هم هسي بار ترلي سر براه یم
اوس مي ځاي په دا جهان کښي پاتي نه شه　　خوزیدلي تر چهل و تر پنجاه یم
د رقیب علاج آسان دي بلا دا شوه　　زه رحمان له خپله یاره ناویساه یم

که مي خوك په فقیري شمیري فقیر یم　　که مي خوك په امیرۍ شمیري امیر یم
د دلبر و صدقې لره ئې غواړم　　هسي نه چه په دنیا پسې زهیر یم
د خرقې خدمت مشکل دي او که نه وي　　زه هر دم و دغه چاري وته خیر یم
هم پند اخلمه هم پند وایم هر چا ته　　زه د ځینو یم مرید د ځینو پیر یم
په هجران کښي خیال د یار را سره مل دي　　په زندان کښي د یوسف سره اسیر یم
په خندا کښي مي ژړا ده لکه شمع　　له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم
آزادي تر دا په هورته بله نشته　　چه بندي د یار د زلفو په زنځیر یم
چه همیش په غوړ ناري د هجران اورم　　رحمان ځکه د خپل یار و مخ ته ځیر یم
خوشحالا و دولتا مي غلامان دي　　زه رحمان په پښتو ژبه عالمګیر یم

ketabton.com - The Digital Library

زه یو دم د ستا له غمه بې غم نه یم　　بې غم ستا له ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه ځمه مراد مي نه یې　　زه زائر د میخانې د حرم نه یم
ستا د در په تورو خاورو باندي خوښ یم　　بې تا خوښ په تماشا د ارم نه یم
چه د ستا په تماشا یم خبر شوي　　نور خبر په تماشا د عالم نه یم
بې د ستا له زیبا مخه و بل مخ ته　　منتظر د یوې ستني تر سپم نه یم
که د ستا د ښکلي مخ عاشقان ډېر دي　　زه په واړو کښې اول یم دویم نه یم
که له غمه دي و نه مرم هاله وایه　　چه یا دیو یم یا دواب یم آدم نه یم
زړه مي ستا په غمزه غوځ دي غزا وشوه　　که په لاسو په پښو روغ یمه گرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستي کښې　　لکه غشي زه فساد لره سم نه یم
خم د زلفو یم محراب د کږو وروځو　　زه د مار و د لړم په څیر خم نه یم
کم و بیش که مي له لاسه واقع کیږي　　یم سړي شکم لرم بې شکم نه یم
زه رحمان د بیلتانه له غمه ژاړم　　واقعه ده ډیره گرانه هیڅ گرم نه یم

زه دا هسي دیوانه او مجنون چا کړم　　له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاري په ما څوك کا　　لیوني د خپل نگاه په افسون چا کړم
کومي سترگي کوم باڼه کومه غمزه ده　　ډوب شهید غوندي په خاك و په خون چا کړم
توان توفیق خو د فتنو را څخه نه وو　　په فتنو د تورو سترگو مفتون چا کړم
رحمان هیڅ له خپله ځانه خبر نه یم　　چه دا هسي رنگ زبون و محزون چا کړم

زه له دې دنیا له تلوني په شتاب یم　　لکه پاڼه د خزان پښه په رکاب یم
که هزار آبادي کړمه په جهان کښې　　غرض دا چه نهایت خانه خراب یم
که مي اصل د حیاتو له اوبو دي　　بیا خو دا چه د اوبو په سر حباب یم
دا جهان قصاب خانه کړه خداي و ما ته　　پابسته ولاړ به غولي د قصاب یم
چه د خداي له معرفته خبر نه شم　　معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم
که صورت مي د سړي دي زه ئې څه کړم　　په معنیٰ کښې د چارپایو په حساب یم
لکه بت چه په رڼو سترگو اوده وي　　هسي زه په بیداري کښې وړي خواب یم
په طاعت په عبادت مي زړه یخ نه کړ　　همیشه د معصیت په اور کباب یم
سر د خداي و عبات ته ایښوي نشم　　مدام ډوب د گناهونو په دریاب یم
چه و خپلو گناهونو ته نظر کړم　　سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

ketabton.com - The Digital Library

لکه څوك چه په خره سور وي مخ ئې تور وي   زه هم هسي تر ښځښتن پوري بې آب يم
غزا وشوه که گفتار کوم په ژبه   زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب يم

په يوه غمزه د سترگو ئې فنا شوم   سر تر پايه بې بنياده بې بقا شوم
ما د يار له غمه دم وهلي نه دي   که مي دم وهلي نه دي هم رسوا شوم
ښه چه تن مي توي تومنه شه په عشق کښې   هاله څاڅکي د شبنم وم اوس دريا شوم
زه د يار و مخ ته گورم يار و ما ته   چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښې که گدا وم کند په غاړه   په وصال کښې ئې بادشاه د امرا شوم
بادشاهي د گدايانو په دعا شي   زه رحمان ځکه بادشاه يم چه گدا شوم

تر هغه حده په هورته بد سړی شوم   چه د درست جهان په سترگو کښې اغزی شوم
دنيا واړه خپله زيست و روزگار کاندي   خو يو زه په دغه بار کښې کوډ لرگی شوم
تمامي جهان لمن را څخه نغاړي   سپين زړوکي مي اغوستي تور کودی شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته   غزا وشوه که مهمند يا داودزی شوم
د نوح زوي هم د نيك نيکه نمسی و   گڼه زه هم د يو نيك نيکه نمسی شوم
کل وسواس له احتياطه پيدا کيږي   زه له ډيري هوښياري نه ليونی شوم
اوس عطا د آدميت را باندي وشوه   چه رحمان د هغه يار د کوڅې سپی شوم

د هجران له ډيره غمه ولي نه مرم   له دې هسي رنگ ماتمه ولي نه مرم
چه يو يار له بله ياره جدا کيږي   د دې دهر له ستمه ولي نه مرم
چه په هر سحر ځما په ژړا خاندي   له دې هسي صبحدم ولي نه مرم
يار چه يار په سترگو نه ويني خو مرگ دي   ترو زه بې له خپل صنمه ولي نه مرم
چه په لږه گرمئ شا کاندي و گل ته   له دې بې وفا شبنمه ولي نه مرم
چه د مرگ خواري په خوا لري رحمانه   لا پخوا تر دغه دمه ولي نه مرم

که مي ونماځي ساقي په يوه جام   تر دا هور ته به نور څه وي احترام
ښه دي ما لره دا فيض د شرابو   چه پرې ووينځم دا د لق ازرق فام
مي خواري که په عالم کښې بد نامي ده   ما تر ښنو دي لاندي کړي ننگ و نام

ketabton.com - The Digital Library

په میزان کښي یو سر لعل بل سر کاڼي   مساوي ده عاشقي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو   څه پروا لري د کفر د اسلام
په مجنون باندي قلم راغلي نه دي   که حلال ئې په مخ ورشي که حرام
حلال عشق دي په رحمان باندي راغلي   په حلالو کښي مدام وي احترام

و محمود وته نظر کوه مدام   چه غلام کړ خپلي میني د غلام
د نیکانو مدعا خو نیك عمل وي   ساعت نه گوري که صبح وي که شام
چه د زړه حضور ئې نه وي په نمانځه کښي   پکار نه دي مقتدي وي که امام
چه مجنون غوندي په مینه کښي صادق وي   رحمان وایم په هغه باندي سلام
هم نغمې کاندي هم رقص کا هم خاندي   د رحمان په شعر ترکي د باگرام

زه د یار په درد و غم کښي شادمان یم   لکه گل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته ځما و بې کسۍ ته نظر مه کړه   خداي ساتلي لکه گنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنگل په میوه پوره   په ویرانه ویرانۍ کښي آبادان یم
یو ویښته مي د صورت بې عشقه نه دي   څوکیدار په هر نفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښو دانو راکړ   لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کاملي عقیدې له برکته   د دونهي په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائي مي په طلب کښي شوه حاصله   شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم   پلي سر په لویه لار د هندوستان یم
بې مینه مي هیڅ حال د صورت نشته   لکه بې مال و متاعه تش دکان یم
د هوس بلبل ویسا را باندي نه کا   د افلاس په کبل ډکي د خزان یم
دلبرانو وته خاك تر تلي لاندي   د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سر و مال ښندمه   خلقو واورئ زه هغه عبدالرحمن یم
په هر دم کښي نوې نوې تماشا کړم   زه رحمان د خداي وکړو وته حیران یم

په ښه خوي له بد خواهانو بې پروا یم   په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا یم
و هر چا ته په خپل شکل څرگندیږم   آئینه غوندي بې رویه بې ریا یم

ketabton.com - The Digital Library

قناعت مي تر خرقې لاندي اطلس دي   پټ د درست جهان بادشاه ظاهر گدا يم
د غنچې په څير په سل ژبو خاموش يم   لكه بوي هسي په پټه خوله گويا يم
په ژړا مي د خپل يار ديدن حاصل كړ   د شبنم په څير له گل سره يكتا ينم
هم په دا سپينو جامو معلوميږم   لكه ابر هم گوهر يم هم دريا يم
دراز عمر مي حاصل شه له راستيه   لكه سرو مدام سبز و تازه پايم
كه چا لار د عاشقي ده وركه كړې   زه رحمان د گمرهانو رهنما يم

كه هزار ځله نزدې د زړه په ياد يم   زه چه يار په سترگو وينم نا ښاد يم
كه يار سل ځله وعدې د وصال وكا   زه له ډيري تلوسې بې اعتقاد يم
په جفا و په وفا ئې لارغه نه شي   پر حذر د ناز پرور په كړي داد يم
د بې نيازو په نياز څه اميد د كړو دي   زه پرون سلطان خسرو وم نن فرهاد يم
كه د يار له لاسه اور را باندي بل وي   لكه شمع مستقيم په خپل استاد يم
بې مينه قراري را باندي زوك دي   شپه او ورځ په حركت كښي لكه باد يم
كه همه عمر مي يار په غيږ كښي ناست وي   زه له غمه به د هجر په فرياد يم
يو زمان مي د زړه مراد موندلي نه دي   پيدا كړي خداي په اصل كښي نا مراد يم
د وصال په يوه كال مگر بر پاي شم   د هفتې په هجر هسي بې بنياد يم
چه ئې نوره نتيجه نشته بې غمه   حق حيران د عاشقۍ په دهه داد يم
په وصال كښي مي د هجر طمع نه وه   اوس حيران مستحير په دا فساد يم
بې له عشقه چه مي پري شه د پوزي   گڼه نور له جملگي قيده آزاد يم
كه مي پيري كه مي پلوري چاره نشته   زه رحمان د ښايسته و خانه زار يم

زه د يار په درد و غم كښي غرقاب خوښ يم   په دا اوركښي يې طاقت و بې تاب خوښ يم
كه ډوبيږم په اوبو كه په اور سوزم   د سرو شونډو په آتش و په آب خوښ يم
چه د يار د خط و خال ننبي په كښې وي   زوړند سر په مطالع د كتاب خوښ يم
تر دا پوچه گفتگو چه ئې زه اورم   په نغمه په ترانه د رباب خوښ يم
د ريا تر ناقبوله عبادته   د ساقي په ميو مست و خراب خوښ يم
چه نه علم نه تسبيح نه تلاوت وي   له دې هسي بيدارۍ زه په خواب خوښ يم
د طوبي د وني سوري مي خوښ نه دي   ستا د مخ په لنبو سوي كباب خوښ يم

ketabton.com - The Digital Library

خاموشي که هر څو لويه مرتبه ده زه له يار سره په سوال و جواب خوښ يم
د يار ډيري غمخوارۍ يم عاجز کړي رحمان ځکه په خوردن د شراب خوښ يم

صبح و شام مي لاس نيولي دي دعا کړم خواست له خدايه ستا د مهر و د دفا کړم
هيڅ دروغ رښتيا مي نه زده که باور کړې ستا دپاره هم دروغ و هم رښتيا کړم
واړه نه يې خندول که ژړول کړې زه پخپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه يې باري وايه راته څوک دي زه دا هسي ليوني و مجنون چا کړم
خوب خندا دبيلتانه په زمکه نشته څه آرام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مي تيريږي ستا په غم کښي زه په هره ورځ پوهيږم چه غزا کړم
يو ويښته مي د صورت کوږ شوي نه دي هسي رنګ دي پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که يو وي ما خو تا له دي درکړي مګر نورو لره نور زړونه پيدا کړم
چه مي واغوست سر و پاي د عاشقۍ زه رحمان دې سروپا بې سروپا کړم

دا ستا درد به په هزار درمان ور نه کړم دانسته به دغه سود په زيان ور نه کړم
که څوک را کاندي دنيا و عقبیٰ دواړه عاشقي به دي په اين و آن ور نه کړم
که مي چري لاس د ستا په وسه بر شي دا نعمت به د جنت په خوان ور نه کړم
څو مي تيغ په پهلو نه دي لګيدلي ستا پهلو به و رقيب آسان ور نه کړم
څو و نه وينمه ستا سترګي که خداي کا عزرائيل لره به همره ځان ور نه کړم
معشوقه د عاشقانو دين ايمان دي زه به چا لره خپل دين ايمان ور نه کړم
ستا تر زلفو پوري نوري زلفي څه دي په خاشاك به د چمن ريحان ور نه کړم
په رحمان د ستا د لبو مي حرام دي څو د خپلو وينو جام تاوان ور نه کړم

دا يو څه رنګه ژوندون دي نه پوهيږم خواب و خيال دي که افسون دي نه پوهيږم
جام د ميو چه د ځان په وينو مومم ترو زلال که جګر خون دي نه پوهيږم
د پتنګ او د بلبل تر ميان حيران يم مخ دي اور دي که ګلګون دي نه پوهيږم
په شانه سره دي تار د زلفو بيل شه که غوځ شوي مي نارون دي نه پوهيږم
عشق به هسي رنګ مقام باندي قائم کړم چه وصال دي که بيلتون دي نه پوهيږم
د خپل زړه و علامت وته حيران يم چه موسیٰ دي که قارون دي نه پوهيږم
د رحمان چهره ئې زيړه تر زعفران کړه خداي زده عشق دي که طاعون دي نه پوهيږم

ketabton.com - The Digital Library

بیا دي نوي شراب څښلي دي پوهیږم   په رخسار دي گل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړې په نکریزو   تا ځما په وینو وللي دي پوهیږم
معرکه ځما د مراد نه ده نور څه ده   رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
څه حاجت دي چه دي خط په ملا لولم   چه ځما په باب دي کښلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا څه وایې و ما ته   ما همه واړه لیدلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوړونه و بله وروړه   ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیري په رحمان کاندي   چه تا خوا پوري نیولي دي پوهیږم

په لیمه کښي مي مدام   عکس گرزي د گلفام
توري سترگي مي گلگون شوې   په آرزو د گل اندام
بې د سترگو له خونابه   نه باده لرم نه جام
په طلب د دلارام کښي   ما و نه لیده آرام
زنخدان ئې خداي کوهي کړ   وښوئیږم په هر گام
که ئې خال د مخ غلام دي   زه غلام یم د غلام
که په عشق کښي ناکام ډیر وي   دا ناکام دي ځما کام
خوښ یم زه په عاشقۍ کښي   که نیك نام یم که بد نام
په یارۍ کښي مي قبول دي   ملامت د خاص و عام
د دعا په عوض غواړم   د خپل یار د خولې دشنام
تر ښکنځلو به ئې ځار کړم   دغه خپل دعا سلام
تلخ گفتار ئې راته خوښ دي   تر کشمش و تر بادام
هم هغه مي مسیحا دي   چه ئې را کاندي سلام
مخ د یار ماه تمام دي   رحمان ولیده تمام

څو په صبر په جفا د یار کوم   څو به موم د نمر و مخ ته گرزوم
عاشقي او صبوري سره دروغ دي   زه دا لافي په دروغ څه رنگ وهم
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه   زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خو زده چه مینه اور ده خداي مین کړم   دانسته خپسر وا ورته اچوم
سررشته مي خداي د یار په لاس کښي ورکړم   په هر لور چه مي را کاږي پسي ځم

ketabton.com - The Digital Library

د آشنا د میني لاس ځما گریوان دي　　زه په دا کار کښي هیڅ عذر نلرم
عاشقانو باندي حق د معشوقو دي　　حق به ولي په باطله بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه　　ترو له فرضو غاړه څه رنگ غړوم
دا څه ژوند دي چه یار نه وینم په سترگو　　زه رحمان په جهان سترگي غړوم

چه له مرگه بې پروا یې په هر دم　　دغه هسي غم دي هیر دي په کوم غم
نور همه واړه غمونه به دي هیر شي　　که یو ځل در باندي راشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه مومې په بیعه　　مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري در لره بویه　　چه لا نه یې د اجل په تیغ کړم
چه د تن له سرایه درومې توښه واخله　　تر دا سراي په هورته سراي نشته محکم
د دې لاري تله څه هسي آسان نه دي　　مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که دي ویره شي له ظلمه له ستمه　　ته هم مه کړه په هیچا باندي ستم
که امید لرې له رحمه له کرمه　　ستا هم بویه په هر چا باندي کرم
له هر چا سره چه کړې هغه نه مومې　　د هیڅ تخم میوه نه درومي برهم
اجر واړه د عمل په اندازه وي　　دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړې که بدي کړې　　نیك و بد دي دواړه کښوي شي په قلم
خداي د رزق په زیرمه مه هیروه کلك شه　　تر سړي د سړي رزق دي مقدم
که گنې چه په حرص سره څه زیات شي　　زیات به نه شي د یوې ستني تر سپم
که هزار رنگه تالاش و تردد کړې　　د قسمت شوي به نه کړې زیات و کم
ډیر هوا و حرص مه کوه خداي یاد کړه　　دي کافي دي د عرب و د عجم
په تا فرض عبادت د خپل څښتن دي　　نه لښکري خزانې نې ملک و حشم
ټوك روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده　　نور همه واړه اسراف دي مسلم
له خوراکه غرض قوت لا یموت دي　　نه چه غوښي غوړي وریجي یا غنم
له پوشاکه غرض خپسر پټول دي　　نه اطلس و سقلات تاج و علم
که حرص در باندي زور شي مرگ ور یاد کړه　　دا علاج دي دغه رنځ لرم محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړې　　چه ته دلته کښې ویریږې په تورتم
غفلت هیڅ مناسب نه دي د سپین ږیریو　　خوب روانه دي په وقت د صبحدم
مار چه سوړي لره ورشي گوره سم شي　　ته د گور په غاړه راغلې نه شوې سم

ketabton.com - The Digital Library

خم قامت د دنیا کار کړې عمر واړه | او په دوه رکعته نفلو نه شوې خم
ځان په خوا تر هغه وژاړه که مرد یې | چه په تا باندي ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه | بې انصافه ته په څه یې خوښ خورم
که زه نه وایم ته خود سترگي رونې کړه | کور دي خور شه ته چارپا یې که آدم
اې رحمانه لکه ته چه په خداي گرم یې | بل به نه وي په جهان کښې هسي گرم

که په سر د هغه یار له لاسه سنگ خورم | خداي دي نه کا چه به بله خوا ته څنگ خورم
عاشقي او ننگ و نام دي سره لري | څو به عمر واړه غم د نام و ننگ خورم
خداي و ما وته شیرین کړه تر شکرو | که د یار له لاسه غشي د خدنگ خورم
د آشنا د بیلتانه په کار و بار کښې | همیشه په تندي توره د فرنگ خورم
نوکري د معشوقو کوم په عشق کښې | مهینه د بهلول نه د اورنگ خورم
شین لوگي مي په سر چتر دونهه تخت دي | گرد غبار د خپل دولت لکه ملنگ خورم
هم په دا چه له خودۍ شمه بې خوري | د هجران په غم کښې لپي لپي بنگ خورم
لکه څوك چه نعمتونه د دنیا خوري | زه د یار د کوڅې خاوري په دا رنگ خورم
واړه زهر شي ځما تر ستوني درومي | بې له یاره که همه لا چي لونگ خورم
زه رحمان به څو ژوندی په دنیا پایم | چه په بلو لنبو څرخ لکه پتنگ خورم

ketabton.com - The Digital Library

ن

هسي تيز درومي دوران   گويا برق دي درخشان
د آسيا په څير گردش کا   په زمين باندي آسمان
ککرۍ دي د سړيو   چه وورېږي تر دا ميان
پيدا کيږي فنا کيږي   نه ئې حد شته نه پايان
نه ئې حد و نه پايان شته   نه ئې سر شته په سامان
ځني ډول وهي ښادي کا   ځني ويرکا د خپل ځان
ځني شمع غوندي ژاړي   ځني گل غوندي خندان
که يې گورې يو گلزار دي   که ئې گورې يو بيابان
يوه هسي تماشا ده   چه ئې هيڅ نشته بيان
کيفيت ئې مونده نه شي   په دليل و په برهان
چه ئې کومه خوا رفتن دي   يا ئې چرته دي مکان
خداي خبر دي په دا علم   هيڅ خبر نه دي رحمان

ډير ياران وو د گل خان و جمال خان   پکار نه شه يو په وقت د زارستان
د همه واړو يارنو مخ دي تور شي   که به څوك و بله ياري کا په دا شان
چه يو يار په سوري پروت وي بل په اورکښي   و هغو ته به څوك څه وائي ياران
هيڅ تعريف مي په دا ژبه وايه نه شي   صد رحمت شه په يارۍ د گل خان
تر دا پورته د يارۍ شرطونه څه وي   چه په اور کښي دواړه وسوزي يکسان
چه له آله له اولاده سره وسول   خداي دي نه کا څوك دا هسي مظلومان
چه په اور کښي يو د بل دپاره سوزي   ما ليدلي نه وو هسي مخلصان
څه رنگ شوخ و هغه اور و هغه خلق   چه ئې مړ نه کړ د اوښو په باران
الغياث دي الغياث دي الغياث دي   چه انسان کا هسي ظلم په انسان
د نمرود چاري مي وليدې په سترگو   چه ئې اچول و اور ته نبيان
هم دې زمکي هم آسمان ته تعجب کړم   چه نه زمکه په نارو شوه نه آسمان
هم دې لويو لويو غرونو ته حيران يم   چه ونه لوښته له ويخه سر غلطان
له دې خپله سپيه نفسه مي زړه بد شه   چه اوبه څکي يا خواړه خوري په جهان
عالم وايي چه قيامت به په جمعه وي   وليد ما په يکشنبه په دا دوران

ketabton.com - The Digital Library

هزار حیف دي چه دا هسي رنگه چاري　　واقع کیږي د دنیا په سود و زیان
په عیسیٰ و په دجال کښي گناه نشته　　دا مکرونه دي د نفس و د شیطان
عزیزان ئې څپله ووژل پخپله　　دا همه واړه تقدیر دي د سجان
هسي نه چه دا ئې وکړه نور به نه کړي　　چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وگوره چه ئې سخا کړ　　په خونونو واړه ملك د هندوستان
و دارا و اورنگ زیب وته حیران شم　　چه ئې څه چاري واقع شولې تر میان
د حسن حسین غزا دي څوك په زړه کا　　چه همه واړه په تیغ شو شهیدان
د دوي غوښي اوښو وینو رغړولې　　بې حسابه هسي خلق شه طوفان
هر چه اهل د دنیا دي حال ئې دا دي　　که سړی دي که پیری دي که حیوان
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژني　　په دریاب کښي وبله غوښي خوري ماهیان
لکه غوښي چه ماهیان خوري په دریاب کښي　　په هوا کښي هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي د دې دهر　　همه واړه یو تر بل مشت و گریبان
مرداري د دې دنیا خو هم دغه ده　　څکه بیرته څني گرزي درویشان
مکاري د زمانې څه همره نه ده　　چه رحمان ئې چا ته وکاندي بیان

دنیا دار د دنیا کار کا زه د دین　　خوانین څما په ملك دي خوشه چین
هیڅ کم نه دي تر سپین مخ د دلبرانو　　نلکه ښه دي څما شعر نمکین
مراد له تورو سپیونو واړه دلبري ده　　موقوف نه دي دغه کار په تور و سپین
مرتبه د سلیمان چه چا له ورشي　　هیڅ پوره نیمگړي نه دي پر نگین
چه رنگین رنگین مضمون پرې ښکلي نه وي　　څه پکار دي د بیاض ورق رنگین
خوند په خوله دي نه په څکه نه په خواړه دي　　آب و خور که د چا تلخ وي که شیرین
غرض خوب دي که په خس وي که په خاوره　　څه حاجت دي په بستر و په بالین
مصریۍ توره هم په بد غلاف کښي زنگ شي　　خداي څوك مه کړه د بدانو همنشین
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي　　د رحمان آشنا چنان دي هم چنین

چرته د یار شونډي چرته غم د دل و جان　　چرته کتي لال و چرته لعل د بدخشان
پاك ومنزه دي عشق د نفس له خاصیه　　چرته چاه د گیډي چرته چاه د زنخدان
لږ تفاوت نه دي د رندۍ د زاهدۍ　　چرته زلمي جونه چرته کونډي یتیمان

ketabton.com - The Digital Library

واړه بې وقوف دي چه څوك دين په دنيا پلوري   چرته پنځه ورځې چرته عمر جاودان
ځار شه د هوا و حرص خيال تر قناعت   چرته ملك د مصر چرته ده د غلامان
نه شي د خانانو د ملنگو سره كلي   چرته عزيز خان چرته ملنگ عبدالرحمن

كه پخوا تر آشنايۍ وي بيلتون   ما به نه وُّ له چا كړي پيوستون
چه مي يار په سترگو وليد ما گمان كړ   چه هم دا ساعت مي بيا مودنده ژوندون
په نيمگړي داد خبر د فلك نه وم   چه به بيا شي په ستنه را څخه ستون
نن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم   سكه تر نن ورځې بهتره وه پرون
هر زحمت چه په ما راشي شكرانه كړم   عاشقۍ تر هسي حده كړم زبون
اوس كه لاس زه و بله مړم هيڅ سود نه كا   هغه چاره چه له لاسه شوه بيرون
لكه نمر په څلورم آسمان ځليږي   محبت ئې له حجابه كړم بيرون
چا چه ننبه له ښه مخه را كوله   اوس دي سور په نيلي گرزي د گردون
په دا هسي حال كښې څه رنگ صبوري شي   چه دښمن دي كامراني كا ته محزون
كه په صبر سره تور كاڼي لعل كيږي   لعل ئې مه كړه په دا هسي جگر خون
د دنيا هوس په ما باندي حرام شه   د هوسۍ هسي كړم شپه په ميږتون
دريغه يو ځله هغه ځما په حال شوي   چه و ما ته لولوي صبر و سكون
و رحمان ته ځان هغه گړۍ آسمان شي   چه د ستا په غم كښې ناست وي سر نگون

كه ترې ولوښته شاهان و سلطانان   هيڅ نيمگړي په چا نه شه دا جهان
كه هزار هزار فنا شي په يو دم كښې   بيا پيدا شي په يو دم كښې هزاران
د رفتن د آمدن حساب ئې نشته   لكه بحر چه بهيږي بې پايان
يو د بل په غم نه نرم وي نه گرم   هم د هغه زده چه ور ئې شي په ځان
پيغمبر غوندي صاحب تر دنيا تير شه   دا دنيا ويرانه نه شوه په هجران
چه دا هسي عالم لاندي شه تر خاورو   د چا ياد دي ما و تا غوندي سگان
كه غلبيل كړم د تمامي دنيا خاوري   بيا به نه مومم دارا و شاه جهان
بوي د نام و نشان ئې پاتي نه شه   چه دعوی ئې كړه د نام و د نشان
كه دروغ وايم ته ورشه نظر وكړه   د خپل پلار و د نيكه په گورستان
چه ئې ته په دواړو سترگو ښكلولې   گوره څه شوې هغه خولې هغه لبان

ketabton.com - The Digital Library

چه مدام ئې په قربان قربان بللې اوس دي غبر در باندي وکا چه قربان
د رحمان و سوزان شعر ته حیران یم چه ئې اور بل شوي نه دي په دیوان

فراموش مي کړ د ستا په مینه ځان ځان لا څه دي بلکه عمر جاودان
لکه زه چه ستا د در په خاورو خوښ یم همره عیش و طرب نه لري شاهان
لکه زه چه ستا د غم پنډونه اخلم همره پنډ اخیستي نه شي پهلوان
هسي بې سر و سامان یم ستا په عشق کښي چه آکاه نه یم په سر و په سامان
هسي بې شرابو مست یم ستا په مینه چه خبر نه یم له زمکي له آسمان
دا به څه رنگ شي چه ته د کال وعده کړې په ما نه تیریږي بې تا یو زمان
تمامي عمر د ستا په طلب ورك یم لټوم دي په هر ښهر په بیابان
که له دره ئې شړې که ئې پریږدې ته ډیر مین دي ستا په مخ عبدالرحمٰن

ته چه هسي گاه یې ترش گاه یې خندان له عاشق سره کینه کړې که احسان
له احواله دي چا نه زده چه به څکړي کله جور کله لطف کړې عیان
رنځ راحت د عاشقانو واړه ته یې دا دروغ دي چه وصال دي یا هجران
هغه شونډي چه خوږې دي تر شکرو له ښکنځلو ئې عار نه کا عاشقان
رجوعات د ښایسته و چا ته نه وي هر گز نه وي سرکوزي د سروشان
دغه هسي رنگ ښایست لکه چه ستا دي نشته دا رنگه ښایست د هیڅ انسان
کست تر هسي حده ولي کړې گل رخه چه له ډیره نازه وژنې عاشقان
و هر چا وته چه ستا قوت رسیږي هلته نه رسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره نه لري چه آه کا که کشور د عاشقانو شي ویران
خوار حیران لکه عاشق دي ستا له دره خداي دي هیڅوک هسي نه کا خوار حیران
لکه ډیر وایي د وصل راحتونه دغه هسي د فرقت دي سخت زندان
د رخسار نښي دي واړه د خورشید دي چه ئې درست جهان له نوره دي روښان
له هوسه دي هر گل کره خندا شوه چه ئې ولید ستا د حسن گلستان
کله وي چه نصیحت کاندي عاشق ته که له حسنه دي آگاه شي زاهدان
رنگ روي دي لري رنگ د سرو گلونو توري څښي دي ښاخونه د ریحان
سیاهي د نوي خط دي هسي زیب کا لکه ښکلي واړه توري د قرآن
و کوهي ته چه لغزش کاکل خطر وي کل خیرت دي کوهي ستا د زنخدان

ketabton.com - The Digital Library

که د درو تجلي ده ډیره ډیره   در تاریك شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د ښایسته و یې دلبره   دا نور واړه ښایسته دي نوکران
که دا نور ښایسته ستوري ویل کیږي   ته خو رشید غوندي صورت لرې روښان
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي   چه ښایست دي زړه نه لري نقصان
در و لعل شو ویل د رحمان ځکه   چه د ستا د لعلو شونډو شه گویان

څو به شمیرم زه غمونه د هجران   همره ډیر دي لکه ریگ د بیابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مي نه وه   خداي را پیښه دښمني کړه د اسمان
لکه څوك چه د اوښ بار په میږي کیږدي   هسي زه یم په خپل غم پوري ناتوان
لکه اور د بیلتانه چه په ما اوري   چا لیدلي کنه اور دي په دا شان
د یار غم به مي هغه سړي په شمار کړي   چه شمیرلي ئې ویښته وي د خپل ځان
که څوك وایي حال دي څه دي په هجران کښي   په خاطر دي تصور کړي دوزخیان
نا قرار روح مي د یار په هوا والوت   تش صورت مي په ځاي پاتي شه حیران
د یار دم مي زړه په غټو سترگو یووړ   لکه بت چه په دیوال کښي شي حیران
ما وې زړه د مومن عرش دي خبر نه وم   چه به عشق ځما دا عرش کاندي ویران
عاشقۍ ئې تر هغه حده بې هوښ کړم   چه نه هوښ لرم نه سر و نه سامان
لور په لور ئې د تهمت په غونډو ویشت شم   ملامت را باندي وایي درست جهان
چه دا حال ورباندي نه وي ورغلي   په ویل به څه گروهیږي د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئې نوم هم ئې نشان   زه ئې هسي خوار کړم لکه خاك د بیابان
زه د عشق په کار کښي تیر تر سره هم له مال یم   دریغه که په سر مي دا مشکل کا خداي آسان
کښیوتم د عشق په آدم خورو گردابونه   نه په وړاندي تلي شم نه په بیرته گریزان
رنځ د عاشقۍ چه زه ظاهر کړم و طبیب ته   هیڅ ویلي نه شي طبیبان و حکیمان
راشه عاشقي مه کړه رحمانه او که نه وي   تل په اور به ناست ئې که پادشاه ئې د جهان

خـــان ســـلـــطـــان د دې جـــهـــان   آخـــر درومـــي خـــوار حـــیـــران
د قـــضـــا پـــه ځـــیـــل تـــړلـــي   پـــه مـــشـــال د بـــنـــدیـــوان
شـــیـــریـــن ځـــان ور څـــخـــه درومـــي   نـــه ئـــې زور شـــي نـــه ئـــې تـــوان
کـــه ښـــنـــدي مـــال و مـــلـــك واړه   هـــیـــڅ رنـــگ نـــه مـــومـــي امـــان

ketabton.com - The Digital Library

نه ئې مل نه ئې حامي وي　　درد ئې ورشي په خپل ځان
در مانده وته ولاړ وي　　وزيران و وکيلان
هيڅ دارو کولي نشي　　کوزکوزګوري حکيمان
بادشاهي ئې پاتي کيږي　　زړه ئې چوي په ډير ارمان
چه ئې روح له تنه بيل شي　　نور پرې ژاړی فرزندان
يو ساعت وربانديژاړي　　آخر صبر کړي خواران
بيا ئې غسل لره واخلي　　په تخته بانديعريان
په جامو ئې خوشحاليږي　　مرده شو او غاسلان
چه له قبره ئې بازګشت شي　　مال ئې يوسي وارثان
په مسند ئې دعوي کاندي　　هم دوستان هم دښمنان
سهيلي ئې تالا کاندي　　هغه خپل مصاحبان
نام نشان ئې هسي ورك شي　　لکه عين بې نشان
نه ئې نقش پاتې کيږي　　نه ئې اسم په جهان
دا دنيا آب روان ده　　نه شي نقش په آب روان
که هزار رنګ آبادي کا　　نهايت خانه ويران
لکه باد هسي به تير شي　　هغه دور هغه دوران
دا بيان دور و دراز دي　　کوته قطع کړ رحمان

ketabton.com - The Digital Library

و

که نظر کا ځوک په کار د درویشانو خود به ویني وقار د درویشانو
په دغه لاري به ورشي خداي رسول ته که ځوک یون کاندي په لار د درویشانو
هر گفتار به ئې د خداي په در قبول وي چه قبول ئې کړ گفتار د درویشانو
هسي گرم بازار بل په جهان نشته لکه گرم دي بازار د درویشانو
په یوه قدم تر عرشه پوري رسي ما لیدلي دي رفتار د درویشانو
همره خلق ئې زیارت کا پس له مرگه چه بازار وي په مزار د درویشانو
پادشاهان د دې دنیا واړه پراته دي لکه خاوري په دربار د درویشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دي خزان نه لري بهار د درویشانو
د جنت د باغ گلونه به ئې هیر شي که ځوک ویني گلزار د درویشانو
چه دنیا ئې کړه د خداي د پاره ترکه صد رحمت شه په روزگار د درویشانو
د قارون و حال ته گوره حال ئې څه شه راشه مه کوه انکار د درویشانو
په هر چا چه د عضب لنده کا ښخه خطا نه درومی گذار د درویشانو
درست دیوان د رحمان ځار تر دا غزل شه چه بیان ئې کړ کردار د درویشانو

اوښي نه لري حساب ځما د سترگو بې حسابه شه سیلاب ځما د سترگو
سیاهي مي همه واړه سفیدي شوه هسي پریولی شي کتاب ځما د سترگو
که مي سره دي که مي سپین دي که مي تور دي اوښو یووړ هر اسباب ځما د سترگو
چه رخسار د هغه یار را څخه پټ شي حبطه شي آب و تاب ځما د سترگو
چه گداز ئې په دا گرمو اوښو نه شه مگر گاڼي دي حباب ځما د سترگو
چه مي نقش په زړه سرې شونډې د یار شوې کان د لعلو شه گرداب ځما د سترگو
که نور خلق د آفتاب په رڼا زیست کا مخ د ترکو دي آفتاب ځما د سترگو
ما ئې خیال لره ابلق د سترگو زین کړ قدم نه ږدي په رکاب ځما د سترگو
لکه تښتي وحشیان له مردمانو هسي وتښتیده خواب ځما د سترگو
ما رحمان چه سترگي روڼي په خپل یار کړې اوس محال دي اجتناب ځما د سترگو

ketabton.com - The Digital Library

هیڅوك مه شه گرفتار د تورو زلفو   مه اسیر شه په کفار د تور زلفو
هم په شان د تورو زلفو به پریشان وي   هر چه کاندی انتظار د تورو زلفو
د محشر عالم به کله په قرار وي   څوك به څه غواړي قرار د تورو زلفو
څو ئې صبح د قیامت دمیده نه شي   ورځ به نه شي شب تار د تورو زلفو
مگر شمع د سپین مخ شي باندی بله   گنې نشته نور انوار د تورو زلفو
تار په تار کا د عاشق د خاطر خونه   چه حلقه شي تار په تار د تورو زلفو
چه تمام جهان ئې نښتي دي په دم کښې   څوك به څه کاندي انکار د تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم   کمندونه دي هزار د تورو زلفو
په تندی د محتسب کا درّه ما ته   چه پرې راشی درّه دار د تورو زلفو
همره زړونه ئې پیلي په هر تار دي   چه تسبیح کړ خداي زنار د تورو زلفو
ملك د هند و د حبش ئې واړه زیر کړ   چه پیدا شه شهریار د تورو زلفو
ښامارانو غوندي گرزي په گنجونو   نشي هیڅ په زړه کښې ډار د تورو زلفو
که به بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا   په زړه خوله لگوي مار د تورو زلفو
د رحمان تر قلم مښك و عنبر اوري   چه آغاز ئې کړ اشعار د تورو زلفو

که هر څو په صحرا سر شوم هم په کلیو   بیا مي نه موند هیڅ خبر د هغه تللیو
خداي زده کومه خوا ته لاړل حال ئې څه شه   خبر نه یم د گړنگ له پریوتلیو
له دې غمه مي زړه چوي که څوك خبر وي   لږ په ما هم خبر وکړئ خداي ساتلیو
پس له دې به چرته درومي ځاي مو کوم دي   راته وائي د دنیا په سرای راغلیو
گوندی ستاسو په مخ زه پسندیده شم   لاس د خداي ورته ونسی پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مي کښلی څه دي   زه رحمان په اندیشه یم له دې ښکلیو

تور لیمه مي د فراق په ژړا سپین شو   دوباره د زړه په وینو کښې رنگین شو
ما وې زه به لا دیدن کړم د یارانو   خبر نه وم چه یاران په کوچ تعیین شو
چا پتنگ غوندي ځان واچاوه و اور ته   څوك ژوندي لکه بلبل په آتشین شو
د مرده ؤ ته د مرگ خوارۍ شوې پیښې   او ژوندی په زندگۍ کښې اندوهگین شو
د قضا سپاهیانو هسي لاس په تاخت کړ   چه پایمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئې په آسمان ایښود له نازه   هغه هسی ناز پرور زیر زمین شو

ketabton.com - The Digital Library

چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ　　اوس په زمکه بې بستر و بې بالين شو
د رحمان خاطر به ولي پريشان نه وي　　چه پريشان ور څخه جمع همنشين شو

تا چه رنگ و ميو ورکړ د لبانو　　اور دي پوري کړ په کور د مي خورانو
چه دي جوړه کړه لنده د کږو وروځو　　خو به ښکار کړې په حرم د غزالانو
چه دي اسم د زنځير په زلفو کښيښود　　معطر دي کړ دماغ د ديوانگانو
په رخسار چه دي د خط غبار څرگند شه　　سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بيرته ځي له ښبي　　زه آزار کړم ستا گږو گږو مژگانو
چه ځما د يار تر مينځه جدايي کا　　کاڼي پريوتي په خونه د بدانو
که مي چري خواست د خداي په در قبليږي　　سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پيزوان دي په سرو شونډو هسي زيب کا　　لکه جيم په قلم ښکلي کاتبانو
د سرو ټيك دي شهزاده په جبين پروت دي　　شينکی خال دي محاصل په بنديوانو
دواړه ليچي دي وکښلی مصرۍ توري　　در پوهيږم سر به پريکړي د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي　　لکه شمع په زيارت د شهيدانو

چه کوټلي دي په تيغ ستا د چشمانو　　سر حلقه دي د جمله ؤ شهيدانو
ستا وصال د سر پريکړيو دي دلبره　　ژوندی نه مومي جنت بې مردگانو
د پيری سوری عاقل لره ضرر دي　　دا مقام دي د سر تور د ديوانگانو
په سرپوښ محل کښي نور د آفتاب نه وي　　دا دولت دي نازل شوي په ډاگيانو
هم په دا ځما له سترگو ويني څاځي　　چه دي نقش په کښي رنگ دي د لبانو
مشکين خال دي په سرو لبو هسي زيب کا　　لکه مهر په مخزن د در مرجانو
ما سوی له ياره هر چه دي رحمانه　　واړه کفر دي په دين د عاشقانو

هر ساعت ځما د غوږ په تاوولو　　د فلك لاسونه شنه شو تر څنگلو
همره غم د بيلتانه را باندي راغي　　چه حساب ئې نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترگي چه نرگس و هم بادام دي　　تيرې توري دي ځما په قتلولو
هغه شونډې چه شيريني دي تر قندو　　ما هيڅ فيض ځني بيا نه موند بې ښکنځلو
دا کاږه کاږه باڼه او کږې وروځي　　نور څه نه کا بې کږو کږو وهلو
په شپه نوکی د عاشق په وينو سرې کا　　سبا پوري کا نکريزي په منگلو

ketabton.com - The Digital Library

دا ځما د قاتل لاس دي نه پوهيږم   که تر باغ وتلي ښاخ دي د سرو ګلو
دريغه مرګ ئې په دنيا کښي نيمه خوا شوي   ښايسته عنچې ئې پرې يستې د ګلو
هسي بند شه په کمند د تورو زلفو   چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

ketabton.com - The Digital Library

۵

د دلبرو په درگاه — نه حرمت لرم نه جاه
غوخوي مي د زړه ولي — د چشمانو په نگاه
همره قدر مي هم نشته — لکه قدر دگياه
هيڅ خبر له ځانه نه يم — چه ئې څه لرم گناه
يو نظر را باندی نه کا — از براى عندالله
که له غمه ئې سر پټ کړم — بل سر نه لرم پناه
د رحمان په څير دی نه شي — حال احوال د چا تباه

چه ئې وليده ستا حسن بې حسابه — له دې قصده تاو پيدا شه له آفتابه
په آرزو دي د نرکس سترگي څلور شوې — غنچه سره د زړه په وينو شوه غرقابه
ستا په غم مي سترغلي سرې سرې ناغې شوې — يا خيمې دي سياه پوشى سره طنابه
که دي زلفي په مخ پيچ و تاب شوې ښائي — وينبته څه طاقت لري د اور له تابه
زه چه خداي د ستا د غم سره آشنا کړم — خوشحالي مي نور نايابه شوه نايابه
سترغلي مي د فراق په ژړا سره شول — د سبزې اثر ئې پاڅيده له آبه
ماه خورشيد دي په ښايست پوري شرميږي — ځکه مخ فنا کوي تر کوه قابه
زه دي پيژنم په اصل کښې خاکي يې — ځان به څو څنډې په گوته له ترابه
څو دي خيال د آشنا گرزي په ليمه کښې — خبر زده کړه ته د اوښو له سيلابه
د رحمان به بخت هاله له خوبه ويښ شي — که ته سترگي ورته پورته کړې له خوابه

ته شها يې شکر لبه — گل رخساره سيم غبغبه
په نادروکښي نادره — په عجبوکښي عجبه
په جمله ؤ معشوقوکښي — بوالعجب يې منتخبه
بې زيوره ښايسته يې — بې ترتيبه مرتبه
دغه داد د الهى دي — بې تالاشه بې طلبه
آب حيات چه حيات موند بيا — ستا د شونډو له سببه
مخ دي سپين تر سپين سبا دي — زلفي توري تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه ؤ — زينت رانيوله کوکبه

د ښایست مخي دي نشته تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده دي گران دي مگر فضل شي له ربه
چه د رب فضل پرې وشي هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خداي په داد دي مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسي علم نه دي چه حاصل شي له مکتبه
مکتب حال د مذهب وایي عشق سوی دي له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دي چه دم نه وي بې مطلبه
ستا د حسن په صفت کښي رحمان گنگ شه له ادبه

په هر زړه چه د یار مینه شي غالبه بله مینه ئې هيڅ نه وي مناسبه
نوری واړه مرتبې به روته هيڅ شي که خبر شي څوك له هسو مراتبه
لياقت ئې هر وګړي څخه نشته عاشقي يوه پايه ده عجائبه
د طلب له کوتاهۍ نه ويره وکړه که هر څو دي لار کوتاهه ده طالبه
عشق څرگند خزانه ده خوار هغه شه چه څرگنده خزانه شوه ترې غائبه
غوره خط د مهرويانو تر خط نشته که هزار رنگ کتابونه کړې کاتبه
هيڅ ئې مه پوښته له فرضو له واجبو په هغو چه عاشقي کړه خداي واجبه
عاشقان تر سرو و ماله يار ته تير دي خداي دي دا طايفه نه کاندي کاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زيست کړم څه پکار دي دا بنده بې خپل صاحبه

ورځ دي تيره په شومي کړه شپه له خوابه خداي به کله يادوې خانه خرابه
په شتاب شتاب دي تله دي که پوهيږې غافل مه شه د دې عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دي پل غلط د لاري مه ږده بې حسابه
راستولي خداي حساب دي په کتاب کښي خبر زده کړه له حسابه له کتابه
ته و خپلو نيکو بد وته نظر کړه چه بدي دي څو تيري کړي له ثوابه
په هغه جهان به څنگه ځواب وکړې چه پدې جهان عاجز يې له ځوابه
عاقبت به تورو خاورو لره درومې ځان به څو څنډې په گوتو له ترابه
د کاغذ په کښتۍ سيل به کړې تر کومه دا کښتۍ به دي مرگي کاندي غرقابه
چه آفتاب يوه نيزه شي بيا به څه کړې اوس چه سوري له ور تښتې له آفتابه
په آزار د چا راضي مه شه رحمانه که خلاصي په قيامت غواړې له عذابه

ketabton.com - The Digital Library

په ورځ ناست ئې بې مطلبه — په شپه خوب کړې بې ادبه
لاس دې وخاته له دواړو — هم له روزه هم له شبه
نه دلې شوې نه هروې شوې — تر مینځ ډوب شوې مذبذبه
عبادت دې په ريا شه — په مذهب کښې بد مذهبه
مدام بند يې په سبب کښې — بې خبر له مسببه
واړه تشې شلونبې شازې — خبر نه شوې له مطلبه
ته اوده وربانده دې سور يې — آس دې يون کا بې جلبه
تن دې تش په وره وسه — آس دې داغ کړ بې منصبه
د راکب چه واك پردی شي — سود ئې څه وي له مرکبه
له ژونديو سره ناست يې — له مرده ؤ مرکبه
هلك لوی شوې په اوبو کښې — اوبه نه پيژنې کبه
لکه کانې يا کودري — په درياب کښې تشنه لبه
نا آگاه ځان آگاه بولې — دا خبره ده عجبه
مراد له زهده معرفت دي — نه تش ځان وژل اقربه
د رحمان شراب له عشقه — نه انگور نه له عنبه

تا چه په دا تورو سترگو وکاته و ما ته — زړه دي ځما تور کړ له دې نوره مخلوقاته
ما خو چه ته وليدې هغه ساعت مي ووې — نوره به مي مينه د زړه نه شي له تا ماته
شيخ و زاهدان چه نصيحت وايي و ما ته — نه دي خبر شوی ستا د مخ له محسنا ته
څه شوه که زه انگشت نما شوم ستا په مينه — لا تر ما نه خوښ يې و قاضی ته هم ملا ته
مرم په دا چه ما له تا جار باسي هغه خلق — بيا دي په ديدن تر ما وړنبي در زغلي خوا ته
زه رحمان چه يار ووينم وايم خدانه خير کړې — گله ښاپيرۍ ده د بنی آدم له ذاته

که د عقل څه اثر لرې و سر ته — لاس په سر مه شه د هر گيدي و در ته
په نظر د هغو خاوري سره زر کيږي — هر چه نه لري نظر و سيم و زر ته
بې منته جام د زهرو څښلي ښه دي — نه هغه چه منت بار شي و کوثر ته
د يوسف له جاله زده کړه دغه پسه — وايه حال د زمانې و برادر ته
دې فلك و چا ته هيڅ بخښلي نه دي — چه ئې نه دي راپيرو دي ځيني بيرته
د خروار دعوه ئې وگښه ممکنه — که رتۍ يا جو دانه به ئې وي درته

ketabton.com - The Digital Library

که له خدایه دي خلقو وته مخ شي   له فردوسه به دي مخ شي و سقر ته
همیشه به در په در گرزي رټلي   د استوګني ځاي به بيا مومي چرته
د دې سست بدن منت په رحمان باندي   چه له خپله دره تلي نه شي بل درته

چه نظر کړم د خوبانو و رخسار ته   آئينه غوندي حيران شم و دې کار ته
له دهشته ئې ريبار پوښتيدی نه شم   خداي زده څه به ئې ويلي وي ريبار ته
خلوتيان لکه برده په کښي خرخيږي   غبږ ئې نه خيژي د حسن و بازار ته
ته چه ما پوښتې د يار له حقيقته   ځوک د يار خبري کاندي و اغيار ته
درد و غم د عاشقۍ څه همره نه دي   چه ئې عقل د چا رسي و مقدار ته
زه و يار چه خپل غمونه سره شمار کړو   يار و ما ته حيرانيږي زه و يار ته
رحمان هسي وزګار چري دي له عشقه   چه غوږ ونيسي ناصح غوندي وزګار ته

ما د دهر غم وهلي دي په لته   د پيالې د صراحی له برکته
که اوبه دي د حياتو په تور تم کښي   ساده رويو و ما راکړې بې ظلمته
هغه يار چه و ما جام د ميو راکړ   د دښنو ويني مي وڅښې بې شدته
بې خودئ ئې د دنيا له غمه خلاص کړم   لا مي بيا مونده بيرون له شش جهته
د دښمن په دښمنۍ مي خندا کيږي   لکه شمع د مقراض له خصومته
بې خيري مي کل په خير ده شميرلې   د زمری په خوله کښي ناست يم فراغته
مړ بهتر دي تر هغه چه ځوک بې پت وي   په ياری کښي دي خداي نه کا بې پته
داستۍ چه په اور سوزي مراد يې دا دي   زه په اور کښي سوې ښه يم نه بې پته
خداي هاله د سړي ياد شي چه درد مند شي   کمه نه ده دردمندي تر عبادته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند يم   لا د پاسه سور پيزوان شه بله نته

ستا په مخ کښي چه حساب د جمال نشته   ځکه ما څخه د صبر مجال نشته
ته د سر و د مال ويره په ما مه کړه   ويره ما څخه د سر و د مال نشته
زه په دا سبب له ويري سره ريږدم   چه ستا ويره کښي ثواب دي وبال نشته
که وعده د يوې چاري يو ساعت کړې   د هغې چاري اميد مي په کال نشته
د شهيد و حال ته ګوره حال ئې څه دي   بې تا هسي ځما حال دي بل حال نشته
روښنائي مي د چشمانو ستا ديدن دي   په دا کور کښي بل څراغ و مشال نشته

ketabton.com - The Digital Library

په جويبار ځما د سترګو سرو ته يې   په دا نهر باندی بل څه نهال نشته
مخ دي بې خط و بې خاله هسي زيب کا   چه ئې هيڅ حاجت په خط و په حال نشته
مخامخ که راته وګورې دلبره   په کاته کښي دي ثواب دي وبال نشته
د آفتاب په مخ کښي هره ورځ زوال دي   ستا د حسن په آفتاب کښي زوال نشته
ستا په يادو کښي رحمان هسي مشغول دي   چه په زړه کښي ئې هيڅ غم د وصال نشته

مخ ته دي نمر وايم زلفي تار تار نشته   سرو که ستا قد بولم د سرو يون رفتار نشته
هر څوك چه د ستا و آتشين رخسار ته ګل وايی   پوچ وايی د اور په مخ کښي وقر د ګلزار نشته
زلفي دي ناحقه خلق بولي په سنبل ضمه   ولي چه له مښکو سره هيڅ د ګياه کار نشته
ما چه غږ په غوږ و ستا د در د سپيو واوريد   هسي رنګ بلبله په چمن کښي په ګفتار نشته
ستا ديدن هغه کا چه ئې سر په تنه پاس نه وي   ولي چه د سر د ښښتن جور وته لار نشته
يار به د رقيب په لوري خداي نه کا رحمانه سم   ولي چه د سپيو فرشتو سره څه کار نشته

تا خو زده ځما د زړه له احتياجه   نور مې څه پوښتې چه څه غواړې محتاجه
د طالب د مطلوب راز به ما در وښود   که ته نه وې خبر دار له دې رواجه
يار که يار ته حال په خوله نه وايي څه شو   و حکيم ته پټ ښکرګند وي له مزاجه
که ځما له حاله ما پوښتې حال دا دي   چه بې تا مي ورځ تياره ده شب داجه
آشنائي به ما په کوم قوت کوله   که خبر وي ستا د هجر له تاراجه
که په سولو کښي يو خواست د چا قبليږی   خداي دي هيڅوك رنځور نه کا بې علاجه
په رحمان بلا پسې که زهريږي   ته مشغول اوسې له خپله تخت و تاجه

چه خبر شوم د ساقی د جام له راحه   لکه مړي ملاقي شوم له ارواحه
زه چه زلفي د يار ووينم په خوب کښي   په شپه مښك راباندي تر صباحه
سبا زيري د وصال په مهجور کاندی   د هيواد خبر مونديي شي له سياحه
که روا کا خون خوردن د عاشقانو   څوك وتی شي د خوبانو له صلاحه
هر ساقي چه جام د عشق لري په لاس کښي   دا پياله ئې په مستانو ده مباحه
مخ که بې ميني څوك ستايي ستايه نشي   د ممدوح له قدره چا زده بې مداحه
د دنيا ناوې په عقد کښي دين غواړي   ای رحمانه ځان ئې ژغوره له نکاحه

ketabton.com - The Digital Library

ولي تللي يې له ما مدامم په څه؟ ترهيدلی يې هر صبح و شام په څه؟
زه هر صبح و شام دعا کوم و تا ته ته و ما ته کوې دشنام په څه؟
هميشه لکه وحشي په وحشت گرزې يو ساعت را سره نه يې رام په څه؟
هميشه را څخه درومې په وړاندې لکه عمر بيرته نه ږدې گام په څه؟
راته وايه زه به هم هغه کومه غمازانو ته بخښې انعام په څه؟
لږ پرهيز کړه له رقيبه خداي د پاره گډوې سره حلال حرام په څه؟
رحمان ستا په مخ بې څنو هم مين دي بيهوده دې ورته کيښود دام په څه؟

ولي نه گورې و ما ته سم په څه؟ زياتوې د غمزده ؤ غم په څه؟
ستا په غم کښې چه ما ويني عالم ژاړي ژړوې را سره نور عالم په څه؟
په مطلب دي د سرو شونډو نه پوهيږم چه مې ويني د زړه څښې هر دم په څه؟
ستمگار چه ستم کا بهانه کاندې ته په ما باندي کوې ستم په څه؟
مه کړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي زه به اوسم بې تا خوښ خورم په څه؟
و دې خپلو برندو سترگو ته دي وايه چه ورژني مې قلم قلم په څه؟
لږ ئې وپوښته چه حال دي د زړه څه دي د رحمان له سترگو څاځي نم په څه؟
رحمان خود پخپله گرم يم چه مين شوم ولي نور عالم مې بولي گرم په څه؟

که څه وايم له هجرانه وايم څه؟ له دې درده بې درامنه وايم څه؟
توان د دم وهلو نه لرم و يار ته چه توان نه لرم بې توانه وايم څه؟
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم چه خبر نه يم له ځانه وايم څه؟
د خپل زړه له حاله هيڅ را ويل نه شي له بې نامه بې نشانه وايم څه؟
د عشق راز چه هيڅا نه دي بيان کړي ترو به زه له بې بيانه وايم څه؟
د خپل يار له غمه درست په وينو ډوب يم له دې هسي رنگ طوفانه وايم څه؟
زه چه پروت يم د هجران په تناره کښې د وصال له گلستانه وايم څه؟
سر و مال د سړي لوټ کړي زړه ئې يوسي له دې هسي دل ستانه وايم څه؟
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه د دې دهر له باغبانه وايم څه؟
هر چه وايم تر همه واړو بهتر دي زه رحمان به له جانانه وايم څه؟

ketabton.com - The Digital Library

څه شوکه خاموش يم ستا د عشق له آه سرده   ستا ځما له مينی خلقه واړه خبر ده
هيڅوك دي په خوله د عاشقۍ لافه و نه کا   کله هم پټيږي وچي شونډي گونه درده
اهل د دنيا واړه نامرد دي رنگ ئې ورك شه   خداي دي ملامت د هيچا نه کا له مامرده
کله بې دردانو لره زړه د چا ور دورمی   زه به صدقه کړم سل بې درد تر اهل درده
بې د ستا د عشق د شهيدانو له خاکدانه   کله زرغونيږي سره لاله له هره گرده
يو خوشحال يوکم سل خټك نور په طبيعت کښې   ځار شه د رحمان سره بني له يوه فرده

که ځما مينه په تا ده خطا نه ده   که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخه بل ته گوري   آئينه ئې نا صفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه پخپل يار پسي ژړا کا   دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنيا په تماشا چه څوك نازيږي   خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده
که ته سل ځله له ما سره جفا کړې   ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تير شو چه مي مينه په غلا غلا کړه   اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده
معشقوقه که د خپل سر په بها مومی   و رحمان وته ويړيا ده بها نه ده

له اغيار سره خندا څه پکار نه ده   له اغيار سره سودا څه پکار نه ده
سل ياريَ د يوه يار د پاره کيږي   آشنائې د هر آشنا څه پکار نه ده
هر بلبل به دي ثنا کا که ته گل شې   په خپل ځان خپله ثنا څه پکار نه ده
عشق د بوي په څير په پټه څرگندوی   په دا چارو کښې غوغا څه پکار نه ده
د عشق درد واړه عاشق لره راحت دي   د دې هسي رنځ دوا څه پکار نه ده
بد له بدو سره بويه نيك له نيکو   د جفا په ځاي وفا څه پکار نه ده
عاشقي حرص و هوا دي سره لري   د بيمار په ځان هوا څه پکار نه ده
عاشقي يو نادر کار دي په جهان کښې   ولې بې خدانه سودا څه پکار نه ده
که ئې کړم هم ئې هيڅ نه گڼم سوگند دي   وابستگي د دې دنيا څه پکار نه ده
د دنيا مينه بې کاره اوريدي شي   چه مي وليده رښتايا څه پکار نه ده
که رحمان په جهان ډير پايم دلبره   زندگي ځما بې تا څه پکار نه ده

گوره بيا به څوك ادا کا په زړه غونډه   چه دا هسي مسته دورمي مخ بر بنډه
ته چه گل د آشنائی له باغه غواړې   خبر زده کړه د هجران له خارو خنډه

ketabton.com - The Digital Library

ما رستم د زمانې ولید په سترګو چه د یار له جوره ژاړي لکه کونډه
طالبان که مرور دي هم پخلا دي بې مطلوبه به د چا نه رسي دا هنډه
د عاشق د لاغرۍ سبب هم دا دي چه فرقه د معشوقو شوه په زړه ټنډه
زه به حوري د جنت بې یاره څه کړم خداي دي سرو د چا نه کاندي ارهنډه
سخت ساعت د بیلتانه به مي هیر نه شي که را ډکه شي د تور لحد ګور هنډه
زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان یم چه جرګه د عاشقانو وي پرې پنډه

ستا په عشق کښي هسي خلاص یم له شعوره چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وایی چه صبر دي دارو دي خداي ځمونږ فرقه پیدا کړه نا صبوره
توري هر چري تړلي په دښمن شي یاره ستا سترګي دوستان وژني په توره
معشوقې د زمانې شوې سره ټولي د زړه خونه مي ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هري شپې لره ورځ شته ده په دنیا کښي ځما عمر جدایي کړ بې له نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا دا خبره په عالم کښي ده مشهوره
له حیرته واړه ګوتي په غاښ نسي په هجران کښی چه خبر شي له مهجوره
د رقیب له ندو سترګو دي ځان ژغوري هر عاشق چه بهره مند شي له حضوره
همره توان و توفیق نه ګنم په بخت کښي چه تایب کا ما له فسق و فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودی وي که ئې کښېنوم د کټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي که وچ شوي د چا نم وي له ناسوره

زه عار نه لرم په عشق کښي له پیغوره بې پروا یم د ستۍ په خیر له اوره
ږدی په خوله د سمندر مهر د مومو چه څوك ما منع کوي د عشق له شوره
بې هجرانه ځما بله خواري نشته ولي نشته تر دا بله خواري نوره
لکه ته چه خداي هر ګوره ښائسته کړې زه ئې هم هسي بې صبره کړم هر ګوره
چه په تور و سپین مي اړوي دا څوك دي که ته نه یې په مخ سپینه په زړه توره
د رقیب له بده خویه به څه وایم لا چه یار ور سره مل شي هاله ګوره
چه ئې پور د مرګ تر پوره پوري هیڅ دي هئ توبه د بیلتانه له بده پوره
عاشقي سړی مجنون کاندي رحمانه کنه څوك په هوښیارۍ ور وزي له کوره

ketabton.com - The Digital Library

ما چه جور و جفا بیا مونده له یاره   د وفا طمع به څه کړم له اغیاره
له دښنو به د ښادئ طمع څوك كا   چه د دوست له لاسه غم شي ورد و څاره
دا گله هم ډېره ډېره له هغو شي   هر چه طمع ترې د ښو كيږي بسياره
دل آزار كه دل آزار كا مانه نه شي   حيف خو دا دي چه دلدار شي دل آزاره
طالبان خو تر مطلوبه پوري پره دي   خداي دي تا بې وفا نه كا وفاداره
كه له ډيري حيا نه گورې و چا ته   څو خو مخ كړه د رحمان د زړه دپاره

نه رسيږي ستا و حسن وته حوره   څه به رسي و ميرمن وته مزدوره
ستا تر قده تر قامته نه رسيږي   كه نښتر كه سپاري وي كه كجوره
تر قامت پوري دي سرو ده سر كوزې   تر رخسار پوري دي شمعه ده بې نوره
هر سړي چه دي و حسن ته نظر كا   ښاپيرئ ئې په نظر وي نا منظوره
چه تا مي د خپلو شونډو ور په خوله كړه   طايفه دي د صوفيانو كړه مخموره
اوس ته وايه چه په څه رنگ دي وستايم   زه خو ستا په مينه لاړم له شعوره
دا جذبه د عاشقئ نه ده نور څه ده   گنې كله څوك وتي شي له دستوره
اوس به زه د شب خيزئ څه منت وكړم   چه چهره دي كړه په خوب كښې را حضوره
چه په ننگ و په ناموس تر لوره كم وي   صدقه شه نا قابله زوی تر لوره
ننگيالي تربرونه ښه وي او كه نه وي   ننگيالئ ترله هم ښه ده له تربوره
خوب روئي بې دلبرئ څه په كار نه ده   لكه ونه بې ميوې په پاڼو گوره
كه د غلوزي لباس وكا غزا وشوه   شهد نه دي چا موندلي له زنبوره
په رحمان د ښايسته ؤ قدر ډير دي   د طبيب له قدره چا زده بې رنځوره

چه په وقت د ځكندن وكاږې ږيره   ترو نن ولي هسي رنگ يې بې تدبيره
هر سړي چه كانده غم په مخ كښې ويني   له هغه غمه لا نن گرزي دلگيره
چه سبا ارمانوې پند د پيرانو   ولي نن د پير طلب نه كړې بې پيره
د يار ياد نه دي ځاي څه رنگ په زړه نسي   ياد د غير چه لري نه كړې له ضميره
چه د ټوك په طلب گرزې خداي دي هير دي   فقيري دا هسي چري وي فقيره
دغه غم دي خداي بدل كا په شادئ   زهير مه شې په آشنا پسي زهيره
هر سړي د هغه مخ په روڼا گرزي   چه ئې خونه د خاطر وي پرې منيره
هميشه پراته په اور و په اوبو وی   عاشقان د لعللو لبو له تاثيره

ketabton.com - The Digital Library

که هر څو ښایسته ډیر دي په جهان کښي   و هر چا ته خپل آشانا دي بې نظیره
زه رحمان د آزادۍ په طلب گرزم   باري نه د تورو زلفو له زنځیره

وقت د نو بهار دي زه جدا له خپله یاره   دریغه دریغه دریغه چه بې یاره ځې بهاره
اور د خوږو زړونو چه د غره په سر بلیږي   شنې لوخړې خیژي له نښترو له چناره
دا څه عاجزي ده چه زه کښم په کاغذ باندي   راشه وویریږه د عاشقو له آزاره
دا څه اوښي نه دي چه بهیږي له چشمانو   ویني دي بهیږي د زړګوتې له پرهاره
رنځ مي هسي سخت دي هر زمان په ما زیاتیږي   راشه اې طبیبه گوندي مرم د رب دپاره
غرونه دي نړیږي چه په حال ځما خبریږي   سیند د اوښو دروميي چه راغلي له کهساره
نور څه نه دي واړه دا نارې د بیلتانه دي   راشه که ئې اوري د رباب له هره تاره
زه یو خوار و زار یمه رحمان په عاشقي کښي   خپل دي که پردي دي راته نه گوري له عاره

خود به وران شې د دنیا بازاره تاړه   هر ساعت د بیلتانه په تاخت لتاړه
لا غنچې په باغ کښي سترگي سپړ دي نه وي   باد خزان ئې د زړه مینه کړه ویجاړه
هسي باد پرې د فنا لوري والوت   د لاله قوله ئې پریسته له ناړه
څه بزرگي به ئې د باز و د همای وي   زباني ذکر که سل رنگ کا خړاړه
که سل زر کاله پرې تیر شي په اوبو کښي   په نرمۍ به نرمه نه شي وچه تراړه
تر دا هسي عمره نه عمر بهتر دي   هر چه حال ئې ځانکندن شي عمر واړه
تروله خلاصه بندي ښه یې اې رحمانه   چه د یار د زلفو ځیل دي شي په غاړه

کله په نمر سوزې کله ریږدې په ساړه   کله مرې له لوږي کله مرې په ډیر خواړه
واړه په غوغا دي چه راغلي په دنیا دي   نه ئې هغه وړي په قرار دي نه ماړه
کله لاس په سر و بل ته کیږدي توضع کړي   کله وبله کیږدي لاس په توره په چاړه
خاوري د آدم چه کړې خمیر فرشتگانو   درست ئې په غمونو په دردونو ولاړه
څه شو که څوک نن ساعت وهل کا یا تړل کا   پیښ به په هغه شي چه واهه شي هم تاړه
ښائي که څوک پس له مرگه خاندي په لحد کښي   هر چا چه په دا ژوندون کښي خپسر وژاړه
ویني واړه تلوني هیڅوک نه دي پاتي شوي   یون دي په دا لاري هم د ځوان هم د زاړه
زلفي د دلدار دي چه هر څوک ئې طلبگار دي   لوي دي که هلك دي که عټان دي که واړه

ketabton.com - The Digital Library

سخ د هغه چا دي چه په درکښي ئې قبول شي   زار د هغه چا چه ئې له دره وشاړه
ما عبدالرحمن غوندي سلام کړ ورته سلو   خداي خبر چه کوم يو هغي ترکي ولاړه

چه غرقاب شي تور مژگان په غم د زړه   نور خراب شي خان و مان په غم د زړه
عبث وايې غم د زړه و بلهوس ته   څه پوهيږي هلکان په غم د زړه
په بل مخ باندي سوا د يار له مخه   ما تړلي دي چشمان محکم د زړه
چه ئې عرش و کرسي لاندي تر قدم دي   بالا تر دې هسي شان قدم د زړه
د خليل تر کعبې دا کعبه ده لويه   که آباد کا څوك ويران حرم د زړه
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه   ما دي ايښي په آسمان قدم د زړه
دا مکان چه د اسمان زمکي تر ميان دي   يو خلوت دي د امکان سلم د زړه
زه مرهم د زړه له چا غواړم بې ربه   چه کړي نه شي طبيبان مرهم د زړه
صورتي همدمان ډير دي په دنيا کښي   ولي نه مومي رحمان همدم د زړه

ساقي پورته شه د ميو جام تيار کړه   عمر هيڅ معطلي نه کاندي تلوار کړه
هر دم تيغ د ستا څما په گلو گرزي   هر نفس د خپل نفس له تيغه ډار کړه
تر خودئ په هورته بله بلا نشته   خاد مي د بيخودانو په دلبار کړه
دا پنځه ورځي ژوندون چه غنيمت دي   شکرانه په دا نعمت د کردگار کړه
که غمخوار غواړې په غم و په اندوه کښي   ښيښه ډکه د شرابو اختيار کړه
څو دي دوه سترگي غړيږي په جهان کښي   ننداره په هر ساعت د خپل نگار کړه
هغه څوك دي چه تهمت پرې وايه نشي   غوږ په هيچا باندي مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په خوله ورشي هغه وايي   گوش و هوش د محبانو په گفتار کړه
بې وفا دي د دې دهر ياران واړه   چه دي پس له مرگه يار شي هغه يار کړه
رحمان وايي د دنيا چاري فاني دي   البته په نا خبرو اعتبار کړه

باړه وتړه هاله کښت و زراعت کړه   تقوىٰ دار شه هاله طمع د جنت کړه
عاقلان په وړاندي ځي په ورستو گوري   په دنيا کښي سر انجام د آخرت کړه
سم د لاسه کار هر گوره ډير مشکل دي   څو لا نه يې غريب زيرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت در باندي وايي   لا پخوا تر خلقو خپل ځان ملامت کړه
چه عقبىٰ ته د دنيا په اجر مومې   خو هم دا عمارت هلته عمارت کړه

ketabton.com - The Digital Library

څو به ګورې د قیامت و ورځو شپو ته — خو هم دا جهان په ځان باندي قیامت کړه
چه نیکي بدي په تله کښي تلل شي — خود پخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکر د حرص هوا درباندي زور شي — سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نشي چه ستا څټ او د حق مخ وی — که حق غواړې ته هم مخ په حقیقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دي ګوره کوم دي — څو دي توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وړاندني هم واړه ستا په څیر سړي وو — ته هم پاڅه د هغو په څیر همت کړه
د دنیا چاري همه واړه فاني دي — باري پورته شه یو بل رنګه حکمت کړه
په طبیعت د عاشقانو دارو نه شي — درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
څو دي حق موندلي نه دي مه جار ووزه — په دا مرسته دا جهان واړه لت پت کړه
اې رحمانه اول ته نصیحت واخله — دغه پسه بیا و بل ته نصیحت کړه

چه می مینه خداي په تا باندي پیدا کړه — ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې — ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعلو و په ګوهر کله څوك پیري — بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه د ستا غم په هوس پیرم — کوم وګړی په هوس د غم سودا کړه
دوه یاران به دا رنګ نه وي چا لیدلي — چه یوه ورته ښکنځل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا و تا ته مخ کړ — تا و درست جهان ته مخ و ما ته شا کړه
ډیر هندکی په جهان ګرزی د چا یاد دي — عشق عالی پایه د هیر او د رانجا کړه
هم په دا ئې تر همه ؤ نام بلند شه — چه قبوله غندلیب د ګل جفا کړه
نا آشنا د بیلتانه له غمه څه زده — خداي دغه خواري په بحره د آشنا کړه
عاشقان د یار تر سپیو هم ځاریږي — ګڼه ما د رقیبانو څه پروا کړه
زه رحمان چه ستا د حسن ثنا خوان یم — ستا له رویه درست جهان ځما ثنا کړه

نه یم خوښ د سرو ګلونو په سایا زه — خوښ یم ستا د مخ په اور باندی جلیا زه
په اور سوي ښهر وران وي څه حکمت دي — سوي ستا د مخ په اور یمه بسیا زه
خپلوم به دي په هر رنګ چه خپلیږې — که دي مومم په دروغ که په رښتیا زه
نن راغلي په جهان یې که دیدن کړې — نه به ته په دنیا راشې نه به بیا زه
دا اوردې وعدې چه ته کوې صنمه — کاشکی بیا مومم فرصت په دا دنیا زه
چه له ډیري حیا نه ګورې و چا ته — غوښ کړم غوښ کړم د ستا ډیري حیا زه

ketabton.com - The Digital Library

چه له غمه له اندوه دي مړ نه یم   سنګ آهن یم آدم نه یمه ګویا زه
که جوړه تلي څوك و قبرو ته دریغه   ژاړم دا چه یا به ته نه یې او یا زه
همیهشه د خپلو اوښو له سیلابه   سرګردان یم تر فلك و تر آسیا زه
که څوك قیاس ځما د ډېرو اوښو وکا   هسي ګرزم لکه خس پاس په دریا زه
زه رحمان د یار ثنا کولی نه شم   کاشکي مه وي په جهان کښې څه ګویا زه

اي ځما د زړه آرامه راشه راشه   سر و قده ګل اندامه راشه راشه
چه همه واړه خوبان دي مقتدیان دي   د همه واړو امامه راشه راشه
بې تا نشته هیڅ حرمت د عاشقانو   د مشتاقو احترامه راشه راشه
خداي زده بیا به هسی وقت وي او که نه وي   زه ویریږم له ایامه راشه راشه
نن هنګام دي که وفا کړې که جفا کړې   چاري نه شي بې هنګامه راشه راشه
دا جهان د مسافرو رباط دي   تله دي تله دي له دې ګرامه راشه راشه
پري رویه سنبل مویه ملك خویه   عنبر بویه لاله فامه راشه راشه
شپه لا پریږده روڼا ورځ را باندي شپه شوه   د رحمان ماه تمامه راشه راشه

بیا می زړه د تورو زلفو مسخر شه   چپ و راست می د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مي د دعا غشی ګذار کړل   ولي یو هم هسي نه وُ چه کارګر شه
و هر لور ته چه غوږ باسمه غوغا ده   یا ناري د بیلتانه دي یا محشر شه
واعظان خو وعظ کاندي باري څه کا   چه د عشق په لیونیو ئې ګذر شه
چه پدر غوندي ئې ما ته نصیحت کړ   په دیدن د ستا هغه ځما پسر شه
ستا په درکښې چه پراته دي نیکبختان دي   چه د ستا له دره ووت در بدر شه
د عشق زخم به څوك څه ګنډي رحمانه   چه ګنډون ئې په پرهر باندي پرهر شه

په دوران می هسي رنګ دلبر پیدا شه   ګویا بل د نمر د پاسه نمر پیدا شه
یا طالع د زمانې یا ځما بخت دي   چه دا هسي رنګ شیرین بشر پیدا شه
چه قاصد د ورك یوسف زیري پرې وکړ   د یعقوب د سترګو بیا نظر پیدا شه
عشق دي دا که یو فساد دي نه پوهیږم   په جهان کښې چه دا شور و شر پیدا شه
دریغه نخل د عشق مه وي زرغون شوي   چه له ښاخه ئې د غم ثمر پیدا شه
ملائك د عشق له غمه خبر نه دي   خو هم ما لره دا سخت سفر پیدا شه

ketabton.com - The Digital Library

يو د ترکو بې نيازي بل عاشقی شوه   په پرهر باندي مي بل پرهر پيدا شه
بيا به روغ د عاشقۍ له رنځه نه شي   په هر تن کښي چه دغه اثر پيدا شه
د نا اهل زوي په پلار په څه ښادي کا   چه له پشته ئې لئيم پسر پيدا شه
چه هنر عيب کوي عيب هنر کا   د رحمان په دور دا هنر پيدا شه

هيڅ مې نه زده نه پوهيږم دا څه پير شه   چه دلدار مي د اغيار په شکل څير شه
زمانه مي د رقيب له لاسه وژني   چه مي سپی ګانړه هغه را باندي شير شه
د هجران غمونو هسي په عذاب کړم   هغه عيب چه مي لږ ګانړه اوس ډير شه
چه په تيغ مي لوبې کړې سزا مي دا وه   ښه چه غوڅ مي زړه د ترکو په شمشير شه
تير ساعت به د هيچا په لاس کښيوزي   اوس به څه وايم و چا وته چه تير شه
چه مي نوشه د هجران پياله کړه تلخه   د وصال دولت مي کل زهر و ګنډ هير شه
چه ئې نه په وفا يادنه په جفا وي   سکه رحمان د هغه يار له دله هير شه

چه نصيب ئې سينه چاکه زړه افګار شه   جرس ځکه په فرياد و په چغار شه
چه ندا د عاشقۍ په عاشق وشوه   د غفلت له خوبه پاڅيده بيدار شه
عبادت د ريا کار څه پکار نه دي   لکه غوك هسي په بحر کښي مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دي   لکه مال په خمرو خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو واړه پوچ دي   لکه بې بارانه ابر تش غبار شه
علميت د بې عملو عالمانو   لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نا اهل و نا قابل ته   نصيحت د ناصحانو څه په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو   لکه در په لاس د طفل هسي خوار شه

که په عقل پسې لاړم پکار نه شه   که له بخته مي ياري غوښته يار نه شه
غرونه غرونه خوب په څاڅکي اوبو درومي   يار په سيند ځما د اوښو بيدار نه شه
معلوميږي چه کم بخت د درست جهان يم   چه د درست جهان دلدار مي دلدار شه
ما غندي او رقيب ستائي طالع ګوره   چه سړي ورته د سپی په مقدار نه شه
که ئې سل ځله اقرار را سره وکړ   دا ځما نا قرار زړه په قرار نه شه
ډير غمونه دي چه ئې وخورمه پخپله   په دنيا کښي مي بل هيڅوك غمخوار نه شه

ketabton.com - The Digital Library

که مي سل نصیحتونه ورته وکړه هغه خداي بې لارې کړي په لار نه شه
سهل کار دي که رحمان په زړه آزار شم چه خاطر د هغې مستې آزار نه شه

چه له سترګو مي خوناب د زړه عیان شه له نظره مي هر سنګ در و مرجان شه
خراب زړه مي ژړل د یار له غمه بیا په اجر د هغې ژړا خندان شه
کمینۍ له جمله آفتو خلاص کړم لکه خاوري د دښمنو په چشمان شه
د غصې زهر ئې شهد شول په صبر د خلیل په څیر آتش پرې ګلسان شه
عشق یو داد دي په عاشق باندي له خدایه هسی نه چه و هر چا وته عیان شه
چه د یار زلفې رخسار شو په زړه نقش خپل خلوة مي خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وي دغه درد دي چه هم درد وهم درمان شه
چه د ستا د خولو بوي ور باندي راغي د عطار په مخ د اوښو رود روان شه
علامت د استغنا به ئې څرګند وي هغه ښوك چه تیر تر ځان و تر جهان شه
د ګریبان په چاکول ئې څه لارغه وي چه ځګر ئې ورښې چاك د ګریبان شه
نادانان به د دنیا غمونه کاندي مرد هغه دي چه په زیرمه د خپل ځان شه
نشانه د نادانۍ به نوره څه وي چه سرې په خپل کردار باندي پښیمان شه
آدمیت څه په دولت نه دي رحمانه بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنیا کښې له دنیا کوښه کنار شه سمندر غوندي په اور کښې ګلعذار شه
پس له مرګه که ژوند غواړې سر ګیاه کړه په پریکړې سر بیا نوي مرغزار شه
دا ترخې اوبه به څه کوې د بحر خود پخپله د ګوهر په څیر آبدار شه
بې له خدایه نور د هیچا منت مه کړه په وچ کاڼي باندي ونه د کهسار شه
که د وني په څیر ګل و میوه غواړې ځان په نمر کړه سایبان د هر خاکسار شه
دست په دست که د خپل کار په درستول یې لا پخوا تر ځان وړنبې د بل په کار شه
که دي ویره شي له خپلې در ماندګۍ د درماندو دستګیري کړه خبر دار شه
که هوا دي د جنت په خاطر ګرزي خاك نشین په آستانه د هغه یار شه
که په توره تاریکۍ کښې روڼا غواړې نندارچي د یار د زلفو د رخسار شه
که پکار دي د سرو شونډو شیریني وي د خپل ځان په وینو سور لکه انار شه
که راضي یې چه دي باغ شي د زړه سبز په ژړا لکه باران د نوبهار شه
د رحمان په عاشقۍ کښې سترګې وشوې چه ښوك وایې عاشق ړوند دي هغه خوار شه

ketabton.com - The Digital Library

پاڅه یو ځله سیراب د عشق په جام شه   په ساغر د ماه و مهر می آشام شه
له اوله بندگي بیا آزادي وي   که مقصود د آزادۍ لرې غلام شه
د صیاد له وحشتونو خپسر خلاص کړه   لکه مرغ خانگی پخپله رام شه
ژوندی ځان په زمکه خښ کړه لکه تخم   که لویي غواړې د خاورو په مقام شه
درست جهان د کمینۍ په خوي وخوره   لکه زمکه هسي لاندي تر اقدام شه
په نیستۍ کښي د هستۍ مرتبه گوره   نندارچي په ویرانه کښي د خپل بام شه
و دښمن وته خپل حال پخپله وایه   ځان پخوا تر مرگه ووژنه مدام شه
په مستانو کښي د عقل څښتن غل دي   که په نورو خلقو خاص یې دلته عام شه
اې رحمانه د بلبلو ژبه زده کړه   دغه پسه په صفت د گل اندام شه

د دنیا د سود دپاره غمگین مه شه   غم د دین و د ایمان خوره بې دین مه شه
هر گره گره کشای لري کم بخته   نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
ډیر خفت دي دارنده چه دانه چین شي   خو دي آب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښي خوري مردار وي   ځان حلال کړه لکه زاڼه شاهین مه شه
د ذرې په څیر آفتاب په طلب خپل کړه   لکه تیږه هسي پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوني نه کیږي بې لاسه   لاس په ډیره کړه بې لاسه آستین مه شه
عاشقي او خود بیني دي سره لري   که مطلب دي عاشقي وي خودبین مه شه
په خپل کور کښي دي سفر دي که پوهیږې   مسافر د هندوستان و د چین مه شه
خپل تابوت درته ولاړ زین کړي آس دي   ته په زیرمه د بل آس و د زین مه شه
چه تقویٰ دیانت نه لري رحمانه   د دې هسي همنشینو نشین مه شه

په امید د آینده ؤ زړه ور مه شه   نسیه نقد ځبله بیل کړه اوتر مه شه
په امید امید ئې خلق نا امید کړه   د فلك له رهزنۍ بې خبر مه شه
د دنیا بادشاهان خواست کړی له فقره   ته بادشاه د هسي ملك شه خواستگر مه شه
د همای په څیر طعمه کړه وچ هډوکی   لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه
ځان صدف غوندي و خاورو ته کړه څیرمه   لکه ځگ هسي د بجر په سر مه شه
ډیر عزیز دي موم دلان تر سنگدلانو   ته یو څاڅکي شه د اوښو گورهر مه شه
حیوان هم په تسبیح د خداي مشغول دي   ته انسان یې له حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سړی و کفر ته وباسي   رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

ketabton.com - The Digital Library

ټپ ړانده دي عاشقان د يار له عيبه　ته ټپ ړوند د هغه يار په هنر مه شه
دغه ځاي د بيدلانو دي رحمانه　د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

ته ناحق نه ما کينه کړې کينه ناکه　په کينه به آئينه نه کړې ته پاکه
څوک بې وجهي چا ته توره تيره اخلي　خپل عمل دي چه دنيا ئې کړه هلاکه
چه خندا ئې د بلبل په آه سرد کړه　خداي د گل گريوان پاره کړ سينه چاکه
ځکه سپينی شوې اول د حباب سترگي　چه له بعضه په درياب کښې چوی تناکه
که تن زمکه کړې زړه تخم باران اوښي　لکه نخل به سرو وکاږې له خاکه
بلا دست به شې هاله په نورو ونو　که تعليم د زير دستیٰ واخلې له تاکه
بيا به مومې د ترکو واك و حکم　څو ونه ووزي د درست جهان له واکه
د هغه جهان ژوندون به هاله مومې　چه لاس وکاږې د دې جهان له ژواکه
ته چه ژغورې سر و مال په عاشقي کښې　عاشقي دا هسي چري ده کاواکه
چه دا هسي لوي ميلمه ته کور ته بيايې　اول غولي پاکيره کړه له خاشاکه
په دويئ کښې به ور نه شي تر توحيده　څو ضمير دي خالي شي له اشراکه
دا همه واړه حجاب دي چه ليده شي　نور دي حسن بالا تر دي له ادراکه
په ظاهر لباس غلط د سړي مه شه　مينځ ئې گوره له چغزی اوله متاکه
اوليأ په جهان ځکه څرگند نه دي　چه پاك ژوی خپسر نغاړې له ناپاکه
هيڅ وفا ئې له هيچا سره و نه کړه　ترو رحمان به څه مانه کړي له افلاکه

گيده وتره په پړي سره کلکه　د روتیٰ طمع و مه کړه له فلکه
هر سائل چه سوال د نان کړي له فلکه　گويا غواړي په کچکول کښې اوږمکه
له آسمانه چه څوك طمع د وفا کا　دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شکه
له بارانه سره هسي ږلیٰ ووري　چه هر زخم ئې بد تر وي تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت و مرحمت وي　ظلم خور به ئې تير وي تر اوزبکه
موږ به نه شي هيڅ سړی بې قناعته　که ئې خونه وي په سيم و په زر ډکه
بيا به نه مومې کمال بې کمينیٰ　که خيمه دي وي د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندي فراخ دي　په تنک چشم باندي تنگ شي له چشمکه
د دې دهر په يارانو کښې آب نشته　که ئې غواړې تر سما و تر سمکه

ketabton.com - The Digital Library

ترخې اوښې د عاشق آب و نمك دي   خداي دی نه کا څوك بې آب و بې نمکه
داد زاری اندیښنې مه کړه رحمانه   د دنیا چارې په تله دې تر دمکه

چه خیمه ئې د سیلاب په مخ شوه لکه   د حباب تماشا گوره تر دمکه
هیڅ پکار نه ده ویسا د پاڼ په سیوري   لا ترې لاندې وي د څو لرگو کوډلکه
دا د لاندی به هم واړه چیت پیت شي   مگر سر وي چا وکښلي تر فلکه
چه په اصل خداي نسکور وي پیدا کړي   څوك به څه خوري د دې دهر له ښانکه
چه دښمن ئې وي له دوسته اړولي   د هغه احتیاط بویه له کومکه
راشه واچوه د نفس و خوله ته خاوره   څو دې نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شي   په هغه به وي حرامه نوره څکه
که نور څوك تبارکي کا ځبله نوره   و رحمان وته خپل یار دې تبارکه

که په هجر کښې څوك ما پوښتي له حاله   حال خو دا دې چه ناتوان یم بې مجاله
زه د یار په دیدن ځکه شتابی کړم   چه د عمر بقا نه وینم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځار نه شم   شرمنده یم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه   عشق بې نیاز دي له ثوابه له وباله
بې د خپل آشنا د حسن له تعریفه   هیڅ مې مه پوښته له نوره قیل و قاله
ما د عشق په درس کښې نور څه لوستي نه دي   بې له زلفو بې له خطه بې له خاله
په دنیا په آخرت مې دې خداي نه کا   بې نصیب د مهرویانو له وصاله
که یار سر په دویدن غواړي مه جار ووزه   دغه حکم رحمان کړي دې دلاله

څو تر مینځه ورانه نه کړې د تن پوله   و به نه رسې تر خدایه تر رسوله
خداي و تا ته دین دنیا په غوره کښیښود   تا دنیا کړه په دا دواړو کښې قبوله
تر حرص په هورته بله بلا نشته   دا بلا د ستا په خونه شوه نزوله
یو ساعت د خداي په ذکر مشغول نه شوې   تمام عمر د خپل ځان په غم مشغوله
چه باقي زندکاني په فنا پلورې   ځان په کوم دانش دانا بولې مجهوله
له خالقه روگردان شوې و مخلوق ته   بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقوله
نصیحت لکه هلك در باندې تریخ دي   د دنیا په شیرینۍ پسې ملوله
چه رحمان غوندې خورسند نه شې په نول کښې   خلاص به نه شې په هیڅ رنگ د زړه له نوله

ketabton.com - The Digital Library

خبر نه یم چه ئې راوستم له کومه　　بیا مي کومي خوا ته استوي چه درومه
لکه ړوند چه لاس د بل په اوږه کيږدي　　هیڅ ژوره لوړه نه وي ور معلومه
خداي را پيښه نرۍ لار کړه ناليدلې　　لکه ورانه ما شوړه چه وي سر گومه
خراب زړه مي تورو زلفو ته هوس کړ　　بارې کوت د مرغه په څير په لومه
هسي کوډې د عاشقۍ را باندي وکړې　　چه سنگين خاطر مي نرم شه تر مومه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي　　الغياث د دلبرانو له رسومه
کله را کاندي شراب د لعلو لبو　　کله جام د زهرو را کاندي چه شومه
د مطلوب له طالبانو چه ځان شميرې　　اي رحمانه اول سيال شه بيا ئې مومه

اعتماد به په دنيا کوې تر کومه　　دا رفتار به په پس شا کوې تر کومه
څو به پټ له مرگه گرزې سپينه ږيره　　په روښانه ورځ به غلا کوې تر کومه
چه د دهر له يارانو وفا غواړې　　صيادي به د عنقا کوې تر کومه
د پيرۍ علاج په ډانگ په لوړ نه شي　　دغه کار به په عصا کوې تر کومه
ته چه پند وايې ناصحه و رحمان ته　　شکايت به د قضا کوې تر کومه

ډير عمر مې تير کړ بيهوده په زمانه　　نور دي ځما سر وي او د ترکو آستانه
هيڅ مي حاصل نه کړه په شيخۍ و په تقویٰ کښې　　پس له دې مي وار دي هر چه شي په ميخانه
شيخ و شيخي ورد و وظيفه و ذکر فکر　　زه و ساقی جام و باده چنگ و ترانه
زه و زاهدانو ته حيران يم دوي و ما ته　　ديوانه بده خندد و ده به ديوانه
گنج د عقل جار شه د عاشق تر څاڅکي اوښو　　نه خروار د عقل نه د عشق يوه دانه
تيغ د يار له لاسه په مرۍ د عاشقانو　　هسي لذت کا لکه د ميو پيمانه
خداي لره به ور شم په سودا د يار له مخه　　بل مقصود مي نشته په کعبه په بتخانه
زه له ډيري ميني په تش بوي د يار شيدا يم　　تل د لوندو خټو اوبه لړ وي بهانه
ځکه زاهد زهد کا د يو جنت دپاره　　سر ښندلي نشي په اوربل د جانانه
گوره د منصور هسي په دار نه شې رحمانه　　مه کړه دا د عشق خبري مستی رندانه
بل نام و نشان د عاشقۍ نشته رحمانه　　بې نام و نشان شه که ئې غواړې نشانه

که ستا خپله سيه وريې نه وي دښمنه　　آئينه ځما د زړه نه ده خچنه
ته چه ما وته د عيب په نظر گورې　　دغه واړه عيب ستا دي اې عيب ژنه

ketabton.com - The Digital Library

خپل صورت په آئینه کښې هر څوک ګوري   که څهره د چا صفا ده که ریمنه
چوهاړي د حلال خور په نامه بولي   له ښو خلقو بد ګوئي نه ده ممکنه
ته چه بد له بله وایې زه ویریږم   چري خپله بدي نه کړې معینه
تر هغو به وړنبي ستا عیب څرګند شي   چه هر چا وته دي کړې ده خندنه
هر څه تخم چه کرې هغه به یوسې   خپله خپله میوه نیسي هر ونه
که له خپله عیبه ځان ژغورې رحمانه   د هیچا له عیبه مه کوه پوښتنه

که له مخه یوه خوا کا حجابونه   خداي به ورکا و خوبانو توابونه
کله وي چه یو په رنك د هغه یار شي   که هزار شي په آسمان کښې آفتابونه
په ګرداب د زنخدان ئې هسي غرق یم   هیڅوك مه شه غرق په هسي ګردابونه
لکه زه چه ئې له غمه په عذاب یم   خداي دي نه بردي په چا هسي عذابونه
ګفتګو مي هیڅ اثر ور باندي نه کا   که له غمه ئې تصنیف کړم کتابونه
په یوه ځواب مي رد کا هزار سواله   هسي کاندي د سوالونو جوابونه
هیڅ پایاب د فن قریب ئې مونده نه شي   څوك به څه غواړي د بحر پایابونه
که لړ سترګي و بله کیږدم راته وایي   په یاري کښې عالم کله کا خوابونه
مال و ملك ئې همه واړه اوبه یوسي   د هغو چه ځي له سترګو سیلابونه
د کړ ورځو محراب ته ئې حیران یم   څه نسبت لري بتان و محرابونه
ما هاله له پارسائۍ نه وُو لاس وللي   چه په لاس کړه مطربانو ربابونه
ارغواني جامې چه آغوندي رحمانه   بیا ئې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

را کوي د بیدردۍ پیغورونه   بلوي مي په تندي باندي اورونه
نور څه نشته واړه غوښې دي د زړونو   چه ورژلي شي د ترکو په تیغونه
هر نګاه ئې په وکښه د زړونو شیر دي   همیشه را باندي ازمائي زورونه
خداي دي تور چا ته د تورو سترګو نه کا   عالمونه ئې ورکیږي په تورونه
یو د حسن اور دي بل کړ په جهان کښې   په دا اور باندي دي وسوه ډیر کورونه
زه د یار په مینه غل کړم رقیبانو   ګنه نور ئې کوم راپوري دي پورونه
د رحمان د عاشقۍ هسي غږ وشه   چه بر پاي شو په هر ښهر کښې ښورونه

ketabton.com - The Digital Library

په خاطر مي غلبه شوه ستا غمونه   لږ د خداي دپاره کیږده قدمونه
څه خو قیاس ځما د ډیرو اوښو وکړه   چه په تن کښي مي وُو چري دا رودونه
هر چه ستا په دم ژوندي دي نه رغیږي   که بې تا په ځان پوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان پو کا   نور به نه کا په دمونو قسمتونه
له قسمته خلاصیده د هیچا نشته   که داخل شي د مکې به حرمونه
سر ئې کله په کوشش تر ځایه رسي   څو د خداي له لوري نه وي کرمونه
چه توانگر د قناعت په خزانه شي   نور به څه کاندي دینار و درمونه
قسم وخوري له خوبانو بیا ئې مات کا   څه باور دي د رحمان په قسمونه

ژوندي کاندي د دنیا کار و بارونه   په مړو پریواته د خاورو انبارونه
څوك سر تور پښې ابلي خاورو لره درومي   چا کاږه دي په سر ایښي دستارونه
ښه استوگنه د دوه ورونو سره نه شي   بلکه اخلي یو تر بله آزارونه
د یوې وني له ښاخه پیدا کیږي   په چمن کښي هم گلونه هم خارونه
همره خلق هره ورځ له دنیا درومي   چه ئې نه په چا حساب شي نه شمارونه
یو یووار دي په هر چا باندي تیریږي   همیشه به په چا نه وي دا وارونه
ډیر له سره مي تودگي بازارگی تیر دي   څوك دي نه کا په ما قنج و بازارونه
جدایي د آشنایانو هر دم کاندي   په رحمان باندي د تورو گذارونه

دریغه ولیدي یو ځل هغه مخونه   چه دراز لري مژگان دراز قدمونه
دراز قد دراز مژگان درازی زلفي   وړې شونډي وړه خوله واړه غاښونه
د آسمان شمس و قمر به ترې قربان کړم   هم د زمکی په سر واړه سره گلونه
چه ئې ووینم په مخ مي اوښي درومي   د پسرلی له مخه ووري بارانونه
که یو ځله ئې مخ ووینم په سترگو   ما په زړه کښي قبول کړیدي تدرونه
د هجران په شپه سور کټ راته سور اور شي   یو زمان مي بادی نه لگي اوږخونه
توري زلفي دي په سپینو لیچو زانگي   ښاماران دي د چنډڼو په ښاخونه
که خداي غم د جدائي ورته آسان کړ   و رحمان وته آسان دي نور غمونه

ما وې زه به نه کړم په خوبانو باندي مینه   مینه د خوبانو وچوي د صورت وینه
خداي ځما په بخره عاشقي ک ړه له ازله   خوښ یم په دا بخره که ترخه ده که شیرینه

ketabton.com - The Digital Library

زهر دي که قند دي هم پخپله خوله څرگند دي　　نه مومي څوك خوند د بل د خولې له انگبينه
زمکه هغه سوزی هر چه اور ور باندي بل وي　　روغه خلقه شوه د رنځورو تماش بينه
ښه توبښه مي نسي په تش ډاډ د کور و کلی　　مرد بويهٔ چه واخلي د غم پيټي له غمگينه
نور عالم به څه کړم زه مريد د هغه کس يم　　هر چه و ما راکا يو پيغام له نازنينه
څو به سوك په سترگو غړوم له هسي غمه　　څو به مي تل څاڅي د غم اوښي له آستينه
سر د رحمان درومی د هجران په تيره توره　　ته ئې نگهبان شې يا اللهَ اِلعٰلَمينَه

يادوې په خوله مکه او مدينه　　نسکور پروت ئې د عورتي په سينه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړې　　پټ دي نقش د زړه رخت وي رنگينه
د اطلسو قبا غواړې نه ئې مومې　　له ناکامه دي خرقه کړه پشمينه
عبادت دي څو تيري تر معصيت کړي　　څه خو ونيسه و ځان ته آئينه
کينه بده ده بې شکه جنگ حرام دي　　نه له نفس وله شيطان سره کينه
د مردانو کار له نفسه سره جنگ وي　　نه ښځو غوندي له نقشه نگينه
تر ناپاکو نارينه ؤ ده بهتره　　پاك دامنه پرهيز گاره ارتينه
د ديندارې ارتينې له يوې گوښې　　صدقه شه شل بې دينه نارينه
نيکو کار سړي بهتر دي که خورد سال وي　　تر سپين ږيري بد کرداره ديرينه
بد کردار که صد ساله وي و رحمان ته　　څرگنديږي لکه طفل شبينه

بيا دي مخ دي جار وتلي څه بلا شوه　　دا بلا له کومه لوري را پيدا شوه
دا ځما په يار کښې مهر وفا نشته　　که دنيا واړه بې مهره بې وفا شوه
چه ئې هيڅ له خدايه ترس و ويره نه شي　　په نصيب مى يوه هسي دلربا شوه
چه ئې حسن وته گورم حيرانيږم　　را څرگنده يوه هسي تماشا شوه
څه د حد و د حساب خبره نه ده　　بې صبري مي تر حسانه زياته لا شوه
قراري مي په طلب کښې ئې حرام شه　　بې نمی مي په مذهب کښې ناروا شوه
چه راکښلي مي پرې غشي د دعا وه　　هغه نښه مى و نه ويشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بې مغزه بې حاصله　　هسي پوچه بې حاصله مي دعا شوه
عاشقي چه مي له خلقو په غلا غلا کړه　　هغه غلا مي په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسيه معاملی مومم　　چه مي نقده په ورغوي کښې نسيا شوه
درد بيرته جار و توشه راته پوري　　په نصيب مي بله نه وه دا وه دا شوه

ketabton.com - The Digital Library

يوه بخره هر سړي لره خداي ورکړه ځما بخره آشنائي د خپل آشنا شوه
د تدبير په دام په څشکله کښيوزی معشوقه چه مي په مثل د عنقا شوه
چه ئې زر کړ زيړ رخسار ځما د خاورو عاشقي نه وه په باب ځما کيميا شوه
څه حکمت د يار په مينه کښي خداي کښيښود چه عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه
دا باران نه دي چه ووري له آسمانه د مرغانو په رحمان باندي ژړا شوه

چه په نور څه پوري زړه تړې بې خدانه څه پوهيږې چه په ځاي کړې که بې ځايه
دا خو نشته چه به تل تر تله پايې که بيا پايې خو تر سلو کالو پايه
که دي سل کاله شي عمر خو به تير شي دغه پسه بيا به څه کړې راته وايه
سم له لاسه چاري نه شي مرد هغه دي چه بيدار وي و غليم وته له ورايه
ته په اصل کښي سړي يې ځاروي نه يې د چارپايو چاري مه کوه دو پايه
مرتبه به دي د مچ و د ميږي شي زړه په غوړو غوښو مه تړه همايه
موړ به نه شې ته په حرص بې قناعته اي په تخت د اورنگ زيب ناسته گدايه
وړاندي سراى لره توښه تړه رحمانه څو سفر دي کړي نه دله دې سرايه

په حالت د عاشقانو نظر بويه په زيارت د شهيدانو گذر بويه
بې مرشده څوک خبر د مريد اخلي غوڅ په غم د فرزندانو پدر بويه
بې ريباره رسيده و يار ته گران دي په کوڅه د مهرويانو رهبر بويه
بې هنره چا دولت موندلي نه دي په خدمت د صاحبانو هنر بويه
ستا له سترگو مي هر گور ملاحظه شي له دې هسي سياه دلانو حذر بويه
ښه چه سترگي خداي ملالي کړې د ترکو لږ په زړه د ظالمانو اثر بويه
ستا په داغ به هر يو زړه مشرف نه شي دغه تاج د بزرگانو په سر بويه
چه خبر د رحمان نه اخلي يار بد کا بادشاهان له گدايانو خبر بويه

که څوک لاس له سوده وکاږي زيان نشته په ملنگ باندي قلنگ و تاوان نشته
جدائي له اشنائي نه پيدا کيږي نا آشنا لره هيڅ غم د هجران نشته
د وفا خريدار بل خوا ته دي درومي دا متاع د زمانې په دکان نشته
مگر ځان و خداي ته پاسلي په امان شي گنه بل خوا ته د هيچا امان نشته
هغه يار به زه و کومه خوا ته غواړم چه ئې هيچرته منزل و مکان نشته

ketabton.com - The Digital Library

دلبران که هر څو ډیر دي په جهان کښي ځما یار غوندی دلبر په جهان نشته
چه هم قد لري هم زلفي هم سرې شونډې دغه هسي رنك آفتاب په جهان نشته
عشق عاشق لره یو هسي گلستان دي چه باغ وته ئې لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښي واړه سلطانان دي په دا ښهر کښي نیستکار و ناتوان نشته
که مجنون غوندی په عشق کښي څوك صادق شي د لیلي په دروازه کښي دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږي دلته کار د هر نا اهل نادان نشته

هسي زه یم یاره ستا په غم تازه لکه وي هره گیاه په نم تازه
سترگی وخورم که ئې وچی کړم له نمه که مي شي په دا ژړا صنم تازه
زه به څه کړم د چا چاری بې له یاره هر سړي دي په خپل ساه په دم تازه
د یار نوي نوي غم زیروي وصل رغوي سوي پرهر مرهم تازه
که دي زړه له غمه وچوې دلگیر مه شه کاتبان کا په چول قلم تازه
ښایسته یاران گلونه نه دي رحمانه بیلتانه کړه اکثر مړاوي کم تازه

ستا په عشق کښي دروغژن یم سر تر سره چه له غمه دي ژوندوي گرزم دلبره
زه به ستا له غمه کله شو لا مړ وم باري دم د خداي په لاس دي ناز پروره
شام سحر مي دغه ستا زلفی رخسار دي نور مي مه پوښته له شامه له سحره
چه خبر ئې په وصال و په هجران شم خبر نه یم له فردوسه له سقره
هسي بې سر و سامان دي هیڅوك نه شي لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مي منظور ستا په هنر نه شته که زه وکړم ستا په عشق کښي سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښي په یار نه کا خداي دي اوښي د چا نه کا بې اثره

ketabton.com - The Digital Library

ی

زړه مي ورکړ و خودرای   هر چه شوه تکيه په خداي
په سودا د عاشقي کښي   يا به شاه شم يا گداي
يا به کښينم و دونهي ته   يا په سيوري د هماي
چه خدای کا هغه به وشي   نه بل خداي لرم نه ځاي
بې دلبره به ور نه کړم   بل و هيچا د زړه راي
پاي بوسي به ئې پرې نه بږدم   څو مي رسي دست و پاي
يا خندا ده په دنيا کښي   يا ژړا ده په واي واي
تر دا دوه چارو په هور ته   نور څه نشته به دا سراي
عاشق بويه چه صادق وي   نه خودکام و نه خود راي
خداي دي نه کا څوك په عشق کښي   جو فروش گندم نماي
زه رحمان پکار پوهيږم   که مي مل شي کار فرماي

دا چه مست په ميو راغي يار د چا دي   بيا به تاخت کا په کوم غولي وار د چا دي
چه زړه سوي ئې د حرم په صيد هم نه شي   دا بې درد و بې صرفې گذار د چا دي
ما خو نه دي څوك بې وجهي آزار کړي   دا چه ما آزاروي آزار د چا دي
چه ئې درست جهان د مخ په رڼا زيست کا   دا آفتاب غوندي روښان رخسار د چا دي
چه بلبل ئې رسيدي تر گلو نه شي   دا دننه په حرم گلزار د چا دي
چه هيڅ ترس په زړه کښي نه لري رحمانه   دا نا ترس و بې پروا نگار د چا دي

غواصان که گوهر غواړي گوهر دا دي   بيدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
ځما يار غوندي به بل يو دلبر نه دي   د جمله ؤ دلبرانو سرور دا دي
خوند د لبو او د چاه زنخدان ئې   راشه گوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه دي وصل او هجران وته نظر کړم   زه گمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه بولې خطيبه   د قدم کيږده په ځان باندي منبر دا دي
د مکې سفر آسان دي مرد هغه دي   چه له ځانه سفر کاندي سفر دا دي
هر منعم چه دل جويي د قلندر کا   هغه نه دي قلندر قلندر دا دي

ketabton.com - The Digital Library

چه توانگر د قناعت په خزانه شي　　بل توانگر په جهان نشته توانگر دا دي
دا هنر نه دي چه خاوري څوك سره زر كا　　چه زر خاوري كا رحمانه هنر دا دي

هسي رنگ نعمت را كړي خداي و ما دي　　چه هيڅ څير بها ئې نشته بې بها دي
يو خو دا چه ئې په شكل د آدم كړم　　دويم دا چه محمّد مي رهنما دي
لاس و پښې و غوږ و سترگي خوله و ژبه　　يو صورت مي په څو اسمه مسما دي
آسمان زمكه نمر سپوږمۍ و روښان ستوري　　درست جهان مي و نظر ته تماشا دي
شپه و روځ د ماه و مهر له پرتوه　　مخ د زمكی راته درست نقره طلا دي
په شپه مښك په ورځ كافور را باندي ووري　　درست صورت می په كښې غرق سر تر پا دي
چه هر دم زندگاني نخښي و ماته　　هر نسيم د يار له لوري مسيحا دي
د چمن و سرو گلونو ته چه گورم　　هرهر گل راته له ورايه په خندا دي
د گلگونو ميو ناوې راته ناسته　　زنگاري قميص آغوستی د مينا دي
خپلي ويني په ورغوي كښې نيولي　　هر ساغر د مي فروشو جان فدا دي
د ښه رود په غاړه ناست سرود په لاس كښې　　هر مطرب لكه بلبل هسي گويا دي
چه دا هسي معرفت ئې پرې پيرزو كړ　　په رحمان باندي منت د پاک مولا دي

يو يو داغ په ټټر ايښي د هر چا دي　　كه پادشاه د ولايت دي كه گدا دي
شرابي په سر چشمه د دنيا نشته　　تشنه لب ئې گوښي گوښي په غوغا دي
لږ راحت په ډير زحمت سره مونده شي　　د دې دهر خس حرام دي كه ويړيا دي
د دنيا ښادي بې غمه مونده نه شي　　لږ خيرات د شوم له كوره په بلا دي
فراغت پرې باندي ولي حرام نه وي　　چه داخل په سراچه د دې دنيا دي
د مجنون د حال پوښتنه به څوك څه كا　　جهان واړه كوراكور مجنون ليلا دي
عشق يو هسي رنگ افسون په عالم پو كړ　　چه عاشق په تورو سترگو نا بينا دي
د هر چا ئې بخري وركړې گوښي گوښي　　خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دي
وركړه را پيروده ټول د بل په لاس دي　　هلته دخل نه ستا دي نه ځما دي
په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي　　په بنده كه ناروا دي هم روا دي
خواه نا خواه كه ئې رضا وي او كه نه وي　　د قسمت رسد رضا و نا رضا دي
ځان جهان سپارلي بويه و هغه ته　　چه ئې حكم جاري شوي په هر چا دي

ketabton.com - The Digital Library

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ور کړي جهان واړه د هغو په مدعا دي
چه مولٰ''''يٰ ور سره مل نه وي رحمانه که لښکر ور سره وي يك تنها دي

د ساقي په لاس کښي جام د مي ناب دي مطرب ايښي په زانو باندي رباب دي
ته چه ما وته توبه وائې نا صحه په دا وقت کښي چا څخه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره په دا هسي کار کښي کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوي په عقل کښي باله شي په محيط د عاشقي کښي يو حباب دي
هر چه ژغوري سر و مال په عاشقۍ کښي هغه کړي کور په مخ کښي د سيلاب دي
ته چه خوب غواړې په عشق کښي راته وايه کوم چا کړي د زمري په خوله کښي خواب دي
بې عمل که کتاب کيږدي په سر څه شو گويا ايښي ئې تر ښنو لاندي کتاب دي
چه د شر د عملونو ته خير غواړي تشنه لب غوندي سر شوي په شراب دي
د دښمن له مکارۍ وويريږه په نرمۍ ئې غلط مه شه سنگ در آب دي
عبادت په شتاب هسي کړه رحمانه لکه عمر چه دي تلونی په شتاب دي

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دي که مرهم ور باندي کيږدې ډير ثواب دي
حجابونه له اغيارو مناسب دي د يارانو په يارۍ کښي څه حجاب دي
بې تا چه ښايسته وي بې حسابه په هغو کښي هم ستا حسن انتخاب دي
لکه گل چه تر آفتاب پوري خجل وي دغه هسي ستا تر مخ پوری آفتاب دي
دا د ميو څه مستي او سرخي نه ده تيغ د سترگو ئې په وينو کښي عرقاب دي
زه رحمان به څه ځواب کوم و يار ته و ژونديو ته د مړيو څه ځواب دي

چتر سنگ و تر آهنه ئې زړه سخت دي زړه هغه لره ورکړي ما کم بخت دي
خدايه کله به هغه غل راته ايل کړې چه لوټلي ئې ځما د خاطر رخت دي
همره غم به نور په هيچا باندي نه وي لکه غم چه د خپل يار په ما یک لخت دي
مگر بيل په تيره تيغ شي يار له ياره گنه ښاخ له خپله ښاخ سره درخت دي
د پهلنگ او د پيرۍ حاجت ئې نشته د يارانو نشستن د زړه په تخت دي
چه له ډيره درده وخت پيژاندي نشي په رحمان باندي بې ياره هسي وخت دي

ketabton.com - The Digital Library

که ئې مهر و محبت که ئې عناد دي   ما د یار په یارۍ کړي اعتماد دي
زه و یار که په تن دوه په معنیٰ یو یو   هزار خوني واړه ښهر یو بغداد دي
هیڅ بیلتون ځما د یار و بله نشته   کار همه واړه موقوف په خپل معیار دي
هیڅ موقوف د معشوقې په حسن نه دي   د عاشق خاطره په خپلي میني ښاد دي
زه خپل آه آتشین له خدایه غواړم   د آشنا خاطره که موم دي که فولاد دي
چه پریشان د یار د زلفو په خیر نه وي   جمعیت د هغو زړونو لوی فساد دي
چه د آه و د فریاد طاقت ئې نه وي   هر سکوت د بې طاقتو آه فریاد دي
سل په دا رنګه نومونه د عشق نور دي   لکه نوم چه د مجنون و د فرهاد دي
چه ئې زړه شي هلته کښیني هلته پاځي   عشق د عقل و د هنر کره داماد دي
بادشاهان په عاشقۍ کښې ملنګان شي   ما و تا غوندي وګړي د چا یاد دي
که رښتیا د خرابۍ سره ګنج وي   فوقیت د شاګردانو په استاد دي
چه په یار پسي تر ځان تر جهان تیر شي   په رحمان ځمونږه هسي اعتقاد دي
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا   رحمان کړي نوي نوي اجتهاد دي

ستا له لاسه په ما جور دي که داد دي   ځما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دي
ستا په مینه کښې ځما له مخه تښتي   که آفتاب دي که آسیب دي که فساد دي
هر اهداد چه را کاوه شي ستا په مینه   په لیمه ځما قبول هغه اهداد دي
که تمام جهان مي پریوزي په لیمه کښې   بې تا نه را څرګندیږي نه مي یاد دي
ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ   نصیحت مي نور د زړه په غوږو یاد دي
اوس ځما له ننګ و نامه سره څه دي   چه دي نوم د عاشقۍ را باندي زیاد دي
هر ګلشن چه له ګل رخه بې بهره وي   د عاشق په نظر غولی د صیاد دي
د رحمان و توان ته ګوره همره ناز کړه   څه د اوسپنو روغ نه دي آدم زاد دي

په خاطر باندي مي ستا د غم غبار دي   همیشه مي په زړه پروت انبار انبار دي
رهبري که ګمرهانو ته کړي خضر   عاشقانو لره خضر ستا ریبار دي
ګوندي چري څوك د خداي په در قبول وي   ستا له لاسه مي فریاد په هر دیار دي
د شهید و پرهارونو ته نظر کړه   هسي رنګ له دواړو سترګو مي خونبار دي
چه د غم په بار ئې زړه دي ځما کښلي   هم هغه مي په زړه کښلي په بار بار دي

ketabton.com - The Digital Library

چه هر دم مي د غمزو په تورو وژنی   لا مي زړه په هغو سترګو منت بار دي
دا آسمان دي د هغه په مدعا وی   چه په ما باندي ئې کړي ستا اخبار دي
که يار سل ځله جفا ور سره کاندي   د رحمان دا هسي کله اعتبار دي

کمــــيـــنــي يــو نـــادرکـــار دي   چـــه کـــمـــال ځـــنـــي اظـــهـــار دي
چـــه اخـــتـــيـــار ئـــې کـــمـــيـــنـــي کـــړه   پـــه دانـــه کـــښـــي پـــټ خـــروار دي
چـــرګ پـــه دوه پـــيـــســـې حـــلال شـــي   بـــاز پـــه ســـل روپـــۍ مـــردار دي
چـــه آســـمـــان شـــه ســـرګـــردان شـــه   چـــه زمـــيـــن شـــه بـــر قـــرار دي
نـــښـــتـــر ګـــوره ســـر کـــشـــي کـــا   انـــګـــور ګـــوره نـــګـــونـــســـار دي
ذره خـــواره شـــوه آفـــتـــاب شـــوه   ابـــر خـــورب دي غـــبـــار دي
کـــوه بـــلـــنـــد شـــه ســـيـــه ســـنـــګ شـــه   لـــعـــل ووړ شـــه بـــزرګـــوار دي
لـــوي آســـمـــان تـــوره تـــبـــۍ شـــه   هـــلـــك نـــمـــر ســـره انـــوار دي
ووړ ســـړی ګـــوره رحـــمـــانـــه   چـــه لـــوي فـــيـــل ئـــې بـــار بـــردار دي

دنيا دار که مستغني په سيم و زر دي   هنرمند و څخه ګنج د خپل هنر دي
بيهوده به زور آور و ځان ته وايي   د دنيا سړي که هر څو زوراور دي
هسي مه وايه چه زه يم په جهان کښي   پيدا کړي خداي د سر د پاسه سر دي
ځني ځني ئې وليان پيغمبران کړل   نه چه هر سړي ولي او پيغمبر دي
جو دانه قدر يو لعل په کښي پيدا شي   نور جهان واړه د تورو کاڼو غر دي
يو بادشاه وي چه لښکر ور پسې درومي   نه په هر يوه سړي پسې لښکر دي
پيدا کړي خداي سړی په تفاوت دي   هسي نه چه جهان واړه برابر دي
که د عمر و رفتن ته څوك نظر کا   دا به وايي چه آفتاب د نماز ديګر دي
چه ئې سر په زمکه ايښی وي و يار ته   په آسمان باندي ختلی لکه نمر دي
تعجب څما د ډيرو اوښو مه کړه   ما مونډلي په دا بحر کښي ګوهر دي
د يار خرقه ئې خداي مه کړه په غاړه   رحمان کوږ دستار تړلي قلندر دي

زلفي دي له ډيري درازۍ پاي تر سر دي   يا د بنفشي لښتي خوري په صنوبر دي
لب دي آب حيات دي يا شکر يا نبات دي   يا خو زه غلط شوم تر همه واړه بهتر دي
قد ته دي څوك نه شي رسيدي له بلندۍ   ولي چه معراج وته خاته د پيغمبر دي

ketabton.com - The Digital Library

ما چه ستا ښایست او نمر سپوږمۍ سره په تول کړه　　تللي په میزان کښي تر آسمانه سپوږمۍ نمر دي
څاڅکي له آسمانه په هر چا ووري یکسانه　　پرخه په واښه شي په صدفو کښي ګوهر دي
بخت دي چه ئې څوك متمکن کړه په تخت باندي　　څوك د غم په خار سره پاره پاره جګر دي
باد چه دي په زلفو باندي قصد د پریشانۍ کړ　　ځکه ئې ګردونه د جهان واړه په سر دي
هله به سړی شي چه دي نوم عبدالرحمن شي　　اوس سړي په څه ئې که دي لوستي زیر و زبر دي
سپیني اوښي زیړ رخسار د میني له دولته　　اې رحمانه دا د عاشقانو سیم و زر دي

دواړه سترګي مي کړې د ستا په لور دي　　مدام ډوبي د فراق په آب شور دي
کنډولي د دواړو سترګو ستا په طمع　　و هر لور ته مي نیولي کور په کور دي
چه مي خیال د ترکو ولیده په زړه کښي　　دواړه کسي مي و زړه وته نسکور دي
ما قبول د رقیب ناز کړ ستا دپاره　　سود و زیان په دا جهان کښي خور او ورور دي
په رحمان باندي دا هسي ګمان مه کړه　　چه بې تا په نور څه غلیږي هغه نور دي

ستا له غمه مي په سر کښي هسي شور دي　　ګویا میشت مي په سر ښهر د لاهور دي
په افسون او په جادو د تورو سترګو　　خراب زړه مي له جمله عالمه تور دي
که مي زړه له غمه وچوي راته وایي　　غم د هجر دغه مه ګڼه لا نور دي
د هجران په بیمارۍ کښي را معلوم شه　　چه اخیستي مي آزار د پلار و مور دي
دا دنیا په مثال کور شوه د غمونو　　چه په هسي کور نازیږي هغه کور دي
دا جهان نه د چا خپل دي نه به خپل شي　　چا په خپله رضا پرېښود چا په زور دي
چه د مرګ په پوروړیو کښي څوك ومري　　دي دواړو پوروړیو زوي او ورور دي
که رحمان په عاشقۍ ملامت کیږم　　ما په سترګو قبول کړي دا پیغور دي

که دلدار په دلدارۍ ځما قدم ږدي　　ګویا هر قدم په لاري د حرم ږدي
ځاي لري که بې منته بوسه راکړي　　کوم کریم په چا منت د خپل کرم ږدي
معشوقه شفیقه بویه مهربانه　　نه قارون چه په ځان اسم د حاتم ږدي
هسي پټ لرم دا زیړ رخسار له خلقو　　لکه زر چه څوك له خلقو پټ پنهم ږدي
خداي و ما وته ګلونه د جنت کړل　　که داغونه مي په زړه باندي د غم ږدي
هیڅ ماڼه دي څوك له مستو سترګو نه کا　　کوم یو مست دي چه قدم په لاري سم ږدي
راحت نه دي بې زحمته چا موندلي　　کوم طبیب دي چه په روغ صورت مرهم ږدي

ketabton.com - The Digital Library

زه هر گور تر خپل صنم پوري شرمیږم برهمن چه سر په پښو د خپل صنم ږدي
و آسمان ته لاس د عقل نه رسیږي دا خو عشق دي چه په عرش کرسي قدم ږدي
زه رحمان ئې تاج گڼم د یار له لاسه که مي پنډ په سر د جور و د ستم ږدي

د دنیا کاروانه واړه غلول دي دا گمان په هیڅا مه کړه چه مي خپل دي
هیڅ مزه په دا جهان کښې پاتي نه شوه د یخ سوري په اوبو پوري کول دي
پوزه غوړ د غوښو شته په هر چا پوري که د شرم پوزه غوړ غواړې باطل دي
که دي دوه کاسې دانې وي په کندو کښې پس له شامه هسي وایه چه د بل دي
که ته یو یا دوه عیبونه د چا شمار کړې بل به هسي تا ته وایي چه ستا سل دي
نصیحت د ناصحانو اثر نه کا د سړې او میني خوشي ټکول دي
دا نا اهل همدمان دي نه پوهیږم که موچۍ د رحمان پنډي په گوگل دي

چه د څنگه مي دلبر په لاس کښې جام دي نن اورنگ د زمانې ځما غلام دي
مدام کله وي دنیا د دنیا دارو بې له عشقه چه دولت ئې مستدام دي
د هارون څرخ پاي نیلي دي د سپهر څو به دوکا چه ئې دو په سر د بام دي
د دنیا چاري په مثل دي د سوري د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دي
که ئې صبح ښایسته ده خنده رویه بیا ئې هسي په هر صبح پسي شام دي
نه په مهر کښې آرام شته نه په ماه کښې په دنیا راغلي هر یو بې آرام دي
بې غمي په دنیا چري ده رحمانه یو بې غم دي څوك را وښیي کدام دي

سپین رخسار و مشکین خال و بله صنم دي یا محمود و ایاز ناست سره همدم دي
که دي مخ په زلفو پټ شه باک ئې نشته د حیات اوبه هم پټي په تور تم دي
ستا له زلفو له رخساره له سرو شنډو پیدا شوي شام شفق و صحبدم دي
په دهن کښې دي غاښونه تجلي کا یا غوټي په غنچه کښې د شبنم دي
نه چه اوس ځما زړه غوڅ ستا په غمزه دي چاړه غوښې له قدیمه سره په غم دي
بې ژړا چا ته نه گوري سیه چشم د نرگسو غوړیده د جوي په نم دي
راحت نه دي چا موندلي بې رحمته ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي
ستا د حسن د تعریف له برکته د رحمان د شعر کوکي په عالم دي

ketabton.com - The Digital Library

غم دي هسي غلبه شه په ما باندي　　چه مي ځاي نه شي دننه نه دباندي
له زگيروو نه مي نور خلق په عذاب شه　　تل د وچو له کبله سوزي تاندي
زه د ستا په غم کښي شمعه غوندي ژاړم　　ته ځما په غم کښي صبح غوندي خاندې
زړه مي ستا په لوري هسي آويزان دي　　لکه زلفي دي په مخ دي آويزاندي
ما دي ستا د انديښنو په اور کښي سوي　　د دنيا انديښنې واړه لکه سپاندي
دا دستور دي چه لوي غم په سړي ور شي　　نور غمونه ئې همه شي تر پښو لاندي
هر چه ما په نصيحت له تا جار باسي　　بيا د ستا په لوري درومي له ما وړاندي
سره لنبه گوره چه څه کا په وچ ډکي　　مخ د يار په رحمان هسي چاري کاندي

ما د ستا لمن ته اچولي دا خپل ځان دي　　ستا دي ځم نه دي که دانا دي که نادان دي
خپل سرکښي لويي مي همه واړه فراموش شوه　　هسي مي زړه ستا دې لوي قامت وته حيران دي
بې له تا که سير د گلستان کړم که د گلو　　نه پوهيږم هيڅ چه گلاستان دي که زندان دي
چا پيراندم زه چه عاشق نه وم په جهان کښي　　اوس مي ستا له رويه نوم رسوا په درست جهان دي
ډير همزولي تير شوه د مجنون بې نام و نقشه　　عشق دي چه عاشق لره هم نام دي هم نشان دي
لوي ترکوم چنجي دي پروا نه چه افسانه شه　　واړه په سبب د عاشقۍ نمايان دي
واړه د خپل ځان په نظر گوره که دانا يې　　اي عبدالرحمٰنه درست جهان عبدالرّحمٰن دي

ketabton.com - The Digital Library

زړه مي ستا په فکر ذکر گلستان دي   تن مي ستا له غمه پاڼه د خزان دي
ستا د هجر په غم هسي بهره مند يم   چه په سترگو کښي مي جوړ رود روان دي
ستا کتو مي عجب زخم په زړه وکړ   چه هم ويني ترې بهيږي هم خندان دي
هسي رنگ مي د خپل زړه له وينو واخيست   چه ځان درست راته په شکل د جانان دي
که د ستا د زلفو مار کاندي خونونه   ما موندلي ځني عمر جاودان دي
ځکندن که هر څو تلخ و تريخ وايه شي   ستا د لبو په مدد آبحيوان دي
آشنائي تر جدائی کم زورې نده   معطر په بوي د مصر درست کنعان دي
لکه نمر په څلورم آسمان ليده شي   محبت به سل حجابه کښي عيان دي
نور د شمع په فانوس کله پټيږي   عشق د عقل په پرده کښي نمايان دي
که د ستا په مخ کښي بوي د حجاب نشته   زه له ډيري ځلي وايم چه نهان دي
طاؤس رنگ زلفي دي چا هسي کړه کرې   چه هر موي ئې په څو رنگه په څو شان دي
بې پردې به حسن نه وي چا ليدلي   که څوك وايي چه ليده شي تش گمان دي
ښادي غم غوندي آسانه مونده نه شي   سور په خپلو وينو لعل د بدخشان دي
کوه وصال په هر زمان وي هسي دريغه   لکه غم چه د هجران په هر زمان دي
بې د ستا له ملاقاته چه مشکل شه   نور مشکل واړه په ما باندي آسان دي
هم په دا راته آسان شو نور غمونه   چه ستا غم راته د حد په هورته گران دي
يو نفس به دي له دره بيرته نه شم   څو مي يو نفس باقي په دا جهان دي
قافله د صبر هيڅ ويسا پرې نه کا   ستا له غمه مي منزل د زړه ويران دي
که سروسامان ستا د زلفو نشته   هسي زړه ځما بې سر و بې سامان دي
لکه تا چه تور گيسو په مخ پريشان کړ   ځما هسوي خراب زړه پسې پريشان دي
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي   چه گذر ئې ستا په چاه زنخندان دي

په نامه د هغه خداي مي دا بيان دي   چه يو نوم ئې په نومونو کښي سجان دي
هم بادشاه دي د جمله ؤ بادشاهانو   هم د هر يوه سلطان په سر سلطان دي
هغه کار چه و هر چا وته مشکل وي   هغه کار واړه و ده وته آسان دي
څوك آفتاب شي په آسمان را خيژولي   ده آفتاب را خيژولي په آسمان دي
څوك د نمر په مخ حجاب شي غوړولي   ده پټ کړي نمر په ابر کښي پنهان دي
څوك په شپه کښي شي مهتاب پيدا کولي   ده په شپه کښي پيدا کړي ماه تابان دي
څوك يو څاڅکي پرې يستي شي له اسمانه   نزول کړي ده په مونږ باندي باران دي

ketabton.com - The Digital Library

ځوك شي روح نيستي په يوه ماشي   ژوندي كړي ده په روح تمام جهان دي
ځوك و سنگ شي رنگ د گلو ور كولي   ده و سنگ وركړي رنگ د ارغوان دي
ځوك له خاورو شي يو گل پيدا كولي   ده له خاورو پيدا كړي گلستان دي
ځوك له سنگه شي گوهر پيدا كولي   ده له سنگه پيدا كړي در مرجان دي
ځوك شي رزق و هر مخلوق ته رسولي   دی د هر يوه مخلوق روزي رسان دي
ځوك بنده لره ايمان شي ور كولي   ده وركړي هر مؤمن لره ايمان دي
ځوك له زمكي و آسمان ته شي ختلي   ده عيسیٰ لره وركړي دا مكان دي
ځوك له خداي سره خبري شي كولي   ده موسیٰ مشرف كړي په دا شان دي
ځوك اينبو دي په توسن د آسمان زين شي   اينبي ده په هوا تخت د سليمان دي
ځوك په سپينه ږيره پايي تر قيامته   ده په خضر باندي كړي دا احسان دي
چه په ده شي هغه كار په هيچا نه شي   هر توانا د ده تر توان پوري ناتوان دي
په اوبو كښي ئې د كاڼو گوټ پيدا كړ   ده وركړي په كښ اور لره مكان دي
په سجود ئې زمكي سر دي لگولي   هم ئې زوړند په ركوع سره آسمان دي
هر ونه په قيام ورته ولاړه   هر گياه ئې په تسبيح سره زبان دي
همه واړه په تسبيح د ده مشغول دي   كه ملك دي كه پيري دي كه انسان دي
هر ماهی ئې په درياب كښي حمد وايي   هر مرغه ئې په چمن كښي ثنا خوان دي
حق په حق ئې هيچا نه ده ثنا كړې   نه له هيچا واقع شوي دا بيان دي
مخلوقاتو هسي نه دي پيژاندلي   لكه ده ځخه چه قدر د خپل ځان دي
حد پايان ئې هيڅ سړي موندلي نه دي   معرفت ئې هسي بحر بې پايان دي
نه ئې زيان نه ئې زوال نه ئې نقصان شته   دي بې زيانه بې زواله بې نقصان دي
نه ئې مثل نه مثال نه ئې مكان شته   دي بې مثله بې مثاله بې مكان دي
پاك ئې وگڼه بې شكه بې گمانه   له هغه چه د چا شك د چا گمان دي
نه ئې ځوك په سترگو ويني نه ليده شي   او بې چونه بې چگونه نمايان دي
كه ځوك وايي ليده نه شي ليده نه شي   او كه وايي و هر چا وته عيان دي
منزه دي له جمله ؤ جهتونو   او بيا هر جهت په ده باندي ودان دي
له زرگونو صفتونو راشه گوره   چه ئې كړي نيم صفت عبدالرحمٰن دي

ستا د عشق حرفونه تور نه دي گلگون دي   هغه په دا چه نوشته په جگر خون دي
تش به نه شي هغه خم د عشق له ميو   چه ئې خاوري د فرهاد و د مجنون دي

ketabton.com - The Digital Library

د دنیا چاري همه واړه فاني دي   دا د ستا جور و جفا ولي افزون دي
مقتولان ستا د غمزو دي لاله نه دي   چه په سره کفن له زمکي را بیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو څخه نشته   جونه نه دي سکه ګنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کښې ګدایان کا   ما لیدلي فسادونه د ګردون دي
د رحمان د زړه خوناب مګر قبول شه   چه مخونه د دلبرو پرې ګلګون دي

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي   قد و سر و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو   لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره په بستر د پاسه پروت یم   نار و خاوري دا بستر درې واړه یو دي
چه ئې در و هم دیوار وته نظر کړم   با غ بوستان و دغه در درې واړه یو دي
خداي د یار له هجره هیڅوک خبر مه کړه   تاخت و قتل دا خبر درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې را باندي راشي   دا غبار مښك و عنبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سړي درومي له جهانه   توري خاوري سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا   خان سلطان و قلندر درې واړه یو دي
ور دي نه شي په پردئ زمکه هیڅوک   کور و کر و مبصر درې واړه یو دي
چه دي نه په کښې یو یار نه دي آشنا وي   هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو   خر مهرې لعل و ګوهر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو   ګوواور و پښاور درې واړه یو دي
غزا وشوه که ځان ستائې و رحمان ته   بې هنر و ګاؤ و خر درې واړه یو دي

په دنیا کښې که څه کار دي خو د دین دي   د دې کار په کننده ؤ آفرین دي
چه تقوىٰ او دیانت ئې شي په بحره   د هغو د سعادت ستوري قرین دي
قناعت مي هسي خوند په خوله کښې کیښود   چه وچ ټوك مي په دهن کښې انګبین دي
بې هاتیانو بې اوښانو بادشاهي کا   د زاړه پوزي ټوکر کي ئې قالین دي
چه په خواست د حاجت پورته کا لاسونه   د آسمان د مالائکو پرې آمین دي
چه قبوله کهتري کا په دنیا کښې   د هغو په بهترئ باندي یقین دي
تلل د لوړي اوبه درومي و ژور ته   حق تعالىٰ کمال ورکړي و کمین دي
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده   که زړوکي ئې خیرن وي زړه ئې سپین دي
د سرکښو سر که ورشي تر آسمانه   په دوه ورځي پس ئې ځای زیر زمین دي

ketabton.com - The Digital Library

که ښیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا　　د رحمت لیاقت نه لري لعین دي
که صورت ئې د سړي سړی باله شي　　په معنی کښې سړی نه دي شیاطین دي
که رحمان څخه متاع د دنیا نشته　　شکر دا چه نه خودرای و نه خودبین دي

چه دا هسي لاس په لاس دنیا پرېښودي　　څه چواچندڼ په ځان پوري مښو دي
دا دنیا په مثال پل مرگ ئې سیلاب دي　　د سیلاب په مخ کښې څه پوله ایښو دي
جل زلمي لا واده نه وي سره گونده شي　　دا رنگ چاري د مرگي په خرخرښو دي
قافلې چه په دنیا کښې شوې داخلې　　بیا هم هسي معلومېږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو باندي آسان وي　　چه تر کوچ پخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت اوده وي　　د هغو عالمو ږیري د وکښو دي
په هر شان چه یار خوښېږی زه هغه کړم　　خپلول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مي لکه تاج دي په سر ایښې　　نور غمونه مي همه لاندي تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهېږي　　دلته څه د عاشقۍ نښې د ښو دي
میخواران که ئې خبر شي له مستۍ نه　　د رحمان د میخانې شراب د څښو دي

دا ژوندي چه معلومېږي واړه مړه دي　　که څه دي هم هسي وایه چه څه نه دي
یا د باد په مخ کښې خاوري دي دا توري　　یا د اور په مخ کښې واړه وچ واښه دي
د خپل عمر شپې او ورځې چه په زړه کړم　　هسي دورمي چه د سیند گویا اوبه دي
غافلان که ویني، اوري به ئې څه کړې　　دا ئې خوب دي نه لیده نه اوریده دي
چه د خداي له معرفته خبر نه وي　　هغه واړه که بیدار دي هم اوده دي
د رحمان د زړه له حاله خداي خبر دي　　چه په زړه کښې ئې د یار له غمه څه دي

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دي　　ستا د وصل په نسبت گلستان څه دي
چه آشنا شي ستا له دره له دیواره　　انتظار ئې په روضه د رضوان څه دي
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغه　　احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دي
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي　　و هغو ته د عطارو دکان څه دي
بلهوس که بوسه غواړي له تا څه شو　　هر رنگ هر رنگ ویل کاندي نادان څه دي
هر چه لاندي خپل وجود تر خپل قدم کا　　عرش ئې لاندي تر قدم شي آسمان څه دي
زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم　　برق و رعد چکاره دي باران څه دي

ketabton.com - The Digital Library

ځان جهان هسي ستا په مينه هير دي نه پوهيږم چه ځان څه دي جهان څه دي
ته چه نه ګورې و ما ته لږ مي پوه کړه په دا کار کښي دي ضرر و نقصان څه دي
زه بې صبره يم که مهر د ستا نشته له دې دواړو دي په زړه کښي ګمان څه دي
که ستا سترګي دي قاتلي زه مقتول يم وايه نور دي په خاطر کښي ارمان څه دي
چه مي وينې ترو مي څه پښتې له حاله له عيانه احتياج د بيان څه دي
هر چه وايې ستا رسئ د رحمان غاړه و تواناؤ ته حجت د ناتوان څه دي

د عاشق نظر په خورد و په خواب نه دي مراد ئې بې د يار له دره بل باب نه دي
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه دا اسباب په عاشقئ کښي اسباب نه دي
چه د يار سره حساب د دنيا کاندي دغه هيڅ په عاشقانو حساب نه دي
چه عاشق په عاشقئ کښي ارباب نه شي که د درست جهان ارباب وي ارباب نه دي
هر چه يار منع کوي له خپله ياره دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دي
دا حجاب چه نور عالم ئې حجاب بويي دا ځما د يار تر ميانه حجاب نه دي
که ثواب دي هم سوئ د يار له مخه ما ګڼلي دغه کار په ثواب نه دي
که ليدلي زليخا يوسف په خوب و ما په ويښه دي ليدلي په خواب نه دي
صبر ونيسه په مخ کښي که مراد غواړې هيچا کړي دغه کار په شتاب نه دي
رحمان سوال د بوسې کړي دي له ياره لا ئې هيڅ ځني موندلي ځواب نه دي

هغه يار چه بې وفا دي څه يار نه دي هغه کار چه بې بقا دي څه کار نه دي
که د سر ښيندل دشوار په ما و تا دي دا په عشق کښي سهل کار دي دشوار نه دي
انديښنه سړی بيدار کاندي له خوبه کم انديشه که بيدار دي بيدار نه دي
که څه عمر دي عاشق لره وصال دي د هجران عمر د عمر په شمار نه دي
د چشمانو په ځنبل کښي تير و بير شي اعتبار د زمانې اعتبار نه دي
که د سلو زويو پلار شي به ئې څه کا بې وقوفه زوي د پلار څه په کار نه دي
معشوقې هميشه ناز په عاشق کاندي رحمان هيڅ له خپله ياره آزار نه دي

هر نګار چه بې وفا دي نګار نه دي په ګلزار کښي چه ګل نه وي ګلزار نه دي
په تلخئ د ميو مست خلق مي خوښ دي هغه خار چه بوي د ګل لري خار نه دي
ديندارې دنيا داري دي ځبله لري ما ليدلي هيڅ ديندار دنيادار نه دي

ketabton.com - The Digital Library

که زوزګار دي په جهان کښي عاشقي ده   د دې نور عالم روزګار څه روزګار نه دي
چه تصديق ئې په خپل زړه کښي محکم نه وي   دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دي
په هر زړه چه د خپل يار د غم غبار وي   دغه ابر د رحمت دي غبار نه دي
چا به کسب بې له عشقه نور څه نه کړ   باري ګنج دي چه هر يو ته آظهار نه دي
معشوقه وفا له هيچا سره نه کا   ګڼه کوم يو د دې رخت خريدار نه دي
د خپل يار وصال د خداي په داد مونده شي   دغه کار مي د هيچا په اختيار نه دي
په رحمان باندي منت د معشوقو دي   د بې حسنو معشوقو منت بار نه دي

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دي   د بل زخم په څير سهل و آسان نه دي
عاشقان او معشوقې سره پوهيږي   دغه راز و نور عالم ته عيان نه دي
عاشقي نه ده که ګورې حيراني ده   کوم سړی په دغه کار کښي حيران نه دي
يو عاشق دي څوك را وښيي په عشق کښي   چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دي
همره اوښي د عاشق په ګريوان ووري   ته به وايې چه يو سيند دي ګريوان نه دي
دا هجران دي چه ئې مرګ په عاشق ګران کړ   که هم ځان ور څخه درومي هيڅ ګران نه دي
نور غمونه که په ځان د سړي بد دي   غم د ترکو بد د هيچا په ځان نه دي
د دوزخ د اور که تا وله حده تير دي   برابر د بيلتانه د نيران نه دي
چه باله شي څوك په عشق کښي کم عقل   دا کم عقل ډير هوښيار دي نادان نه دي
چه بې ياره زه جهان وته نظر کړم   رحمان وايم چه ويران دي ودان نه دی

عاشقان دي په اور سوي دي که نه دي   ستا د عشق په اور الوي دي که نه دي
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښي   تا و ما وته ښولي دي که نه دي
په دنيا کښي خو يو سر و مال ويل شي   دواړه ما په تا بايلوي دي که نه دي
تل د ورځو په لينده د ښو غشي   تا په ما باندي را کښلي دي که نه دي
چه مدام ئې ځما زړه له غمه چوي   توري زلفي دي پيچوي دي که نه دي
راشه وګوره احوال د عاشقانو   مړه د عشق په تيغ کوټلي دي که نه دي
ناصحان چه نصيحت و يار ته کاندي   چري دوي هم مين شوي دي که نه دي
ښائيسته که په ښائيست ملايکه وي   په وکښود زړونو روي دي که نه دي
بلبلان پسي نارې وهي رحمانه   د بهار ګلونه شوي دي که نه دي

ketabton.com - The Digital Library

خبښ مي ستا د ښو غشي په سينه دي　　پور راپوري مي وتلي تر اينه دي
تل ئې مخ د يار په مخ باندي وي ايښي　　هغه زړونه چه بې زنگه آئينه دي
هسي نه چه زه نن ورځ په تا شيدا يم　　ستا غمونه مي په زړه کښي ديرينه دي
لکه ستوري چه بريښنا کا په آسمان کښي　　په ټټر مي ستا داغونه نگينه دي
درته وايم چه له آهه ئې پرهيز کا　　د هغو چه پوشاکونه پشمينه دي
که دا ستا رخسار سوزاني لنبې نه وي　　ولي کسي ځما تور سوي نينه دي
څه به سم په صبحدم گورې و چا ته　　چه دي سترگی په مي مستي شبينه دي
هغه سترگي چه پيدا کړې خداي خونريزي　　بې غضبه په غضب او په کينه دي
شرابيان چه شراب مومي خو ئې شومي　　کله منع په اختر په ادينه دي
چه تمام د خپل ځگر په وينو رنگ شه　　د رحمان خبري ځکه رنگينه دي

که مطلب و مدعیٰ د سړي خداي دي　　هر هر مړي د ژونديو رهنماي دي
مسافر که په رحلت کښي و بله غېږ کا　　هر آواز ئې خواب آلود لره دراي دي
که سړي و حقيقت وته نظر کا　　ژوندی خلق واړه ناست د مړو په ځاي دي
دا خو بخت دي څوك ئې سپين و څوك ئې توركړه　　گڼه عين لكه زاغ هسي هماي دي
لكه فرق چه د هماي و د زاغ نشته　　هم دغه دليل د شاه و د گداي دي
ته نظر د كاري گرو په كار مه كړه　　كار همه واړه موقوف په كار فرماي دي
سالكان چه د جهان تماشا كاندي　　له جهانه ئې مطلب جهان آراي دي
كه څوك خپل دست و پاي وباسي له ميانه　　خداي پخپله د بې دستو دست و پاي دي
په هغه جهان نيكي و بدي نشته　　هر مطلب د طالبانو په دا سراي دي
زه رحمان يوازي نه يم په دا كار كښي　　هميشه د يار په يار پسې واي واي دي

په ظاهر صورت چه ستا د در گداي دي　　په معنیٰ كښي د جمله ؤ كد خداي دي
مجنون بيد غوندي رونق د گلستان شي　　چه ئې ستا له غمه سريه پشت پاي دي
چه له غمه دي حرس غوندي نالان دي　　د جمله ؤ گمرهانو رهنماي دي
چه څوك زړه د ستا و تورو سترگو وركا　　ستا د ورځو تور محراب د لاندي ځاي دي
چه مسكن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي　　د هغو ناستي په سوري د هماي دي
چه تا ووينې و ما ته نصيحت كا　　شك پرې مه كوه بې شكه چه خود راي دي
كه زر دار دي اشنايان د زر دارانو　　د رحمان د آشنايانو تكيه خداي دي

ketabton.com - The Digital Library

که د خلقو و نظر ته آدمي دي   خوار عاشق د معشوقې د کوڅې سپی دي
هر چه ځان یار په سپیو کښې داخل کا   ترو هاله به ورته وایم چه سړی دي
ما دي خداي د یار له غمه بې غم نه کا   دا په ملك د عاشقۍ کښې لوي ورانی دي
زه د یار په غم کښې زیړه څهره خوښ یم   دا ځما خزان خزان نه دي پسرلی دي
زه ژوندون د یار و وصل وته وایم   ګڼه هر یو دوزخي په ژوند ژوندی دي
ته چه ما منع کوې د یار له دره   کوم یو در د یار له دره بریالی دي
زه د یار میني په یار باندي شیدا کړم   که څوك ما ګڼي زه نه یم واړه دی دي
چه وحشي مجنون ئې ښهر لره راووست   د لیلې د زلفو هسي غړوندی دي
زر داران که اوبه څښي په جام د زرو   ځما خوښ دا خپل د خاورو کنډولی دي
اورنګ زیب که د ډهلی په تخت نازیږي   خپله خونه هر ګداي لره ډهلی دي
چه له خپله کوره ووزي مسافر شي   څوك ئې پیژني ساهو دي که مریی دي
چه ئې خاوري شي له خاورو سره ګډ ي   ترو د چا زده چه کوم نیکه نمسی دي
توره شپه په آشنایانو روڼا ورځ ده   روڼا ورځ په نا اشناؤ تور وږمی دي
نه دي سترګي پوزه غوږ د کم شناختو   په معنیٰ کښې یو دیوال سوری سوری دي
عاشقان ئې د دنیا له غمه خلاص کړه   عاشقي د سلیمان بادشاه غمی دي
هر چه حب د عاشقي لره په زړه کښې   که په قطع صد ساله وي هم زلمی دي
دا هلال دي چه لیده شي په شفق کښې   که په لاس د ګل اندامي سپین وښی دي
نا آشنا به بهره څه رنګ څني مومي   چه مدام ئې په آشنا پسې غورزی دي
څربوې مي قربانۍ لره پوهیږم   دا چه کړي دي په ما باندي زړه سوی دي
چه په نوم باندي باله شي لیده نه شي   معلومیږي چه نر حوریا ښاپیری دي
چه د خط په دود ئې خلق په کښې پریوزي   زنخدان ئې تر سبزي لاندي کوهی دي
زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا   که جفا نه کا وفا کا څو تیری دي

عاشقۍ را باندي سوري کړې مرۍ   هیڅ مي نه درومي بې یاره تر مرمۍ
څه اثر به ئې د عق وي په ر کښې   د هغو په سر چه کښېني ښاپیرۍ
د مژګانو په پنجه مي زړه وکاږي   خداي د ترکو مستي سترګي کړې زمرۍ
غلوفه به ئې بې غمه نور څه نه وي   هر چه کاندي د خوبانو چاکرۍ
لږ د صبر سبق ما لره هم راکړي   که په عشق کښې څوك دغه طاقت لرۍ
خدانه څه دي د کوتوال په لاس کښې ور کړم   چه شپه ورځ مي غړوي لکه تورۍ

ketabton.com - The Digital Library

په صورت مي نرۍ تبه شوه ولاړه   تا چه دواړه سترگي توري کړي نرۍ
د وصال دلالان کوم طرف ته غواړم   چه بندي شوم د هجران په کچرۍ
نور د شمع په فانوس کله پټېږي   تا چه واغوستې د خيال جامې نرۍ
زه رحمان په زړه نري کړم هغو جونو   چه ئې ملا وي د ويښته په دود نرۍ

چا چه کړي و دنيا وته اسرې دي   د هغو په سر همه خاوري ايرې دي
نادان که د دنيا په کار نازيږي   و دانا وته دا وشتي مسخرې دي
چه بې خدايه محبت کا هغه خلق   نارينه ئې واړه خره او ښځې خرې دي
و سپين ږيريو وته مه وايه سپين ږيري   همگي واړه طفلان د گوارې دي
هسي وايه چه ځړۍ دي د زنانو   که ئې ايښي په دستار کښې قرقرې دي
چه نه فيض نه څه بهره ځني مونده شي   همگي واړه بې فيض و بې بهرې دي
زخيره د دنيا مه کوه رحمانه   دا همه واړه د خاورو ذخيرې دي

ستا له غمه مي په مخ باندي ولې دي   لږ مي ويوښته له حاله چه ولې دي
زه په تا پسي موسى يم قارون نه يم   چه مطلب مي غواوغيلي يا گلې دي
هغه کوډي لکه تا دي په ما کړي   کله کړي په مجنون باندي ليلې دي
لکه ما چه مصلې در پسي لنگ کړې   کوم ملنگ هسي لنگ کړي مصلې دي
بوي هم ستا د وفا نه دي را الوتي   ما پخپله خپلي کړي تسلې دي
نصيحت اثر په زړه د عاشق نه کا   گوندي يادي ځما ډيري مسئلې دي
که رحمان د عاشقۍ په تيغ شهيد شي   د جنت حوري همه واړه دلې دي

ته په هره گړۍ غم د سيم و زر خورې   زه دي هره گړۍ وينم چه خپل سر خورې
عاقبت به دي يو خنډ له سينې ووزي   ته چه تل په هر يو ښاخ باندي نمر خورې
په عوض ئې کوم طاعت کړې راته وايه   دا نعمت چه په هر شام و هر سحر خورې
روژتي په څلورم پهر افطار کا   ته څلور ځله طعام په هر پهر خورې
که يو ځله تر کماله ورسيږې   نور به غوښې د خپل ځان لکه قمر خورې
که ښيښه د نام و ننگ دي شي تر څنگه   د هر چا په کجروۍ به خپل ځگر خورې
بې هنر وله قند هم زهر قاتل دي   قند ئې وگڼه که زهر په هنر خورې
نهال په زړه د صبر نخل کړه رحمانه   چه مدام د بر خوردار و په څير بر خورې

ketabton.com - The Digital Library

که له تا ئې شرم نه کيدي مهرۍ   مخ به پټ نه و د حوري د پرۍ
چۀ آفتاب دي تر رخسار پوري خجل شه   له دې ويري زيست په شپه کا قمرۍ
ستا تر حسنه پوري حسن واړه هيڅ دي   نيست په څه له هسنو کا برابرۍ
بې د ستا د تورو سترگو جادوگر و   کوم آهو د بيابان زده وي دم گرۍ
ستا د عشق د توري هستي رنگ گذار دي   چه له مخه ئې حباب وي ککرۍ
دلبري او دل جويي لکه د ستا زده   چا زده هسي دل جويۍ او دلبرۍ
حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دي   معشوقه که فرشته وي که چورۍ
و عاشق ته د يار غم واړه ښادي ده   د رضا په ملك کښې نشته دلگيرۍ
دا دستور دي چه له درده زگير وخيژي   گڼه څه وو د رحمان له شاعرۍ

ستا د تورو سترگو په ياداشت مي اوښي ووری   حق دي که پريوزي په شبرات د غم کښې ستوري
زلفي دي سايه کړي مخ دي اور په جهان بل کړ   هر چا ته چه گورم نيم په نمر وي نيم په سيوري
څوك دي په وصال کښې قند نبات څوك ځگر خون خوري   چا وکړ ديدن د چا شو سپين د سترگو توري
اور ستا د رخسار دي ما په خپلو اوښو بل کړ   تل په آتش سوزي آئينه چي نمر ته گوري
سترگي مي د ستا له خياله پريوتې و زړه ته   څه شو که مو بې سترگو صورت ځي په بل لوري
کله رقيبانو ته نظر کړې کله ما ته   ستا باران د مهر په ښو بدو يو شان ووري
ځان په مستو سترگو باندي مه غلوه رحمانه   دا مستان هوښيار دي له حکمته سره ښوري

غم خواري دا هسي چري وي غم خورې   چه به ما دلته کښې ناست لرې ته دورې
هغه خداي چه ئې ستا مخ بله لنبه کړ   دا لنبه ئې کړه ځما په گوگل پورې
هم هغه دی ځما تور ليمه سره کړي   چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترگي تورې
غل خو غلا د سرو مال په توره شپه کا   ته په ورځ ځما د سرود مال چورې
اصيل نه دي چاپيرو دي نه پلورلي   ته اصيل په ديدين پيري هم ئې پلورې
دا کوم رنگ د آشنائي او د ورورۍ دي   چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مي زورې
درخانۍ په سل غمونو خداي اخته کړه   زه به ولي له تا زار کوم که گورې
زه و تا ته د ستا له جوره ژاړم   ته را واخلې سل گلې نادري نورې
د رحمان په عاشقۍ به آفرين کړې   که لږ مخ په آئينه کړې ځان وگورې

ketabton.com - The Digital Library

په هر ځاي چه ستا ثنا شي ښيوه ګړي خر مهرې شي هلته دُر و مرغلري
د هغو سترګو به اوښي وي ګلرنګي هر چه ستا په ګل رخسار وي منتظري
هغه کله د ناصح خبري اوري هر چه اوري ستا خوږې خوږې خبري
مرور کاندي عاشق له جمله خلقو معشوقې له هيچا مه شه مروري
په ساعت کښي سړي مړ کا هم ژوندي کا طايفې دي د خوبانو سحر ګري
زه ځان ډوب ګڼم بې تا په خپلو وينو که مي ډوب کا څوک په شهدو په شکري
لري لري غم دي واړه را نزدې کړ چه له مخه دي حجاب کړ راته لري
چه مي نوم د ستا د زلفو په خوله واخيست را پسې شوې د بلا توري لښکري
هيڅ په حق د حقدارانو نه ګروهيږې هميشه ځما د زړه په وړو منکري
ځما ستا مينه څرګنده په جهان ده ولي دا رنګه څرګنده ګواهي نغري
زه چه ستا له غمه ژاړمه آه فرياد کړم د رقيب کره هم ډول وي هم سندري
د رحمان شعر به ولي نادر نه وي چه ثنا کاندي د تا غوندي نادري

تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې که به مهر وفا هم چري پيدا کړې
معشوقې کله وفا کله جفا کا مي بايد چه کله هغه کله دا کړې
ما ستا خوي دي وهر چا وته ستايلي چري نه چه دروغژن مي تر هر چا کړې
چه د ستا دغه خصلت دي ځما اوښي دا پټ راز به مي په درست جهان رسوا کړې
ستا څه لاس را باندي نه رسي دلبره؟ چه په لاس د رقيبانو مي سزا کړې
مرم په دا چه د اغيار په رضا درومې نه په دا چه ته په ځان خپله رضا کړې
په درست عمر به هيچا ليدلي نه وي هغه چاري چه ته هر ساعت په ما کړې
ما رنځور په کټ کښي پريږدې چه کړيږم ته لا ګرزې د رقيب سره خندا کړې
لاس تر غاره د رقيب سره خندا کړې چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
هر بيګاه وايې سبا له به خوله درکړم دا بيګاه به په رحمان کله سبا کړې

په پيرئ کښي چه هوس د مي ناب کړې بيهوده ګمان په صبح د مهتاب کړې
بې طاعته عنايت له خدايه غواړې د عتاب په ځاي اميد د ثواب کړې
دانسته ګناه کوې توبې وکاږې لکه بت هسي په غټو سترګو خواب کرې
پۀ هغو غوږو چه ذکر د خداي اورې بيا سماع په هغو غوږو د رباب کړې
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وايې هم هغه شونډي بيا ډوبې په شراب کړې
علم وکړې هيڅ عمل ور باندي نه کړې لکه طفل هسي لوبې په کتاب کړې

ketabton.com - The Digital Library

په شپه پروت يې د مغان په ميخانه کښې　　او د ورځې مخ په لورې د محراب کړې
تمام عمر د دنيا په طلب کرزې　　بيا د خداې په طالبانو ځان حساب کړې
له خالقه دې نه شرم نه حجاب وې　　له رحمانه گوښه ونيسې حجاب کړې

که نظر په ماتو گوډو د روزگار کړې　　همره نه دې چې حساب يا به ئې شمار کړې
په هر غم کښې خاموش اوسه او که نه وې　　د بد خواه خاطر به ښاد دوست به آزار کړې
صبر ونيسه په مخ کښې که مراد غواړې　　په تلوار به هيڅ و نه کړې که تلوار کړې
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه　　او که نور څه نور څه وايې ځان به خوار کړې
آرادې او کاروبار دې سره لرې　　لاس له کاروباره وکاږه که کار کړې
چه پخپله ئې فانې بولې رحمانه　　ترو بيا څه په هغو چارو اعتبار کړې

چه مدام د بل و عيب وته نظر کړې　　خداې له خپله عيبه ولې نا خبر کړې
که يوه جو دانه عيب وينې په بل کښې　　هغه يو جو دانه عيب به ئې لوې غر کړې
که دې خپله گناه لويه لکه غر وې　　په حيله حيله به غر د مچ وزر کړې
که ښوك تله د انصاف درته په لاس کا　　خپل ټټو او د بل آس به برابر کړې
تو لعنت دې په دا هسې منصفۍ شه　　چه له حقه و باطل وته گذر کړې
خداې و تا د ملائکو مقام درکړ　　ته دا خپل صورت پخپله گاو و خر کړې
که دې يو وينښته د ځان د پاسه کوږ شي　　ځان هغه ساعت له خدايه مرور کړې
که ښندلې دې په خداې وې يو کيکوړې　　نمايان ئې په جهان کښې لکه نمر کړې
لکه ښوك تر مکې لاړ شي بيا ترې راشي　　د دنيا دپاره هسې لوې سفر کړې
که يوه رتۍ دې زر به لاس کښې کښيوزې　　خرڅ خروار د عبادت په رتۍ زر کړې
د ځوانۍ عمر دې تير کړ په غفلت کښې　　په پيرۍ کښې به څه زيرمه د محشر کړې
په دنيا پسې دې نمرې دې رنگ کړې　　ځان و خلقو ته درويش و قلندر کړې
لکه وار چه د زړې لولۍ تير شي　　اوس توبې له ضرورته په سپين سر کړې
په پيرۍ کښې د ځوانې چارې نه شي　　ته په ورځ د عاشورې به څه اختر کړې
لکه بيخ د زړې ونې چنجې وخورې　　په دا تير عمر به څه ښاخ و ثمر کړې
دغه باغ به دې خلاص نه شي له خزانه　　که چاپير ورځنې سد د سکندر کړې
و بد خواه وته ښوك نصيحت نه کا　　رحمان ستا په غم شريك دې که باور کړې

ketabton.com - The Digital Library

خدایه مه کړه نا امید هغه وګړي   چه امید ئي وي د ستا په کرم کړي
ستا له رحمه به زړه ولي نومیدي کړم   چه دي ځان دي د رحیم په نام نومړي
دا نیمګړي سړي ننګ هم د خپل نام کا   ته خو خداي یې چه په هیڅ نه یې نیم ګړي
هیڅ بنده دي په بزرګي کښي لیده نه شي   څو تا خط د آزادئ نه دي ورکړي
دا همه واړه شومیت دي د شومانو   ګنه ته د چا په زیرمه نه یې ستړي
چه بې تا ئې په زره بله سودا ګرزي   تر مقصوده به و نه رسي وګړي
هر چه ستا په لار قدم د راستي کیږدي   که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړي

د آشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړي   په فلوس مي پکار نه دي د رخت وګړي
چه په ژوند ئې طمع پویکړي شي له ژونده   نور به څه باندي ویریږي سر پرې کړي
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي   زه مهجور یم په دغه روایت مړي
خوږ ژوندون مي جدایۍ هسي را تریخ کړ   چه د غم له تلخۍ دم نه شم را نغړي
دا صورت په مثال خس محبت اور شه   ترو د اور په مخ کښي څه کاندي خسړي
لا علاج به لکه اوښ بار برداري کا   چه په پوزه ئې پیزوان شه د عشق پړي
له احواله ئې ورو ورو پوښتۍ یارانو   بیلتانه د رحمان وار دي خطا کړي

ما په تا پسې دا سپیني جامې رنګ کړې   ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړې
هیڅ اثر دي په سنګین خاطر و نه شه   که هر څو مي مصلې در پسي لنګ کړې
دل سوزي به دي په نور وکړي څه شي   چه له ما غوندي مخلصه سره جنګ کړې
ته په عشق کښي ما هاله دروغژن بوله   که یو بل هم هسي ما غوندي ملنګ کړې
دا نارې سورې په عشق کښي دي غمازي   ګنه تل به د بلبل په څیر پتنګ کړې
عاشقي و معشوقې ته سپینه لار ده   ته و ما وته دا سپینه لار ګړنګ کړې
چه یو دم مي له نظره ته یو خوا شې   دا جهان لکه لحد را باندي تنګ کړې
په ښه خوي سره د خلقو افسانه یې   خداي ځما له کم بخته په زړه سنګ کړې
دا دي څوك له څنګه ناست دي نه پوهیږم   چه خبري د رحمان سره په جنګ کړې

خدایه زړه د رقیب نرم په احسان کړې   ما له یاره یار له ما سره یك سان کړې
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دي   دفع و رفع ئې د وصل په درمان کړې
غم د هجر چه تیري تر اوره سخت دي   له دې غمه مي په امن په امان کړې

ketabton.com - The Digital Library

کار و بار د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   دا مشکل ځما په ما باندي آسان کړې
حجاب لري کړه ځما د یار له میانه   بې حجابه مخ د یار راته عیان کړې
که مطلب د نور چا نوري مرتبې دي   ما گدا په آستانه د خپل جانان کړې
که دا نور عالم و بله خوا ته گوري   ما په لوري د دلبرو نگران کړې
زه چه یار لره ورځم په هغې لاري   مهتر خضر مهتر الیاس مي رهبران کړې
تاریکي د معصیت را څخه واخلې   د طاعت په روښنایۍ مو زړه روښان کړې
چه ځما په پریشانۍ ئې زړه ښه کیږي   زړه ئې ما غوندي په یار پسي پریشان کړې
چه ځما په چمن راشي گستاخي کړي   د شبنم په څیر ئې عمر یو زمان کړې
چه آخاده د منکر تر سره پریوزي   د فلك په څیر مي توره د زبان کړې
هغه عشق چه د ترکو د غمزو دي   هر کلام مي د هغه غشي پیکان کړې
چه کشور د افغانانو معطر شي   د هر بیت مصراع مي زلفي د خوبان کړې
چه هر حرف ئې د نافې هسي خوشبو وي   برکت مي په جزدان په قلمدان کړې
ته چه ما منع کوې د یار له لوري   کاشکي باد د سحر منع په بوستان کړې
نه به ما منع کړې ته له خپله یاره   نه به کوز په زمکه ستوري د آسمان کړې
الّهی د خپل حبیب له برکته   دا ساده انشا رنگینه د رحمان کړې

تا چه مخ د پرۍ سترگي د آهو کړي   نه پوهیږم چه آهو یې که جادو کړې
دعاگو چه د چا ومري څه ښادي ده   ته په څه ځما و مرگ وته آرزو کړې
په محراب د عاشقانو کانې ووري   ته چه چین د جبین غوټه په ابرو کړې
تا چه رنگ د گلو واخیست زه پوهیږم   زرغونه به په چهره ځما کنگو کړې
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږي   چه به ما پخپلو اوښو کښې لاهو کړې
که یو ځله توري زلفي کړې پریشاني   خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړې
درست جهان به قاف تر قافه معطر شي   که یو ځله شا نه گڼه په گیسو کړې
ستا د زلفو مار خوړلي به روغ نه شي   که افسون د مسیحا ورباندي پو کړې
لاس و پښې دي بې زیوره ښایسته دي   څه منت به د پایلو د باهو کړې
له سوزن د بڼو راوړې تار د زلفو   د رحمان د زړگي زخم به رفو کړې

که د عشق شکري تیري تر گلو کړې   نور لذت به لکه زهر هسي تو کړې
که دي وشي ملاقات له سر و قدو   د فاختې په څیر به کوکي په کوکو کړې

ketabton.com - The Digital Library

عاشقي به تيره توره در په لاس کا   نور د صبر د سکون په ملك به هو کړې
په انصاف و عدالت به نوشيروان شې   هر عمل چه د خپل ځان په ترازو کړې
د سکندر په څير جهان به دي روزي شي   که سرکوز په آئينه د خپل زانو کړې
تريخ لوگي به دي د قند په څير نغړده شي   که صورت د عشق په اور کښي تماکو کړې
وبه نه وينې د ترکو برندي سترگي   مگر ځان په خپلو وينو کښي سالو کړې
روغ به نه شې بې ديار له ښه ديدنه   که سل پنده سپيلني و ځان ته لو کړې
د غفلت ليچن ليمه به دي بينا شي   که د يار د کوڅې خاوري دي ثښکو کړې
دا دارو بد دوائي کوې طبيبه   چه د يار په درد و غم کښي مي دارو کړې
نصيحت په عاشقانو اثر نه کا   دا محنت واړه بې ځايه بې قابو کړې
په رحمان باندي بې ياره خواب حرام دي   که ئې سل بالښته لاندي تر پهلو کړې

ولي ولي و عاشق ته نظر نه کړې   دا گدا په ديدن ولي توانگر نه کړې
ستا دې ډيري حيا ډير کورونه وران کړل   چه هيڅا وته کاته برابر نه کړې
ستا په ډير حسن مي دا عقيده نه شي   چه دا روغ وگړي واړه اوتر نه کړې
ته پلو له مخه واخله زه ضامن يم   که اورنگ د زمانې قلندر نه کړې
ځما هر زمان هر دم په تا گذر وي   ته يو دم ځما په لوري گذر نه کړې
لکه ته چه دلاور ځما په مرگ يې   چه دا رنگ چري رقيب دلاور نه کړې
زه د ستا په جفا خوښ يم تل تر تله   که غماز مي له دې رازه خبر نه کړې
گذشته جفا دي واړه آواره وي   که دا جور و جفا بار ديگر نه کړې
هغه څوك دي چه به ستا له دره درومي   که ئې ته له خپله دره بدر نه کړې
سنگدلي ده هغه خلقو لره ختمه   چه ئې ته په مجلس ورشې اثر نه کړې
رحمان ستا ميني رسوا کړ باري حيف دي   چه ته هيڅ په دا خبره باور نه کړې

و خوبانو وته ولي نظر نه کړې   د چمن په گلو ولي گذر نه کړې
دا بهار چه درست جهان ئې معطر کړ   دماغ ولي په دا بوي معطر نه کړې
رضا ولي په قصا سپارلي نه شي   دغه زهر په ځان ولي شکر نه کړې
جك زده چه په نارو د مرگ خبريږي   ځان پخوا تر مرگه ولي خبر نه کړې
چه د نور خلقو په سر اچوې خاوري   ته پخپله خاوري ولي په سر نه کړې

ketabton.com - The Digital Library

پس له مرګه چه بیا مرې له لوږي تندي   ولي نن ساعت توښه د محشر نه کړې
دا ويل دي اثر کله کا په نورو   اې رحمانه په ځان ولي اثر نه کړې

نمر سپوږمي که ستا له حسنه نه شرميږي   ترو دوي ولي زرغونه و زيړ ښکاريږي
دا سبوږمۍ چه ئې نه سر شته نه ئې پښې شته   په کوم حسن به له تا سره سميږي
زړه مي يووړ ستا د مخ په روڼا زلفو   باري غل په سپين سبا کله پټيږي
ستا د زلفو د ابريو له وحشته   همګي لړم ماران دي چه وريږي
مخ دي اور خط دي سبزه ده زه حيران يم   چه سبزه په اور کښې څنګه زرغونيږي
اور اوبه سره چا ګډ ليدلي نه دي   دا قدرت دي ستا په لبو کښې نمائيږي
لکه لوند زړوکي تا وکړي نو ئې ووزي   ستا له غمه مي رنګ زيړ پوست مي وچيږي
سپوږمۍ هم دا هسي تاو خوري ستا له مخه   چه په هره مياشت کښې دوه دوه نيمه کيږي
ستا قامت که څوك شمشاد بولي غلط دي   د لرګيو په نرخ سپين زر نه يافتيږي
خم ابرو ئې په پناه د زلفو تم شو   د لړم لشه له مار سره تاويږي
و سپين غاښو ته دي در ويلي نه شم   کاڼي کله د بريښنا په دود ځليږي
باريك خط ئې زلفو لاندي کړ رحمانه   مورچګان د شپې له مخه پايماليږي

صبحدم چه هغه يار را باندي راشي   عجب نمر د نمر د پاسه هويدا شي
ښکلي مخ لره حاجت د سنګار نشته   بې ترتيبه چه نمر وخيژي روڼا شي
چه ئې ووينم له ورايه پوري نښلم   لکه پيښ چه و بله کاه و کهربا شي
ما له ډيري ناچارۍ و يار ته شا کړه   ناروا د ضرورت په ځاي روا شي
زه په وصل کښې خواري د هجران ژاړم   د هر کار فکر تر کاره لا پخوا شي
لا پخوا تر جدايۍ نه ژړا بويه   ګڼه هلته هر يو ژاړي چه جدا شي
وصال نه دي چا په سرومال موندلي   مګر غاړه په دا کار د چا ادا شي
زه به سرومال د يار تر نامي ځار کړم   دا په عشق کښې سهل کار دي که په دا شي
د رحمان په اوښو هسي رنګ پوهيږم   چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

تبسم مي د وګړي په روزګار شي   چه له مرګه ئې نه ويره نه ئې ډار شي
له ده وزيري د ده دواړاندي ومري   لا ئې مينه د دنيا په کار و بار شي
که ئې هر قدم د مړيو په سر لار وي   يو قدم هسي وا نه خلي چه په لار شي

ketabton.com - The Digital Library

د ژونديو نصيحت پرې اثر نه کا   مگر مړه له قبره پاځي په گفتار شي
د اميد مزي ئې هسي رنگ دراز وي   چه تر خضره ورته خپل عمر بسيار شي
سپينه ږيره په اوښي کښې زوي را واخلي   چه به ما لره سپاهي و منصبدار شي
د خرما زړي نهال کا ورته گوري   چه دا سوري دا ميوه به مي پکار شي
هر هر فصل چه ترې ريبي هوسيږي   چه به کانده راته بل فصل تيار شي
لا ئې لپه تخم هم نه وي کرلي   ناکشته ور ځني طمع د خروار شي
غړوندي د ناز کړيو خسيو غړي   چه سبا بيگاه به ما لره گوهار شي
لکه وړکي کټوري له زانې غواړي   په دا هسي پوچ گوئي اعتبار شي
رحمان څه دي چه به پند و جا ته وايي   هدايت د هر بنده په کردگار شي

کر د گلو کره چه سيمه دي گلزار شي   اغزي مه کره په پښو کښې به دي خار شي
ته چه بل په غشيو ولې هسي پوه شه   چه هم دا غشي به ستا په لور گذار شي
کوهي مه کنه د بل سړي په لار کښې   چري ستا به د کوهی په غاړه لار شي
ته چه هر چا ته په خوارو سترگو گوري   لا وړنبي به ستا صورت تر خاورو خوار شي
آدم زاد په معنیٰ واړه يو صورت دي   هر چه بل آزاروي هغه آزار شي
که ته نه کوې نظر د چا و عيب ته   هر سړي به ستا د عيبو پرده دار شي
دهقان کر په لوړه زمکه باندي نه کا   سرکوزي کوه چه بڼ دي مرغزار شي
د مات لوښي آواز کله ثابت خيژي   د هر چا عمل څرگند په خپل گفتار شي
نن چه صبح ده روښانه لار صحيح کړه   ناگهانه به دا صبحه شب تار شي
لږ ئې مه گڼه که هر څو گناه لږ وي   چه لږ لږ و بله جمع کړې بسيار شي
که بل بد کاندي ته ښه ور سره وکړه   هر يو نخل چه ميوه لري سنگ سار شي
تل و ښو وته آزار د بد ورسي   هر چنجي و نرم چوب ته ورد و خار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي   چه کشتي غوندي د خلقو باد باردار شي
خداي دي بد له لاسه نه کا او که وي هم   د رحمان دي له کل بدو استغفار شي

هر وگړي چه منصور غوندي په دار شي   دار ئې بس له مرگه نخل ميوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دي   ليوني لره کمال دي چه سنگسار شي
هر گياه چه و کمال ته ورسيږي   سر ئې زمکي وته گوز وي نگونسار شي
نري باد به ئې په خپل منزل داخل کا   که څوک پاڼه د خزان غوندي طيار شي

ketabton.com - The Digital Library

غفلت هيڅ مناسب نه دي د سپين ږيريو   صحبدم که حيوانات دي هم بيدار شي
چه يو موتي ايرې تار په آئينه کا   هم په دا خبره فخر د خاکسار شي
کريمانو سود موندلي دي په زيان کښي   لکه ښاخ دوني وتراشي بار دار شي
خزانه په سخاوت سره زياتيږي   د کوهي اوبه چه وکاږي بسيار شي
مړول د وږي ګيډي مشکل نه دي   مړول د وږيو سترګو مشکل کار شي
کم خوراك سړي نزدې شي فرښتو ته   هر سړي چه بسيار خوار شي بسيار خوار شي
صاف دلانو لره لږ نصيحت بس دي   د ګوهرو پيوستون په نري تار شي
غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي   توره شپه په عاشق زلفي د خپل يار شي
د توفيق له مخه هر مشکل آسان دي   وستیٔ وته د اور لنبې ګلزار شي
ناز د عشق پرورش مومي له عشقه   هسي نه چه د خوبانو په سنګار شي
بې محنته چا راحت موندلي نه دي   د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دي   که ئې سر و مال د يار تر نامې ځار شي
ياره ياره هر څوك وايي په جهان کښي   زه به پس له مرګه وايم چه يار يار شي
لکه ډار کاندي ورغومي له ګرګانو   هسي رنګ له جدايیٔ نه ځما ډار شي
د رحمان دا پوچ ګويي څه په کا نه ده   عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

چه شهيد د تورو سترګو په خنجر شي   خوشنودي ئې د سرو شونډو په کوثر شي
چه را ياد ئې سپين رخسار دراز مژګان کړم   هغه دم مي زړه سپند سينه مجمر شي
عندليب خاطر مي الوزي په ګلو   که د ترکو سنبل زلفي ئې سهپر شي
که يار سل ځله جفا را ستره کاندي   ځما کله په جفا د يار باور شي
د ناصح په نصيحت به منع نه شم   که هزار ځله مي ورور و برادر شي
د رقيب او ځما صلح سره نشته   که مو چري لاس و دست و بله بر شي
صبوري او قراري له ما خطا دي   تر هغه ساعته پوري چه محشر شي
تير ساعت به د هيچا په لاس کښې نه وري   مګر تللي آشنا بيا په آشنا ور شي
خوبرويان به د سپوږمیٔ ټوکړه را وخلي   که رحمان کچکول په لاس کښي قلندر شي

چه غبار د ستا د لاري په خوا ورشي   که په دواړو سترګو ړوند وي مصر شي
تازه نوي سر پيدا کړي لکه شمعه   چه ئې غوڅ د ستا په مينه د زړه سر شي
چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښيوزي   که ګدا وي د قارون په څير توانګر شي

ketabton.com - The Digital Library

ستا د در گدایان واړه بادشاهان دي　　خو چه ستا له دره ووزي در په در شي
تل ئې مخ وي له عالم جار وتلي　　د هغو چه ستا په مخ باندي نظر شي
که د درست جهان له حاله خبر دار وي　　چه تا ووینې له واړو نا خبر شي
ائینه که د جمال کړې ور څرګنده　　دا ګدا رحمان به شاه سکندر شي

که د مي غم د درست جهان تر زړه چا تیر شي　　دلګیر مه شه هسي وایه چه به تیر شي
غم هغه دي هر چه څیرمه وي و چا ته　　وړنبي واړه تر وروسته پوري هیر شي
بې له خدایه چه مدام په یوه حال وي　　بنده کله شیرشاهۍ وي کله سیر شي
یو آدم دي چه په څو رنګه جلوه کا　　یو رقم دي کله زور و کله زیر شي
د دنیا چاري مدام په قرار نه وي　　د ښو په ځنبول په بل بل پیر شي
په لږ عمر کښې ډیر غم له کومه راغي　　خوله خپلي بې صبرۍ په سړي ډیر شي
خریدار و فروشنده چه سره خوښ شي　　به سودا کښې سختي نه کا تیر و بیر شي
ښایسته په جهان ډیر دي بې حسابه　　باري څوك به د رحمان د یار په څیر شي

که د سرو زرو سړي وي خو چه مړ شي　　نه ئې نوم په خوله څوك اخلي نه نومړ شي
که هیچا پړکړي نه وي په جهان کښې　　و اجل ته لکه خر په خټه پړ شي
راشه راشه دا ډیر ناز و کبر مه کړه　　یاره خو به دي دا ناز په جهان وړ شي
دا رخسار چه دي روښان تر آئینې دي　　عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد خو واړه دلبري ده غزا وشوه　　که د سرو په څیر څوك په قامت لوړ شي
نیك نامي له نیك خویۍ نه پیدا کیږي　　دغه چاره نه په سوك نه په لوړ شي
عاشقان چه پښیمانیږي هغه نه کا　　هغه سوك د بې هنر وي چه خپړ شي
دا خو زه له مشقته تا ته وایم　　ګڼه ځان له سرنوشته چا ژغړ شي
د هوا په نغوته مه ځه که دانا یې　　د هوا ویشتلي غشي زر په خوړ شي
وران به نه کاندي یو حرف د خپلي بخري　　که په اوښو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبیر به د تقدیر کښلي نور نه کړې　　د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان باندي بې یاره صبر ګران دي　　لکه زهر چه دیده دانسته نغړ شي

له دې کټه له پوزي خو به ولاړ شې　　ترو بیا خداي خبر چه کوم خوا ته به لاړ شې
په ظاهر صورت خو هسي معلومیږې　　چه به خس غوندي تر پښو لاندي لتاړ شې

ketabton.com - The Digital Library

د آسمان زمکه به وي او ته به نه يې　　په ودانه ودانۍ کښې به ويجاړ شې
د بهار د ګلو عمر مدام نه وي　　عندليب غوندې به پاتې په اهاړ شې
په ويلاړ ويلاړ به ځان ور پسې ورك کړې　　چرې نه وې چه د ترکو په ويلاړ شې
که ليلیٰ غواړې بايده دې دا رحمانه　　چه مجنون غوندې ساکن د کوه و کاړ شې

هر چه ستا په زنخندان کښې ئې منزل شي　　لکه خس په تناره کښې به جلبل شي
څوك چه نوم د ستا د شونډو په خوله واخلي　　که ئې زهر وي په خوله کښې هم عسل شي
په هجران کښې زه بې برګ و بې نوا يم　　لکه کښت چه اوبه نه مومي شذل شي
په عاشق باندې دا هسې ګمان مه کړه　　چه يار زړه ور څخه يوسي تش ګوګل شي
په جهان تر آشنايۍ خواږه څه نشته　　ولې حيف دې چه هجران په کښې حنظل شي
زه رحمان بې ياره هسې شول و شل شم　　لکه کب چه بې محيطه شول و شل شي

که د زړه په وينو رنګ د چا ګوګل شي　　چه بيلتون په جهان ګرزي خو به سيل شي
که د اوښو په درياب باندې نهال کړې　　نيشکر به نيشکر شي نل به نل شي
مشقت د سړي واړه حبطه کا　　په شوره کښې چه د ګل بوټې نهل شي
د دنيا ياري دوستي څه پکار نه ده　　له اوله يار و دوست وي پسې غل شي
که هر څو ئې و بله مهر و محبت وي　　نهايت سره په جنګ و په جدل شي
په مثال د دروغژني مرغلرې　　آب و تاب ئې په دوه ورځې کښې بدل شي
که ئې زنه د ځواني په وقت کښې سيب وي　　هغه سيب ئې په پيرۍ کښې بيا حنظل شي
د رقيب له بده خويه به څه وايم　　ترو دا ګوره چه لا يار ور سره مل شي
زه رحمان په ښه په بد د يار پوهيږم　　کاشکې زهر په دهن د چا عسل شي

که سل ځله هم کنار و هم بغل شي　　د دنيا په مينه واړه سره بيل شي
دا چه اوس په يوه کور کښې سره ناست دي　　عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي
دا ګلونه چه ئې ځاي دي په دستار کښې　　همه واړه به تر پښو لاندې غوبل شي
دا پې مخې چه ئې مخ د نمر په څير دي　　تور وينښته به ئې په مخ باندې ځنګل شي
دا شيرين شيرين شربت چه د وصال شي　　د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د يار په بيلتانه کښې دي ليدلي　　که دانا د زمانې وي مبدل شي
پښه له ويرې د وصال په مزکه نږدې　　چه خبر د جدايۍ په دل دل شي

ketabton.com - The Digital Library

د دې هسي رنج علاج به څوك په څه كا   چه نه فهم د چا رسي نه اټكل شي
كه د غرونو په سر گرزي سر ئې ټيټ وي   هر چه زړه ئې د خوبانو په يرغل شي
د رحمان خاطر غمونو هسي زنگ كړ   مگر جام د مي ناب وي چه صيقل شي

هغه دم چه زړه مال شي   يو ساعت ور باندي كال شي
حيران تللي وي په فكر   فراموش ئې قيل و قال شي
نه ئې گفت نه ئې شنود وي   په غوږكوڼ په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته كاندي   نه ئې غوږ د چا په سوال شي
علم عقل ځني پاځي   درست صورت ئې خواب و خيال شي
په رنځو سترگو اوده وي   لكه نقش د ديوال شي
قوت ئې وينې د ځگر وي   هم دغه ئې اشتغال شي
د چشمانو له بارانه   په رخسار ئې پشكال شي
په سبب د عاشقۍ   تير تر آل و تر عيال شي
هم تر آل و تر عياله   هم تر مال و تر منال شي
په خپل درد و په خپل غم كښي   تر عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئې مجال وي   بې طاقت و بې مجال شي
كه ژوندي وي په جهان كښي   د مرده ؤ په مثال شي
په خشكۍ كښي ماهي گوره   هسي بې تيغه حلال شي
پاڅيدي نه شي له ځايه   په زړه غوځ په تن كهال شي
د ويشتليو په څير يون كا   له كل خلقو په دنبال شي
لكه خس د لويي لاري   تر قدم لاندي پايمال شي
خداي له غمه سړي ژغوره   بيا لا بويه چه خوشحال شي
چه د زړه ولې شي غوټي   نور ژوندون ئې په اشكال شي
د باغبان سترگي كا سپيني   چه تازه نخل نهال شي
روئيدن د كښت آسان دي   پرورش ئې ډير جنجال شي
ويراني په يوه دم شي   وداني په ډيره اشكال شي
چه پلار ومري بيا له بويه   چه ئې زوي با كمال شي
څوك خبر دي له دې دوره   چه په ما به پيښ څه حال شي
چه په حال كښي ئې حال نه وي   څه اميد په استقبال شي

ketabton.com - The Digital Library

د يوه ساعت له مخه　　خداي زده څه رنگ به احوال شي
د دنيا چاري فاني دي　　رفت آمد ئې په يرغال شي
په مثال کښې لکه سوري　　خوار و شاد د هر ديوال شي
اعتبار په اوبو مه کړه　　چه استاد ئې په غربال شي
د بنو په ځنبول کښې　　شال شړۍ کا شړۍ مثال شي
که بادشاه د ولايت وي　　کندولي په لاس گنگال شي
په ثواب ئې غلط مه شه　　په يوه ساعت وبال شي
په کمال ئې مه نازيږه　　په يوه گړي زوال شي
د هاتيانو سوداگر وي　　بيا د کاؤ و خر دلال شي
جوهري وي جوهر پلوري　　خاوري اغبري کلال شي
کلالي وگل کاري کا　　فروشنده د مات صفال شي
په هستۍ کښې ئې اشراف وي　　په نيستۍ کښې ئې اوزال شي
د ځوانۍ په وقت کښې شير وي　　د پيرۍ په وقت شغال شي
چه مشهور په صداقت وي　　پوچ گوئي واخلي بطال شي
محتسب وي احتساب کا　　کوتوالي واخلي کوتوال شي
نيکوکار وي نيك عمل کړي　　بدکردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړي خپل دي　　يو عيسیٰ وي بل دجال شي
چه نيك بخت وي نيکوئي کا　　چه بدبخت وي بد سگال شي
لاس و پښې د هغه نيسه　　چه خوښخويه خوش خصال شي
په هجران کښې نا اميد مه شه　　خداي قادر دي که وصال شي
په حرامو کښې اميد کړه　　گوندي مخ دي په حلال شي
کافر وباسي له کفره　　په يوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندي تر سپينو　　په سپين مخ باندي تور خال شي
آرزومند د يوه خس وي　　خداوند د ملك و مال شي
چه سيالي ئې کړې نه وي　　له سيالانو سره سيال شي
په ډير عمر منفصل وي　　په ساعت کښې اتصال شي
ممکنات به منع نه کا　　که څوك سل ځله سنبال شي
چه د خداي رضا شي پښه　　رمل پاتي د رمال شي
فال به څه گوري رحمانه　　خپل افعال د سړي فال شي

ketabton.com - The Digital Library

هغه زړه چه خداي روښان کا جام د جم شي   په دا جام کښي ور ښکاره تمام عالم شي
په آدم کښي د حیوان خویونه هم شته   بیا هاله ئې ادم بوله چه آدم شي
چه خویونه د چارپایایو په کښي نه وي   سړی هوښ په سړي هله مسلم شي
چه اغوستي ئې لباس وي د پاکانو   د ناپاکو چاري کاندي خو به گرم شي
که هر څو طعام لذيذ وي مزه نه کا   چه یوه ذره نمك ئې زیات و کم شي
ښادي هر چري غم په اندازه وي   د هغو به څه ښادي وي چه بې غم شي
هر چه خپله رضا پاسلوي قضا ته   که هر څو په ځان ناخوښ وي خوښ خورم شي
عاشقي چه تر کماله ورسیږي   د خپل یار له لاسه زخم ئې مرهم شي
که په ځان باندي قدم کیږدې رحمانه   نه فلکه به دي لاندي تر قدم شي

د عاشق بې خپله یاره قرار نه شي   بې طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښي ښکلي لیوني وي   په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
زوي د پلار په غیږ کښي پروت وي روح ئې لاړ شي   د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
د هغو چه خداي کمال حسن روزي کړ   هیڅ نقصان ئې د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقۍ چه ډیر مشکل دي   هیڅ سړي دي په دا رنځ گرفتار نه شي
زه همه عمر له خدایه دغه خواست کړم   چه دي یار له خپله یاره ویزار نه شي
که هر څو ئې دلبري و دل جوئي کا   د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

آشنائې توره بلا ده آشنا مه شې   جدایي به دي فنا کا فنا مه شې
درد و غم به دي د زړه ولي کا غوځي   گرفتار په درد و غم د جانا مه شي
په زیړ رنگ به دي تل سرې اوښي بهیږي   د دو رنگو په څیر گل د رعنا مه شې
هم په دا چه دروغژن د خداي دښمن دي   و هیچا ته دروغژن په وینا مه شې
که اعلیٰ مرتبه غواړې عاشقي ده   نور همه واړه ادنیٰ دي ادنیٰ مه شې
همیشه به سر نگون په فکر ناست یې   د رحمان هسي مشغول په ثنا مه شې

چه مجنون غوندي یو موټي استخوان شي   په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په شکست کښي بري بیا موند   دلته توان د هغه رسي چه ناتوان شي
زیړي رنگ د عاشقانو هسي مرتبه ده   چه آفتاب غوندي ځرگند په درست جهان شي

ketabton.com - The Digital Library

له چشمانو ئې باران رحمتووري   زرغونه ئې په چهره باندي زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلوميږي   له بهاره نيك و بد د كال عيان شي
له نكتې نه تمام علم حاصليږي   درست خروار له يوه مشته نمايان شي
پكار نه دي مخالف هزار تقريره   موافق له حاله نيم كلام داستان شي
لكه مړ له كار و باره وي وتلي   د هغو خاوري په سر چه غافلان شي
كه دي ډير عمر پكار دي غفلت مه كړه   په اوده باندي سل كاله يو زمان شي
د غفلت بنياد د اوښو په موج خيژي   يو څڅو پكي خواب آلود لره طوفان شي
ړوند په خپله عصا پريوزي و كوهي ته   خپل دليل د كم دليل د ځان تاوان شي
سر كشي د عاجزانو پكار نه ده   هر ميږي چه وزر وكاندي پښيمان شي
موم دلان به ئې له شره لمن ژغوري   سنگدلان كه عين لعل د بدخشان شي
چه كيميا د قناعت ځې په لاس كښيوزي   د شړۍ په خرقه كښي بادشاهان شي
بل پوشاك ئې پكار نه وي بې نمده   هغه زړه چه آئينه غوندي روښان شي
عاشقي ده ر جمله بلاؤ زياته   و مجنون ته ديوودد واړه حيران شي
كاتبان به وركا دُر د خپلو غوړو   كه ئې تير تر غوړو شعر د رحمان شي

د سكوت په تيغ چه ژبه بريده شي   لا قلم غوندي په قال كښي دويده شي
همره اور د عاشقي په زړه كښي يو شي   چه لاله ئې له تربته دميده شي
خم ابرو د يار مي نقش په ليمه دي   لكه مياشت چه په لوي بحر كښي ليده شي
هميشه ئې د خپل يار په لوري دووی   نهايت چه په دادو كښي رسيده شي
څه حاجت دي چه زه يار و چا ته ستايم   كار همه د خپلو سترگو په ديده شي
كله وي چه يو د بل په ويل غليږي   مگر صافه د چا خپله عقيده شي
خود ځرگند وي لكه صبح په جهان كښي   هر گريوان چه په ياریٔ كښي د ديده شي
ابرو ئي د عاشق هلته ځان ځرگند كا   چه ئې نم د زړه له سترگو چكيده شي
د آه غشي ئي په زمكه كله لگي   هر قامت چه كمان طوره خميده شي
بې مطلوبه ئې هيڅ فهم په چا نه وي   هر طالب چه په طلب كښي فهميده شي
هر چه زړه په مهرويانو باندي بايلي   بې ديناره و بې درمه خريده شي
ما د يار په څير بل مخ نه دي ليدلي   مگر پس چه له نن ورځي آفريده شي
يا به شهد يا به قند يا به نبات وي   هر كلام چه له رحمانه شنيده شي

ketabton.com - The Digital Library

چه سړي له بله بد وايي بد گوي شي — لا ترې بله خوا روان د ده بد بوي شي
مرده شوي چه هوس کا د بل و مرگ ته — بل هم پس د ده له مرگه مرده شوي شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دي — هم په دا مقدار ئې اجر موي بموي شي
هره ونه چه کږه په یوه لور وي — عاقبت ئې پریواته په هغه سوي شي
په لويۍ کښې نور څه نشته بې زواله — هلکان د هلکتوب په سبب پوي شي
د اوبو اصل له خاورو پیدا کیږي — خاکساري د خاکسارانو په آبروي شي
همره زیان له خوگه خرسه نه رسیږي — لکه څوك په آدمیانو کښې بد خوي شي
سړی هوښ چه د سړي له تنه پاڅي — د سړيو په جامه کښې خربشوي شي
و هغو وته چه خداي پخپله وښود — څه حاجت ئې د رحمان په گفتگوي شي

وقت د عیش و طرب یر شه خزان راغي — ځانکندن د بلبانو په ځان راغي
دلداري مي ترې امید وه باري څه کړم — هغه یار د دلبرانو په شان راغي
سود سودا د عاشقۍ که نفع مند وي — ما هیڅ سود په کښې بیا نه موند نقصان راغي
تمام عمر که وصال و همره نه و — لکه یو زمان د ښکلیو هجران راغي
آشنائي مي په هوس وه خو چه بیل شوم — دواړه لاس مي و بله ومښو ارمان راغي
گوي ځما د زړه ئې یووړ په چوگان کښې — بیا د ناز په نیلي سور په جولان راغي
غنچه لب به په خندا نه کا پریشانه — په شیبو ځما د آوښو باران راغي
د میرزا د ارزاني دعوې به پرې کا — قدر دان د شاعرانو رحمان راغي

چه وصال د خپل جانان مي دي موندلي — گنج د در و د مرجان موي دي موندلي
همره طمع مي له خپله بخته نه وه — نه پوهیږم چه څه شان مي دي موندلي
که په ډیر مشقت لاس لره خداي راوست — زه خو وایم چه آسان مي دي موندلي
چه مي یو نفس وصال ور سره وشه — واړه اجر د هجران مي دي موندلي
څه عجب دي که تمام جهان ځما شي — چه بادشاه د درست جهان مي دي موندلي
زه رحمان په خپل اشعار شکر گذار یم — چه دا هسي رنگ دیوان مي دي موندلي

ته چه خپله بې عقلي هوښیاري بولې — کاشکي بیا مومې د غوښتو په نرخ شولې
عشق یو داد دي په عاشق باندي له خدانه — هسي نه دي چه ئې پیرې یا ئې پرولې
زلیخا غوندي به بله شیدا نه وي — که د مصر مستورې شي واړه تولې

ketabton.com - The Digital Library

هغه بحر څه په بحر حساب نه دي   چه اوبه ئې خاك آلودي وي ختولې
له هغو سره به څه فكر د يار وي   چه په غم وي د كاله يا د كهولې
عاشقي څه د نغري په غاړه نه شي   څو په يار پسي وا نه خلې ځلي څولې
د وصال په نعمتونو غره مه شه   جدايي ئې خلقې كړې په زړه ځمولې
در گوهر په تله نه دي چا تللي   د رحمان شعر گوهر دي څه ئې تولې

ما چه سترگي و گلرخ ته واړه ولې   په هغو سترگو مى ويني وژړلې
د عمل جزا مي بيا مونده بر حقه   دا دستور دي چه كرې هغه آخلې
تر غمزو ئې يو په سله زره قاتل دي   تل چړې توري په كاڼي تيرولې
خود كرده به څه تاوان له چا نه غواړي   چه ئې غوځي په خپل تيغ كړې سپيني خپلې
ما لا مرگ د ستا په مينه كښي هاله ليد   چه گدا د پادشاهۍ لافي وهلې
له خوبانو به څوك څه وفا غواړي   سرو كله د كشمش ميوه نيولې
په دربار ئې سنډاسي شه ورته كښينه   تار په تار د سر ويښته ايرې منلې
كه دفتر د خپل قسمت د جا په لاس وي   بدي بخري به چا كله قبلولې
چه نيكي ئې وركوله و نيكانو   دې بدانو څه بدي نه وه غوښتلې
څوك له خاورو ايرو پاڅوي تخت وركړي   څوك له تخته د ايرو په ډيران ولې
ستا چه نيت د آشنايۍ نه و صنمه   د رحمان سترگي دي ولي نه گنډلې
د ازل په ورځ د بخرو جواري وه   اي رحمانه چا بايلودې چا گټلې

بد لوې په دنيا دين و ايمان ولي؟   نه پوهيږې په خپل سود و په زيان ولي؟
هميشه په ځاي د شكر شكايت كړې   منكريږې په عطا د سبحان ولي؟
در بخښلي خداي د هري چاري توان دي   په ډير توان كښي خپسر بولې ناتوان ولي؟
مدام اوښي تويوې د رزق له غمه   در گوهر پر بها پلورې ارزان ولي؟
چه په هر بيگاه سامان د هر سبا كړې   كور و كر شوې د محشر په سامان ولي؟
هيڅ گياه له ځايه نه خوځي نم مومي   ته د رزق په طلب مرې جهان ولي؟
چه پخوا تر قضا خپله رضا غواړې   بيهوده په لوټو ولې آسمان ولي؟
په ژوند ومره چه د مرگ له غمه خلاص شې   آسان كار دي كړ په ځان باندي گران ولي؟
غيري ميني دي په زړه باندي انبار كړې   په كعبه كښي ننباسې بتان ولي؟
زړه د نفس په پيروۍ در څخه لاړ شه   د خبيث په لاس دي وركړ قران ولي؟

ketabton.com - The Digital Library

چه یوسف د حبشي په بها مومې د مطلوب په بهانه ښندې ځان ولې؟
بد له بدو پښیماني کاندي رحمانه ته په خپلو بدو نه شوې پښیمان ولې؟

چا چه نمري وي خپلو وینو وللي د شبنم په څیر به تل وي سپین سپیځلي
که صیاد څخه د اوښو دانې نه وي د هوا مرغونه نه دي چا نیولي
هر یو مخ کله لایق د آبرویی دي اوښي نه دروميي په مخ د هر ناولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه که ئې نه وي په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو که مي نه وي په قسمت دا هسي ښکلي

په نور څه پسي بې خدانه ژاړې ولې؟ د چارپاي په څیر بې ځایه ناړې ولې؟
چي روتۍ میده کوې په شخوند خو جوړ یې ترو خبري کوې لواړي لواړې ولې؟
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه تا داړلو ته تیرې کړې داړې ولې؟
هغه کار چه دي په نرم ویل کیږي بیهوده په بیرته ولې لاړې ولې؟
نیك له نیکو بد له بدو مناسب دي نیك و بد سره په بله نغاړې ولې؟
یو قدم د خداي په لور اینبودي نه شې تمامي عمر په پراته لارې ولې؟
تل دي طوق تعلق په غاړه کښیوست وکښې نه شې دغه طوق له غاړې ولې؟
چه په ورځ د شیخۍ لافي کړې رحمانه په شپه می له می فروشه غواړې ولې؟

هسي ډوب یم ستا د غم په دریاب تللي چه ماهي غوندي بې تیغه یم کوتلي
ما لیدلې چه لینده دي وه را کښلې تا د ورځو په لینده یم زه را کښلي
په خپل ځان مي تر هغه پوري نظر و څو مي ته په نظر نه وې کښیوتلي
اوس مي ستا په مینه ځان و جهان هیر شه د سیلاب په مخ کښې لاړم لکه خلي
عاشقي به ئې د باد په مخ بڼه کا که ئې ځان وي کوه قاف غوندي پنولي
چه د عشق له بحره روغ سلامت ووزی زه ئې نن گڼم له موره زیږیدلي
هر چه واوړي په بلا د تورو زلفو هغه بیا تر کوره نه دي ورغلي
چه له غرونو پریوتلي وي بیا پاڅې پاڅیدي نه شي د زړونو پریوتلي
چه د اور لنبو وهلي وي بیا روغ شي نه رغیږي د هجران لنبو وهلي
زه رحمان ئې هر دم وینم ستا په غم کښې که خپل مرگ په سترگو نه دي چا لیدلي

ketabton.com - The Digital Library

خداي دي وژغوره له هري پريشانۍ   اي ځما د کور و کلي ودانۍ
عاشقي چه ما ګڼله ناداني وه   اوس خبر شوم له دې خپلي نادانۍ
تر ورخ تيري اوبه بيرته نه جار ووزي   څه پکار دي پوچ بې ځايه پښيمانۍ
وداني په يوه دم کښي شي ويرانه   مرد هغه چه کړي د وراني ودانۍ
لکه باد چه ځان وهي له کوهه دشته   زه په تا پسي کوم سرګردانۍ
دا خو زه د ستا د غم سره لوڅيږم   څوك له ديوه سره کړي پهلوانۍ
چه په آب و په آتش په خاك و باد وي   څه اميد دي په هغه زندګانۍ
ته چه دا رنګي اوړدې وعدې کړې   کشکي راکړې و ما خط د امانۍ
زه او ته که هغه وقت وي چا به نه وې   د مجنون او د ليلي قصه خوانۍ
ځما ستا و نندارو ته به حيران وو   که ژوندي وي آدم خان او درخانۍ
و هر چا ته چه وايم حيرانيږي   څه به وايم د رحمان له حيرانۍ

زه د ستا له غمه ژاړم واړه ويني   واړې وينې واړه وينې واړه وينې
خود مي وينې چه په تش کاته دي مرمه   لا خنجر په کاڼي مړې دل سنګيني
هر ارمان مي په حضور د سترګو وژنې   لايقين دي د زړه نه شي بې يقيني
عالم ستا په مينه ژوي نه پوهيږم   زه په څه سبب وژلي يم ستا ميني
ډير عالم به نوري رنګ کا معلوميږي   تا چه هسي جامې واغوستې رنګيني
پښې ئې نه وي چه و بله خوا ته درومي   هسي سکښي په غمزه د عاشق سپيني
که صورت موي پر بله پوري معلوميږي   زړه مي ستا له غمه چاودي نازنيني
هغه څوك دي چه تر تا به بهترين وي   اي تر وار و مهرويانو بهتريني
چه دي زلفي د رحمان په زړه وريځ کړي   تر بڼو ئې ځکه څاڅي اوښي ويني

هر چه کښت ئې په باران و په سيلاب وي   د هغو عمر به واړه په عذاب وي
هغه ملك چه په کښي سيند و رود بار نه وي   دهقانان به ئې همه خانه خراب وي
و آسمان ته به ئې سترګي وي ختلي   د باران له انتظاره به بې خواب وي
لکه څوك چه کړوي ئې په کرهۍ کښي   د هغه ماهي په طور به کباب وي
لا به کله بارانونه پرې نزول شي   چه نخل و زراعت په ئې سيراب وي
هميشه له خدايه خواست د اوبو کاندي   که ئې چري خواست په عمر مستجاب وي

ketabton.com - The Digital Library

لکه تل چه ئې په زوږ د اوبو غوږ وي   همره غوږ ئې نه په چنگ نه په رباب وي
که همه عمر باران ور باندي ووري   لا گرمي ئې په صورت کښي د آفتاب وي
د گرمۍ و د خشکۍ له دهشته   د آفتاب په څير گمان ئې په ماهتاب وي
د اوبو له ډيري ډيري قيمتۍ نه   لرگي لوښي ئې مردار په منجلاب وي
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کړي   که اوبه ئې گډې وډې په پيشاب وي
د اوبو په غلا چه ور شي نه جار ووزي   که ساکن د خانقاه او د محراب وي
د اوبو په ويش چه ورشي انصاف نه کا   که په لاس ئې ورقونه د کتاب وي
د اوبو ثواب ئې نه کيږي له لاسه   که په کوټ اوبو ئې عين د حج ثواب وي
د باران اميد ئې نه کيږي له خدائه   که ئې سپه و ورځ په سر باندي سحاب وي
پليتي به ئې له تنه څه رنگ درومي   چه اوبه په کښي نايابي تر گلاب وي
هيڅ ئې مه پوښته له غسله له اودسه   چه يو څاڅکي پرې گوهر غوندي ناياب وي
په سبب د ډيره ډيره تيممه   هميشه ئې سپيره ږيره په تراب وي
د للمي سړی په مخ کښي وي آب چري   هغه خلق چه بې آب وي خو بې آب وي
په آبۍ کښي لا هم وي خونه ويرانه   هغه کلي چه د بل کلي پائڼاب وي
يو به ني سي هيڅ بري له سري ورخه   د پائڼاب سړي که زوي هم د ارباب وي
سم حساب له عزيزانو کله مومي   تل تر تله ئې د بل لاندي حساب وي
نه طاقت د بد ويل لري نه صبر   لکه مار په ملا وهلي پيچ و تاب وي
نه ئې مرگ نه ئې قتنه له لاسه کيږي   لاس تړلي د خپل شرم به طناب وي
چه ئې زيست يا ئې روزگار په تحمل شي   هميشه ئې له بدۍ اجتناب وي
که يوه بده وينا ئې له خولې ووزي   هغه دم ئې په خپل ځان باندي عتاب وي
هسي شان سړي تيري ور باندي وکړي   چه په عمر نه د سوال نه د ځواب وي
همسايه ئې چريکار و پښتانه شي   او په اصل به موچي يا به قصاب وي
ملايم ويل اثر ور باندي نه کړي   چه په زړه کښي ئې نه شرم نه حجاب وي
لکه ديو وي د سړيو په صورت شي   ته گمان کړې چه سړی دي دي دواب وي
په هيڅ رنگ له بده خويه نه جار ووزي   هسي مست د جاهلۍ په شراب وي
چه اشراف د هسي خرسو په لاس کيوزي   ترو خلاصي به ئې له خونه په کوم باب وي
هسي رزق دي خداي هيجا لره ور نه کا   که به رزق د چا په هسي رنگ اسباب وي
تر دا هسي زميندارو هغه ښه دي   چه نوکر د يوه تور کافر کلاب وي
نوکري د يوه سپي ور لره ښه ده   هغه بريږده چه لا نوم ئې د نواب وي
د خشکۍ له غمه قوم د رحمان خوښ دي   که رفتن ئې له جهانه په شتاب وي

ketabton.com - The Digital Library

تل دي ستا خواب آلودو سترګو خواب وي | چه فتنه په خواب وده شي ډير ثواب وي
لکه مي چه په مينا کښي تجلي کا | نور د حسن په حجاب کښي بې حجاب وي
ته چه ما ته لولوي پټيځ د صبر | زه هم ډير په دا راضي يم که مي تاب وي
زه په دا سبب په ترکو پسي ژاړم | چه ژړا د عاشقانو د مخ آب وي
که نادان وي هم دا همره خو پوهيږي | څوك چه نه ژاړي په يار پسې كذاب وي
د عاشق سترګي په دا سبب شوې پاکي | چه مدام د جوي په سر لکه حباب وي
له خالي خوني به څه وړي چه څه نه وي | که ختلي د حباب په سر سيلاب وي
هم په دا ئې د نغمې اثر پيدا شه | چه په تشه ګيډه صبر د رباب وي
د حريص له خپله نقده بهره نشته | لکه مار د ګنج د پاسه پيچ و تاب وي
کاملان تعلقات د دنيا نه کا | لکه پاڼي د خزان پښه په رکاب وي
غفلت هيڅ مناسب نه دي په دنيا کښي | ساکنان د دهر کل واړه خراب وي
چه ښادي غواړي بې شماره بې حسابه | په رحمان به د غمونو څه حساب وي

د هغو چه ځبله مهر و محبت وي | په هستیٖ او په نيستیٖ کښي فراغت وي
عاشقي ده تر هغه مقام په هور ته | چه د چا مقام په رنځ و په راحت وي
څه د اور په لنبو سوي څه د عشق | واړه عشق دي که هجران وي که وصلت وي
چه مطلب و مدعا د سړي خداي شي | ناست ولاړ ئې همه واړه عبادت وي
که په دوه قدمه ومري هم حاجي شي | چا چه کړي د مکې په لوري نيت وي
هغه څوك چه پير وي د اوليا کا | دا ئې واړه په معنیٰ کښي ولايت وي
که د زرو په تخت کښيني غزا وشوه | و فهيم وته کم فهمه بې عزت وي
خاوري زر په سړي واړه برابر شي | هغه دم چه له جهانه په رحلت وي
د دانا او د نادان تر ميان يو حد دي | هوښياري تر حد په هورته حماقت وي
تجاوز له خپله حده پکار نه دي | د هر چا په خپله خونه کښي حرمت وي
نور عالم که د دنيا غمونه کاندي | د رحمان سره دي غم د آخرت وي

د هغې بنا چه نوم محنت آباد وي | ترو خاطر به په کښي څنګه د چا ښاد وي
په خواړه او په څښو کله ويني نيسي | هر مرغه چه په قفس کښي د صياد وي
د رنځور په خوله کښي کله مزه کاندي | که سل رنګه نعمتونه ئې معتاد وي
پاي بسته ولره هر چرته زندان وي | هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وي

ketabton.com - The Digital Library

عشق تغيير او تبديل نه لري يکرنگ دي   د آشنا له لاسه داد وي که بيداد وي
د ښادۍ نښه هغه وي په جهان کښي   چه په يار پسي بې بيخه بې بنياد وي
بودني هغه باله شي په معنیٰ کښي   چه دنيا ئې په نابوده اعتقاد وي
نقصاني دي د دنيا عمارتونه   که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وي
زندگي که څوك پوهيږي خضور دم دي   آينده و رفته کله د چا ياد وي
دا دنيا لکه سيلاب هسي بهيږي   نه ځې چا څخه استوګنه نه استاد وي
چه کامله اراده لري په زړه کښي   د مرشد له اشارته بې ارشاد وي
و هغو ته چه خداي خود پخپله وښود   څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وي
ډير ياران ور څخه بيل شو و هيڅ ګرم نه دي   که رحمان له جدايۍ نه په فرياد وي

په دنيا کښي که هر څو وبله پيوند وي   پس له مرګه به ئې درست صورت بند بند وي
زه به وخورمه په دا باب هزار قسمه   که باور دي په قسم و په سوګند وي
يا به وړاندي تر تا درومي يا به ورستو   که دي ورور که دي عزيز که دي فرزند وي
زمانه به ئې تر پښو لاندي پايمال کا   که په قطعه تر آسمان پوري بلند وي
هم ئې هسي پيمانه ګڼه په خاورو   که ئې ډکه خوله تمام عمر په قند وي
هر چه کاندي آزادي په دا جهان کښي   پس له مرګه به هم واړه په بند وي
هر چه غاړه ئې و حق ته ايښې نه وي   هميشه به ئې په غاړه کښي کمند وي
دا چه زه و تا ته وايمه که خداي کا   په آيت و په حديث کښي به څرګند وي
ته چه نه کوې باور په آياتونو   ترو ځما ويل به څه در لره پند وي
ناپسند به د منکر په انکار نه شي   هر کلام چه دلپذير و دل پسند وي
خدانه ګنج د قناعت و رحمان ورکړې   چه بې ملکه بې حشمته دولتمند وي

که د درستي دنيا غم مي په سر بار وي   واړه سهل دي که يار را سره يار وي
هزار وار به ئې د يار تر نامه ځار کړم   که په قطع مي دا يو صورت هزار وي
هغه نه دي په شماره د عاشقانو   چه د خپل تټر داغونه ئې په شمار وي
مشکل کار د عاشقۍ چه خداي پيدا کړ   کله بل جهان هسي مشکل کار وي
څو ئې اوښي په مخ لاري روغي نه کا   د هغو و معشوقو ته کله لار وي
ته چه ګل ځما د يار په شکل غواړې   کله دا رنګه ګلونه په ګلزار وي
نه مونده شي به بازار کښي نه په ښهر   هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی

ketabton.com - The Digital Library

زه د یار په څیر مخ نه وینم په سترګو   که په هره خوا خوبان هزار هزار وي
د عاشق نظر په ډیر و په لږ نه وي   که دیدن د یار په لږ که په بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولي سوګند دي   که ځما د یار په څیر د چا یار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه   یار به ځان تر یار وړنبي کا که ئې وار وي

له هغو سره به څه فکر د یار وي   چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
چه آشنا پسي ویشتلي هم هغه وي   چه له توري آشنائۍ ئې استغفار وي
صبوري او قراري دي په ما زوم شي   که بې تا به مي یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښایسته وي   بې مینه که ژوندون وي څه پکار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلیږي   هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي
په یارۍ کښې آزار نشته خداي دي نه کا   که زره به ځما زړه له تا آزار وي
و هغو ته عاشق مه ویلي بویه   چه ئې فکر یا د سر یا د دستار وي
ځاي ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه   ولي نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوځي   دغه اور به هم رښتیا ستا د رخسار وي
هغه جونه به لیلې غوندي رسوا شي   چه رحمان غوندي مجنون ئې په دیار وي

که د ستا د خاطر مینه په اغیار وي   ستا دپاره دي اغیار هم ځما یار وي
هر سړي چه په یو مخ باندي مین وي   له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د پادشاهانو   خواه مخواه به د دربانو منت بار وي
څه به ستا له رقیبانو زه مانه کړم   دا دستور دي چه له ګله سره خار وي
څو سل خاره ئې خښ نه شي په ټټو کښې   کله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لاري فرش کا   هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي
په جذبه د عاشقۍ به لیوني شي   که په قطع افلاطون غوندي هوښیار وي
په رحمان باندي به هیڅ ملامت نه کا   هر سړی چه ستا له مخه خبر دار وي

کاشکي زه خاوري ایرې د ستا د در وي   چه قدم دي همیشه ځما په سر وي
خو یو ځله ځما ستا و بله مخ شوي   نور مي موخه ستا د غشیو په ټټر وي
تمام تن مي د رنځور په څیر اوړه وي   خو په ما د تورو سترګو یو نظر وي
په زیړ رنګ په سپینو اوښو به ما بیا موند   که د ترکو ملاقات په سیم و زر وي

ketabton.com - The Digital Library

ملامت به په ما څه لره وایه شه — که د ستا له دلبرۍ نه څوك خبر وي
مرتبه که ستا د عشق شي ور څرگنده — ملایك به واړه وایي چه بشر وي
تماشه به ځما هله در ښکاره شوه — که ته ما غوندې بیدل و زه دلبر وي
په خونبار به ځما سترگو غوندیي نه وه — که په مخ مي د تیرو تورو پرهر وي
ستا په درد کښي طبیب وایي و رحمان ته — لا به ښه و که دي حال تر دا بتر وي

ډیري خولې ځما په یاد شکر خورې شوې — بیا ځما په زمانه خاوري ایرې شوې
د چندڼو ونی وسولیدې لاړې — هزار څاځکي د شمشاد و په ایرې شوې
په هغو زمکو چه روغي پرې مانۍ وي — د ایام په گردشونو ادیرې شوې
په دنیا کښي چه بنیاد د آشنایي کا — د هجران توري هغه لره تیرې شوې
دا فلکه چه خداي پیدا کړ دا ئې خوي دي — چه و چا ته ئې دعا چا ته ښیرې شوې
د دنیا د محلونو خښتي واړه — و رحمان ته د سرونو منارې شوې

د وصال په هوا والوتي مرغه شوي — د هجران په اورکښي درست صورت اوبه شوي
نه و زر کاله هوس نه مري له غمه — سړي سخت دي گڼه یو اثر پرې شوي
زړه که چاودي هم له دې غم به وجاود — چه د یار د بیلتانه خواري په زړه شوي
ر رقیب و ناکړدو ته چه نظر کړم — د عاشق له آه ړوند په تور لیمه شوي
هیڅ پوره به دي نیمگړې نه شي خدانه — که بیلتون د دوه یارانو وبله نه شوي
خداي رضا لره چا هسي تعویذ وکړییو ځل یار — چه لږ زه د هغه یار تر فهم ښه شوي
په سترگو ولیدي چه دا دي — دغه پسه هر چه شولي بیا هاله شوي
نوم ئې یو ځل زما واخیستئ به ژبه — نور مي نوم په دا جهان کښي پاتي نه شوي
لکه درست عمر په خوله د رقیب کار کا — دغه هستي یو زمان ځما په خوله شوي
زه رحمان په دا خبره حق حیران یم — نه پوهیږم چه د یار له غمه څه شوي

چه په مخ باندي د اوښو یو رقم وي — عین د تورو له پرهار سره سم وي
که گریوان مي د سپوږمۍ د نمر مشرق شي — زه چه یار په سترگو نه وینم تور تم وي
دلته سر پورته کول د چا رسیږي — چه پخپله د یار زلفي خم در خم وي
کړو ورځو غوندي نیش وهلي نه شي — که په زړه د پاسه پروت د چا لرم وي
معشوقه چه د عاشق په غم وي غوڅه — د عاشق سترگي دي ووزي چه ئې غم وي

ketabton.com - The Digital Library

همدمي د دوو همدمو هسي بويه / چه د دواړو همدمي په يوه دم وي
كه د درست جهان ښادي ور باندي راشي / مه كړه خداي چه څوك بې ياره خوښ خورم وي
بل ستم د بيلتانه د پاسه نشته / كه ليدلي چا په سل رنگه ستم وي
دا قضا څه تر قاضي موقوفه نه ده / خود پخپله يار تر ياره پوري گرم وي
راحت هر چري هغو لره لازم دي / چه په درد و محبت كښي مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مي ناب شي / پيوسته له دغه جامه سره جم وي
هيڅ حاجت د هنر نشته و رقيب ته / كه په اصل كښي عرب وي كه عجم وي
هنر مه غواړه طالع له خدايه غواړه / څه پكار بې سليمانه كه خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده / تازگي د گل په قدر د شبنم وي

ته چه ما ته وائې چه په چا باندي شيدا يې / زه په تا شيدا يم وايه ته چه يار د جا يې
زه به تا په كومه زيركۍ شم پېژولي / چا زده لكه تا زده همره وايه چه څه وايې
زه چه كبرجن وم عاشقۍ مي گردن مات كړه / ته چه لكه وې هم هغه هسي كبريا يې
ځان كه ستا په مينه كښي فاني كړمه څه به وكړم / ته چه په دا هسي رنگ له آهه بې پروا يې
مرگ مي په تا ولي خداي اختر كړ نه پوهيږم / څه دي حاصل هم شته كه مطلق په مرگ ځما يې
څه شو كه يم زه انگشت نما په مينه ستا كښي / زيات له ما نه خوښ ته د قاضي هم د ملا يې
ستا د عشق تر توري ككرۍ د رحمان ځار شه / دا هم سهل كار دي ځما ياره كه په دا يې

خو ځما په ورميږه ماتول شير يې / كه په مرگ د رقيب هم هسي شمشير يې
مرگ خو ويني چه پخپله را پسې دي / څه محتاج ځما و مرگ وته ډير يې
كبر و خيال خو لاله ځاپه ستا عادت و / او كه نن ځما قصده په بل پير يې
دا بې شماره عاقلان به شي كم عقل / ته چه دا رنگه په زړه وكښه دلير يې
ستا خويونه به پخپله ځان څرگند كا / زه به څه وايم چه ته تر بلا تير يې
له حيرته دي تعريف كولي نشم / چه په څه رنگ دي ستا يم د چا په څير يې
ما چه ستا د لبو خوند واخيست محفوظ شوم / كه سل ځله په ترخه ويل گنډهير يې
د جهان ښكلي كه واړه د رحمان شي / خداي دي نه كا چه ئې ته له دله هير يې

په يوه زره به وري يا به موړ يې / په يوه ذره به گرم يا به سوړ يې
كه ځواني له خدايه غواړې ځوان به ومرې / او كه بس له ځوانۍ پائې خو به زوړ يې

ketabton.com - The Digital Library

سړي کله خو یا جوړ کله ناجوړ وي   خداي خو نه يې چه به تل تر تل جوړ يې
عاشقي به دي آسمان غوندي څرګند کا   که مجنون غوندي هر څو صورت ووړ يې
عاشقي بې جذبې چرې ده رحمانه   ته مجذوب د یار په مهر کښې مروړ يې

په ځوانۍ کښې بد دماغه بد ګمان يې   چه پيري دربانديي در شي بيا ناتوان يې
که په دا دي زړه ښه کيږي دا خو نشته   چه به هم تر ډيره ژوې هم به ځوان يې
چه هر ګز دي په لاس نه دي کښيوتوني   بيهوده د هغو چارو په ارمان يې
چه بې خدانه زړه تړې په نور څه پوري   هم په خداي هسي باور کړه چه ناتوان يې
هسي رنګ دي و هغه جهان ته شا کړه   ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همره سر دي و خپل خداي وته ټيټ نه دي   لکه ټيټ په لور د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شې رڼولي   هره شپه په مال و ملك پسي پاسبان يې
په تسبيح دي تانده ژبه وچ لرګي شه   پوچ ګويۍ لره بلبل غوندي ګويان يې
و نمانځه ته چه نمر خيژي هاله پاڅې   په قلبه پسي په نيمه شپه روان يې
اوداسه لره کوزه اخيستي نه شې   چه په لو او په لور ورشې پهلوان يې
پټي سترګي لکه سور په کاڼي ګرزې   که پريوزې و کوهي وته روان يې
پښيماني تر پښيمانۍ لا پخوا بويه   نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
د هلك په څير به لاس اچوې اور ته   نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
چه و بل ته نصيحت کا ځان ئې هير وي   نور څوك نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

ورك شه ورك شه بد کردار و بد سړی   که دي ورور که دي عزيز وي که پردیی
تر هغه لا نيکو کار بيګانه ښه دي   چه بد کار شي د چا زوي او يا نمسی
لرګي لوښي همه واړه پرې مردار وي   بد کردار دي سور لنډي يا وړي سپی
هغه خلق به همه واړه ليوني کا   چه په کلي کښې يو سپي شي ليونی
بل علاج د ليونيو سپيو نشته   بې له مرګه چه ترې ډك کاندي کوهی
حرام خور د مخنثو په حساب وي   که په توره يا په تيغ وي مړنی
مړني ويلي بويه و هغه ته   چه بې وجهې آزار نه کا هيڅ سړی
ديګ اينښي په ديګدان ورښي تر تيغ   چه ئې سوړ په آه سرد نه شي نغری
هسي فيض ئې و هر چا وته رسيږي   چه باله شي د خپل وقت حاتم طی
اې رحمانه چه بد فهم او بد کردار شي   راته وايه سپی بهتر دي که سړی

ketabton.com - The Digital Library

چه دارو د درد و غم دي هغه می   ساقي راکړه يو دوه جامه پياپی
مي د خپلو لبو دانه د انگورو   چه اول ئې نوشيدن وي پسې قی
په هر تيغ کښي چه آب نه وي د شرابو   څوك د غم په غليم نه مومي بری
جام د ميو چه غمخوار د کل جهان شه   زه به اوسم په دا غم کښي تا بکی
راشه يو ځله مي هسي مست خراب کړه   چه خبر نه شم له حاله د هيڅ شی
بې خودي هسي پناه ده زور آوره   چه له هره غمه خلاص کاندي سړی
زه هغه تحصيل تمام گڼم په عشق کښي   چه ئې روغ وگړي بولي ليونی
رحمان صلحه له رقيب سره په دا کا   آشنا ښه دي البته خوړونکي سپی

که له ډيره غمه دم د چا ختی   زه به مړ ومه په عشق کښي لرغونی
زړه مي هسي ستا په تور زلفو بايلود   لکه ورك په توره شپه کا څوك کالی
په يوه ساعت مي رد هم مي قبول کا   نه پوهيږم چه ئې خپل يم که پردی
په يو لاس کښي ئې مرهم په بل خنجر دي   نه په مړيو کښي حساب يم نه ژوندی
که په مرگ د عاشقانو ئې رضا ده   خداي دي ما کا تر همه واړه وړنبی
خون بها مي دستیٔ په مثل نشته   ما پخپله قبول کړي دا خپل سوی
څوك دي غم ځما په ډيرو اوښو نه خوري   کم به نه کا په خوردن سره ندی
د هجران په توره شپه کښي ئې ويريږم   چه ئې نه وينم د وصل سپين سپوږمی
د يار غم لکه مزري را باندي راشي   خداي دي پيښ نه کا په چا باندي مزری
چه پرې غم غلطومه د شپې پاځم   کله مي په شونډو کيږدم لکه نی
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم   باري درد مي په هيڅ رنگ نه کا کمی
همسايه مي واړه وواته له خوابه   که په سل کوټو دننه کړم زگيروی
که عاشق تر معشوقې پوري يو سپی دي   خداي د هجر په توره مه وژنه يو سپی
زه رحمان د يار په غم کښي هسي ډوب يم   چه هيڅ نه وينم په سترگو مگر دی

چه پخته شي آشنائي   تر منيان ووزي جدايي
و طالب وته وفا شي   د مطلوب بې وفايي
بادشاهي کاندي بدله   د ديدن په گدايي
خاني پلوري په اوربوشو   ميرزائي په ميرزايي
نظر نه کاندي هيچري   په لوئي په بډايي

ketabton.com - The Digital Library

ورته کفر څرګندیږي — خود بیني او خود رایي
خود رایي په عاشقي کښي — له عاشقه نه ښایي
معشوقې که بې وفا دي — عاشقان خو ئې ستایي
غوږ ئې کوڼ سترګي ړندې وي — د خپل یار په خطایي
که ئې کړي وي سل علمه — هم دیني هم دنیایي
همه واړه فراموش کا — چه پرې ورشي شیدایي
و مطلب ته نه رسیږي — په شیخي او ملایي
آواره ننګ و ناموس کا — په سر واخلي رسوایي
تر ناموسه ورته به شي — بې ننګي بې نوایي
هره چار ئې په اخلاص وي — نه په روي و ریایي
قبلوي په دواړو سترګو — هر چه یار پرې فرمایي
نصیحت پرې اثر نه کا — که څوك سل ځله وایي
فایده نه لري په عشق کښي — د داناؤ دانائي
مشکل کار د عاشقې — آسان چري دي بایي
دغه کار کولي نه شي — هر کم فهم کجایي
هر کم بخت ئې کله مومي — د دلبرو همتایي
څه په کسب مونده نه شي — دغه کار دي عطایي
چه د عشق په لومه کښیوزي — نور ئې نه وي رهایي
بې د یار له مخه نه شي — د عاشق دلکشایي
د خپل یار په طلب ګرزي — غاړي غرونه پیمایي
له عالمه وي وتلي — لکه صید صحرایي
تل تر تله ئې وطن دي — ګوشه کنج و تنهایي
مدام سوي لوغړن وي — د خپل آه په ګرمایي
هر زمان ئې په اور نیسي — د خپل یار تمنایي
نه ئې ملك و نه ئې مال وي — نه ئې زهد پارسیي
په دا هسي ګرانو چارو — معشوقه ئې آزمایي
په یوه دیدن تري یوسي — د درست عمر کمایي
هم هسي رنګه وژني — یاره ستا بې وفایي
چه په زړه کړم زړه مي وچوي — دغه ستا خود نمایي

هم خودي لري بې قياسه   هم د حسن زيبايي
ضرر نه لري بې نفع   ستا د ميني سودايي
ستا سودا ما لره سود دي   حق به وايمه خدايي
په هيڅ مخ کښي ليده نه شي   ستا د حسن صفايي
نمر به څه له تا سيالي کا   په دا بې سروپايي
ادراك نه رسي د سر وي   ستا د قد په رعنايي
لکه ستا چه قد بالا دي   نشته هسي بالايي
که د ستا وصال د وريا وي   زه ماهي يم دريايي
د مګسو زندګي ده   په دکان د حلوايي
زه طوطي شکر پرست يم   د ستا شوندۍ ميټهايي
دا ګمان په رحمان مه کړه   چه بې تا به وپايي

ketabton.com - The Digital Library

مخمس

هغه یار چه ښایسته دي تر آفتابه مخ به کله را ښکرگند کا له حجابه
بیلتانه په زړه زهیر کړم بې حسابه یو سبب وکړې مسبب الا سبا به

چه زما ملاقات وشي له احنابه

ملاقات د ښایسته ؤ مي نصیب کړې د ښایست په گلستان مي عندلیب کړې
عندلیب مي په گلشن د خپل حبیب کړې خدایه ما په دلبرانو کښې قریب کړې

و مى ژغورې د دې اهل له عتابه

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسي نارې وهم کوکار کړم که په روي ورته تمام جهان رویدار کړم

سترگي پورته کوې د ناز له خوابه

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم و دیدن ته ئې په هسي رنگ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم

د آشنا د میني غم ښه نا پایابه

نه چه کس یې د جمله ؤ بې کسانو هم کار ساز یې د جمله ؤ خام کارانو
الهی په بزرگۍ د بزرکانو زه وصال په دعا غواړم د خوبانو

لا به کله دا دعا شي مستجابه

ketabton.com - The Digital Library

اسیر کړي دي د زلفو په طناب یم   تکبیر کړي دي د سترګو په قصاب یم
د کشتۍ غوندي مدام په اضطراب یم   لکه زه چه ستا له غمه په عذاب یم

خبر مه شه هیڅ بنده له دې غذابه

دریغه مه وي په دنیا کښي پیدا شوي   او که وي هم په دا هسي شان خومه وي
لکه زه یم د هجران په لنبو سوي   څو به ګرزم د هجران په اور اولوي

چه سینه مي شوه په درست عمر کبابه

هي هي څه مي دا خراب خاطر ناښاد شه   زیست روزګار مي همیشه آه و فریاد شه
عمارت مي د زړه هسي رنګ برباد شه   چه حباب غوندي بې بیخه بې بنیاد شه

د ښادۍ طمع به څه کړم له حبابه

پېټ پېټ ګرزم د ناصح له نصیحته   راته کاندي نصیحت په څو صورته
چه توبه کړم د خوبانو له قربته   هیڅ ځواب ئې په ما نه شي له غیرته

در مانده ورته ولاړ یم لاجوابه

دا ځواب څه هسي نه دي چه په خوله شي   د عشق راز څه هسي نه دي چه وایه شي
دا مشکل حکایتونه په ما نه شي   د دې بحر بې پایان حسب په څه شي

چه ئې زه و چا ته وایم له حسابه

ketabton.com - The Digital Library

چا موندلي د دې بحر پايان نه دي دغه راز و هر سړی ته عيان نه دي
هيچا کړي د دې چاري بيان نه دي دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دي

چه په خوله کښي در و لعل لري سيرابه

ستا جفا د حد په هور ته ده صنمه تل مي اوښي موج وهي د زړه له يمه
ځو به پټه دا قصه اوسي پنهمه هسي ډوب په فکر تللي يم له غمه

نه پوهيږم چه په غره يم که په سمه

که خبري وي له دې هسي رنگ خواریَ ما به نوم اخيستي نه و د یاریَ
ستا د غم په درياب ډوب يم تر مریَ بې تا نه لرم هيڅوک د دستگیریَ

مگر ته پخپله لاس را کړې همدمه

ما وې نور به آشنائي له هيچا نه کړم هم په دا رنگه مي نيت و، باري څه کړم
د قسمت علاج په چا شي چه ئې زه کړم که په سل رنگه تالاش و تدبير وکړم

خلاصي نه مومم له لوحه له قلمه

خوبرويان که بې وفا دي خو هم وره دي عاشقان که وفا دار دي خو هم پړه دي
ستا له غمه هر چه دي ځما په زړه دي اوس به حال و چا ته څه وايم چه څه دي

غرض دا دي چه زه گرم يم ته ناگرمه

ketabton.com - The Digital Library

يو خو دا چه په صورت ئې پريرويه هم په خوي و په خصلت فرشته خويه
هم په قد و په قامت هر گوره لويه بيا به نه مومي ښوك تا غوندي دل جويه

که ئې غواړي په هژده هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسي چاري چه دښنه ئې وبله نه کا گلعذاري
ته په څه سبب ځما دل آزاري دا ځما گناه را وښيه دلداري

چه توبه کړم نصوحا غوندي محکمه

لاس تر غاړه د رقيب سره خندا کړې چه ما ووينې له قصده راته شا کړې
خداي ئې ويني هغه چاري چه په ما کړې تر ابدي ورځي پوري به جفا کړې

که به کله وجار ووزې له ستمه

تا جه هسي بې نيازي د ځان توښه کړه په عاشق دي د خندا زمکه متره کړه
بيا دي ورځ په غريبانو توره شپه کړه نور دا هسي د جفا خويونه مه کړه

خلقه به دي له جوره شي برهمه

ستا ځما له ميني هر ښوك خبر دار دي دا خبري کوراکور په هر ديار دي
چه فلانا فلانا سړي سره دوستدار دي اوس په بيرته جار واته و ما ته عار دي

چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمه

هغه ژوي چه په تا باندي مين وي په وگړي به رسوا لکه کوهکن وي
هميشه انگشت نما په مرد و زن وي چه دا نښي په کښي نه وي دروغژن وي

که په هره گړئ خوري هزار قسمه

ketabton.com - The Digital Library

نشانه د عاشقانو اول دا ده چه مدام ئې سریکار وي له فریاده
تل نامه د بدنامۍ وي پرې زباده نه ویریږي له پیغوره له اهداده

بې د یار د جدائۍ له ماتمه

هر چه زړه ئې مبتلا شي په بتانو زیست ئې نه شي یو ساعت بې مهرویانو
که څوك ورکړي بادشاهي د بادشاهانو په نسبت د هغو سویو سوختگانو

دا متاع ده تر یوه خسړي کمه

که سلیمان غوندي مسند ئې په هوا وي په سبب د عاشقۍ به خاك یا وي
همیشه به په فریاد و په غوغا وي چه دا هسي نشانې په کښي پیدا وي

ترو هاله پرې عاشقي ده مسلمه

عاشقي دي هیڅوك نه ګڼي اسانه دا خبره ده له حده په هورته ګرانه
وصال نه دي چا موندلي بې هجرانه ته له ځان سره اټکل وکړه رحمانه

په دنیا کښي ښادي چري ده بې غمه

(تصحیح، مقابله، او تدوین شو)
"بینوا"

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English